

انجيلِ عيسیٰ مسیح دَ مُطابقِ متیٰ

پيشگفتار

زندگی نامہ عيسیٰ مسیح که دَ وسیلہ متیٰ نوشته شده قد زندگی نامہ های که دَ وسیلہ مرقس و لوقا نوشته شده تقریباً همنظر آسته، چون مطلب های که دَ امزی سه زندگی نامہ نوشته شده تا حد کلو قد یگدیگه خو میخانه، لیکن زندگی نامہ عيسیٰ مسیح که نوشته یوحنا آسته، موضوع های مختلف دره و کلوتر دَ باره مُحبتِ خدا و ألوهیتِ عيسیٰ مسیح بیان مونه.

زندگی نامہ عيسیٰ مسیح که دَ وسیلہ متیٰ نوشته شده ای حقیقت ره ثابت مونه که عيسای ناصری «مسیح وعده شده آسته»، یعنی امو پادشاهِ انتخاب شده و نجات دهنده که دَ کتابِ مقدسِ یهودیا دَ باره آمدون شی پیشگویی شده؛ و ام ای که خوشخبری آمدون امزی پادشاهِ انتخاب شده فقط بلده قومِ یهود نییه، بلکه بلده تمام قوم های دُنیا.

متیٰ قد دقتِ خاص نوشته خو ره دَ باره تولدِ عيسیٰ مسیح شروع مونه و دَ باره غسلِ تعمید و آزمایش های شی ادامه میدیه. بعد ازو دَ باره موعظه ها و تعلیم ها و معجزه

های شی که دَ منطقه های جلیلیه انجام دده توره مُوگيه و دَ باره سَفَرِ مسيح از جلیلیه دَ اورشليم معلومات دده واقعه هفته آخر مسيح و دَ صليب ميخکوب شُدون شی ره بطور واضح بيان مونه.

ای زندگی نامه عیسی مسیح ره معلم و تفسیر کننده شریعتِ خدا و نجات دهنده عالم و آدم معرفی مونه. متی دَ امزی زندگی نامه کلوتر از عبارت های که دَ مینکل یهودیا رواج بود استفاده مونه، مثلاً دَ جای «پادشاهی خدا» عبارت «پادشاهی آسمو» ره استفاده مونه، چون یهودیا دَ مطابق حکمِ سوّم تورات کلو کوشش مونه که کلمه «خدا» ره سُبک و یا دَ مقصدِ باطل دَ زبون خُونیره و دَ جای شی کلمه «آسمو» ره استفاده کنه. امزی مو میدنی که مخاطبین ازی زندگی نامه کلوتر مردم یهود آسته.

فهرستِ عنوان ها

پُشت نامه عیسی مسیح (فصل ۱ آیه ۱)

تَوَلِدِ عیسی مسیح (۱۸:۱)

ستاره-شناسا عیسی ره موپاله (۱:۲)

دوتا کدو دَ مصر (۱۳:۲)

پس آمدو دَ وطن (۱۹:۲)

یحیای تعمید دهنده (۱:۳)

غُسلِ تعمیدِ عیسی از دستِ یحیی (۱۳:۳)

آزمایشِ عیسیٰ دَ بیابو (۱:۴)
شروعِ کارِ عیسیٰ دَ جلیلیه (۱۲:۴)
چار ماهی گیر یارِ عیسیٰ مُوشه (۱۸:۴)
تعلیم و خدمت های عیسیٰ (۲۳:۴)
موعظه سر کوه (۱:۵)
دَ باره نُور و نَمَک (۱۳:۵)
دَ باره پوره کدونِ شریعت (۱۷:۵)
دَ باره قتل (۲۱:۵)
دَ باره زنا (۲۷:۵)
دَ باره طلاق (۳۱:۵)
دَ باره قَسَم (۳۱:۵)
دَ باره اِنْتِقَام (۳۸:۵)
دَ باره دوست دشتونِ دُشْمَنَا (۴۳:۵)
دَ باره خیرات (۱:۶)
دَ باره دُعا کدو (۵:۶)
دَ باره روزه گِرِفْتو (۱۶:۶)
دَ باره مال-و-دَوْلَت (۱۹:۶)
دَ غَم-و-غُصَّه نَخوْرِید (۲۵:۶)
قضاوت دَ باره دِیگرو (۱:۷)

طلب کُنید، بُیالید و تَخ تَخ کُنید (۷:۷)

دَ باره راهِ آسمو (۱۳:۷)

درختِ میوه (۱۵:۷)

مَثَلِ دُو خانه (۲۴:۷)

جور شُدونِ یگِ آدمِ کولی (۱:۸)

ایمانِ قومندانِ رومی (۵:۸)

عیسیٰ ناجورا ره شفا میدیه (۱۴:۸)

قیمتِ پیروی کدو از عیسیٰ مسیح (۱۸:۸)

عیسیٰ طوفان ره آرام مونه (۲۳:۸)

شفای دُو آدمِ جندی (۲۸:۸)

جور شُدونِ یگِ آدمِ شَل (۱:۹)

متی مالیه‌گیر یارِ عیسیٰ موشه (۹:۹)

دَ باره روزه (۱۴:۹)

شفا دَدونِ خاتونِ ناجور و زنده کدوونِ دُختر (۱۸:۹)

جور شُدونِ دُو کور (۲۷:۹)

دُعا بلده حاصلات (۳۵:۹)

ربی کدوونِ دوازده رسُول (۱:۱۰)

سوالِ یحییٰ از عیسیٰ (۱:۱۱)

وای دَ حالِ شارای که توبه نمونه (۲۰:۱۱)

آسودگی از زیر بار و زحمت‌کشی (۱۱:۲۵)
سوال د باره روز آرام (۱:۱۲)
خدمتگار انتخاب شده خدا (۱۲:۱۵)
عیسی و بعزبُول یعنی رئیس جنیات (۱۲:۲۲)
عالمای یهود و فریسیا مُعجزه طلب مونه (۱۲:۳۸)
آبه و برارون عیسی (۱۲:۴۶)
مثل چار رقم زمی (۱:۱۳)
مثل علف بیکاره (۱۳:۲۴)
مثل تخم شرشم (۱۳:۳۱)
تشریح مثل علف های بیکاره (۱۳:۳۶)
مثل گنج تاشه شده (۱۳:۴۴)
مثل جال های ماهی‌گیری (۱۳:۴۷)
مردم ناصره عیسی ره رد موكنه (۱۳:۵۳)
مرگ یحیای تعمید دهنده (۱:۱۴)
عیسی پنج هزار نفر ره نان میدیه (۱۳:۱۴)
د باره پاکی و ناپاکی (۱:۱۵)
عیسی چار هزار نفر ره نان میدیه (۱۵:۲۹)
طلب مُعجزه (۱:۱۶)
خمیرمایه فریسیا و صدوقیا (۵:۱۶)

اقرار کدون پترس د باره مسيح (۱۳:۱۶)
عیسی د باره مرگ خو پیشگویی مونه (۲۱:۱۶)
تبدیلی شکل عیسی (۱:۱۷)
شفا ددون باچه مرگی (۱۴:۱۷)
مالیه بلده خانه خدا (۲۴:۱۷)
کی د مینکل مردم بزرگ آسته (۱:۱۸)
مثل گوسپون گم شده (۱۰:۱۸)
براری که د ضد از شمو گناه موکنه (۱۵:۱۸)
مثل غلامی که نموبخشه (۲۱:۱۸)
د باره طلاق (۱:۱۹)
جوان دولت مند (۱۶:۱۹)
مثل کارگرای باغ انگور (۱:۲۰)
سومنه پیشگویی عیسی د باره مرگ شی (۱۷:۲۰)
تقاضای یگ آبه (۲۰:۲۰)
شفای دو آدم کور (۲۹:۲۰)
داخل شدن پیروزمندانہ عیسی د اورشلیم (۱:۲۱)
عیسی د خانه خدا (۱۲:۲۱)
عیسی درخت انجیر ره لعنت موکنه (۱۸:۲۱)
سوال د باره اختیار عیسی (۲۳:۲۱)

- مَثَلِ دُو باچه (۲۸:۲۱)
- مَثَلِ باغوان های ظالم (۳۳:۲۱)
- مَثَلِ توی (۱:۲۲)
- سوال دَ باره مالیات (۱۵:۲۲)
- بَحْثِ دَ باره قیامت (۲۳:۲۲)
- بُزْرگترین حُکمِ خُدا (۳۴:۲۲)
- مسیح کی آسته (۴۱:۲۲)
- بَرَمَلَا کدونِ کارای غَلَطِ فریسیا و عالمای دین (۱:۲۳)
- خَرابی خانِه خُدا و بلاهای آخِرِ زَمَان (۱:۲۴)
- اِنْتِظارِ بَلدِه پس اَمَدونِ مسیح (۳۶:۲۴)
- مَثَلِ دِه دُخترِ جوان (۱:۲۵)
- مَثَلِ سِه غُلام (۱۴:۲۵)
- روزِ قضاوت (۳۱:۲۵)
- نَقْشِه قتلِ عیسیٰ (۱:۲۶)
- مَسَحِ شُدونِ عیسیٰ دَ بَیتِ عَنیا (۶:۲۶)
- خِیانَتِ یَهُودایِ اِسْخَرِیوطی (۱۴:۲۶)
- اَخْری شامِ عیسیٰ قَد یارایِ شی (۱۷:۲۶)
- پیشگویی دَ باره اِنکارِ پِترُس (۳۱:۲۶)
- دُعایِ عیسیٰ دَ باغِ گتسیمانی (۳۶:۲۶)

گرفتار شُدونِ عیسیٰ (۴۷:۲۶)
محاكمه دَ حُضُورِ شورایِ یهود (۵۷:۲۶)
انکارِ پترُس دَ باره عیسیٰ (۶۹:۲۶)
محکوم شُدونِ عیسیٰ دَ مرگ (۱:۲۷)
عیسیٰ دَ حُضُورِ پیلاتُس (۱۱:۲۷)
عسکرا قد عیسیٰ ریشخندی مُوکنه (۲۷:۲۷)
عیسیٰ دَ صلیب کُشته مُوشه (۳۳:۲۷)
مرگِ عیسیٰ (۴۵:۲۷)
دَفن کدونِ عیسیٰ (۵۷:۲۷)
پیره‌داری از قبر (۶۲:۲۷)
دوباره زنده شُدونِ عیسیٰ (۱:۲۸)
رشوتِ ددو دَ پیره‌دارا (۱۱:۲۸)
وظیفه بزرگ (۱۶:۲۸)

پُشت نامِه عیسیٰ مسیح

۱ پُشت نامِه عیسیٰ مسیح، اولادِه داوود، اولادِه ابراهیم:

۲ ابراهیم آتِه اسحاق، اسحاق آتِه یعقوب و یعقوب آتِه یهودا و برارونِ ازو بُود؛ ۳ یهودا آتِه

فارص و زارح از تامار شد. فارص آته حصرون، حصرون آته ارام، ارام آته عمیناداب،
عمیناداب آته نحشون، نحشون آته سلمون،^۵ و سلمون آته بوغز از راحاب شد. بوغز آته
عوید از روت شد. عوید آته یسی^۶ و یسی آته داوود پادشاه بود.

داوود آته سلیمان از خاتون اوربا شد.^۷ سلیمان آته رجبام، رجبام آته ابیا، ابیا آته آسا،
آسا آته یهوشافاط، یهوشافاط آته یورام، یورام آته عزبا،^۹ عزبا آته یوتام، یوتام آته آحاز،
آحاز آته حزقیا،^{۱۰} حزقیا آته منسی، منسی آته آمون و آمون آته یوشیا بود.^{۱۱} یوشیا آته
یکنیا و برارون ازو شد د زمانی که یهودیا د بابل برده شد.

^{۱۲} بعد از اسیر شدو د بابل: یکنیا آته شعلتی ئیل و شعلتی ئیل آته زروبابل^{۱۳} و زروبابل آته
ابیهود و ابیهود آته ایلیاقیم و ایلیاقیم آته عازور^{۱۴} و عازور آته صادوق و صادوق آته یاکیم
و یاکیم آته ایلیهود^{۱۵} و ایلیهود آته العازار و العازار آته متان و متان آته یعقوب^{۱۶} و
یعقوب آته یوسف شد و یوسف شوی مریم بود و مریم عیسی ره که لقب شی «مسیح»
بود، د دنیا آورد.

^{۱۷} پس تمام نسل ها از ابراهیم تا داوود چارده نسل و از داوود تا برده شدن یهودیا د بابل
چارده نسل و از برده شدو د بابل تا مسیح چارده نسل آسته.

تَوَلَّدِ عَيْسَىٰ مَسِيح

^{۱۸} تَوَلَّدِ عَيْسَىٰ مَسِيح اِیْنِی رَقْم وَاقِعْ شُدْ: وِخْتِیْکِه مَرِیْمِ اِبِه عَيْسَىٰ خُوسْتِه یُوسُفْ بُوْد، پِیْش ازی که هر دوی شی یگجای شنه، اُو دَ وِسِیْلِه رُوحِ اَلْقُدْسِ حَامِلِه شُد. ^{۱۹} خُوسْتِه شی یُوسُفْ، ازی که آدَمِ دُرُسْتِکَار بُوْد و نَمِیْخَاسْت اُو رِه رَسُوا کُنِه، قَصْد کد که اُو رِه خَپ-و-چُپ ایلِه بَدِیِه. ^{۲۰} وِخْتِیْکِه اُو هِنُوز دَزی بارِه فِکْر مُوکد، مَلَايِکِه خُداوند دَ عَالَمِ خَاو دَزُو ظَاهِر شُدِه کُفْت: ”اِی یُوسُفْ اَوْلَادِه دَاوُود، اَز کِرِفْتونِ مَرِیْمِ بَحِیْثِ خَاْتُونِ خُو تَرَس نَخُور، چُون نَلِغِه که دَ کُورِه شی دَ وُجُود اَمَدِه اَز رُوحِ اَلْقُدْسِ اَسْتِه. ^{۲۱} اُو یِگ باچِه دَ دُنیا مِیْرِه و تُو نَام شی رِه عَيْسَىٰ بِل، چُون اُو قَوْمِ خُو رِه اَز کُنَاه هَای شی نِجَات مِیْدِیِه. ^{۲۲} پِگ اَمزی چِیْزَا وَاقِعْ شُد تَا توره که خُداوند دَ وِسِیْلِه پِیْغَمْبَر کُفْتُد، پُورِه شُنِه:

^{۲۳} ”اِیْنِه، یِگ دُخْتِرِ خَاْنِه حَامِلِه مُوشِه و یِگ باچِه دَ دُنیا مِیْرِه

و نَام شی رِه «عِمَانُؤِیْل» مِیْلِه،”

که مَعْنَای شی «خُدا قَد اَز مَو» اَسْتِه. ^{۲۴} وِخْتِیْکِه یُوسُفْ اَز خَاو بِیْدَار شُد، اُو اَمُو رَقْم کد که مَلَايِکِه خُداوند دَزُو اَمْر کُدْد: اُو مَرِیْمِ رِه بَحِیْثِ خَاْتُونِ خُو کِرِفْت. ^{۲۵} مِگَم اُو قَد شی یِگجای نَشُد تَا وِخْتِیْکِه مَرِیْمِ باچِه خُو رِه دَ دُنیا اُورْد؛ و یُوسُفْ نَام اَزُو رِه عَيْسَىٰ اِیْشْت.

۲ بعد از تولد عیسیٰ دَ بَیت-لَحَمِ یَهُودیه، دَ زمانِ هیرودیس پادشاه، چند ستاره-شناس از سرزمینای مشرقِ دَ شارِ اورشلیم آمد^۲ و پُرسان کده گُفت: ”کُجا یه امو نوزیده شده که پادشاه یهودیا آسته؟ چون مو ستاره شی ره دَ سرزمینای مشرق دیدی و آمدے که او ره پرستش کنی.“^۳ وختیکه هیرودیس پادشاه ای توره ره شنید، او و پگِ مردُم اورشلیم قد ازو ورخطا شد^۴ و او تمام پیشوایونِ عالی مقام و عالِمای دین ره از قومِ اسرائیل جم کد و از او پُرسان کد که مسیح دَ کُجا باید تولد شُنه.^۵ اونا دَزو گُفت: ”دَ بَیت-لَحَمِ یَهُودیه؛ چون دَ وسیله پیغمبر اینی رقم نوشته شده:

۶ و تُو، ای بَیت-لَحَم، دَ سرزمینِ یَهُودیه

دَ مینکل حکمرانای یهودا از هیچ نگاه کمتر نیستی،

چراکه از توییگ حکمران ظهور مونه

که قوم مه اسرائیل ره رهبری مَوکنه.“

۷ اوخته هیرودیس، ستاره-شناسا ره تاشکی کوی کد و دَ باره وختِ ظهورِ ستاره، ازوا تحقیق کد.^۸ بعد ازو اونا ره دَ بَیت-لَحَمِ رَبی کده گُفت: ”بورید و امو نلغه ره خوب اوگل

کُنید؛ غَیْتِیکه اُو ره پَیدا کدِید دَز مه خبر بَدِید تا ما ام بییم و اُو ره پرستش کُنم. ^۹ ” بعد از شَنِیدونِ توره پادشاه، ستاره-شِناسا دَ راهِ خُو رَیِی شُد و ستاره ره که اونا دَ مشرقِ هُوش کدُد پیشِ پیشِ ازوا مورفت تا دَ بَلِه سر امزُو جای رسیده ایسته شُد که نلغه دَ اُونجی بُود. ^{۱۰} وختیکه اونا ستاره ره دید، اونا قد خوشی کلو خوشحالی کد. ^{۱۱} ” امی که اونا دَ داخلِ خانه رفت و نلغه ره قد آبه شی مریم دید، رُوی دَ خاک اُفتده اُمُو نلغه ره پرستش کد و صندُوقای خزانِه خُو ره واز کده سَوغات ها، یعنی طِلا، کُنْدُر و مُر دَزُو تقدیم کد. ^{۱۲} ” و ازی که دَ خاو دَزوا اَخطار دده شُد که دُوباره پیشِ هیرودیس نَره، اونا از راهِ دیگه پس سُون وطنِ خُو رفت.

دوتا کدو دَ مصر

^{۱۳} ” بعد از رفتونِ ستاره-شِناسا، ملایکِه خُداوند دَ خاو دَ یوسف ظاهر شده گُفت: ” باله شو، نلغه و آبه شی ره گِرِفته دَ مصر دُوتا کُو و دَ اُمونجی بَشی تا غَیْتِیکه تُو ره خبر بَدُم، چراکه هیرودیس دَ زودی نلغه ره موپاله تا اُو ره نابُود کُنه. ^{۱۴} ” اوخته یوسف باله شُد و نلغه و آبه شی ره گِرِفته دَ وختِ شاو سُونِ مصر رَیِی شُد ^{۱۵} ” و تا مرگِ هیرودیس دَ اُمونجی مَند. دَ امزی رقمِ توره که خُداوند دَ وسیله پیغمبر گُفته بُود پوره شُد:

” باچه خُو ره از مصر کوی کدَم. ”

۱۶ وختی هیروдіس دید که ستاره-شناسا او ره بازی دده، او کلو قار شد و نفره ره ربی کد و تمام بچکیچا ره د بیت-لحم و اطراف شی که دو ساله و کمتر از دو ساله بود د قتل رسند، مطابق د زمانی که او از ستاره-شناسا تحقیق کدد. ^{۱۷} اوخته توره های که د وسیله ارمیا پیغمبر گفته شد، پوره شد:

۱۸ ” یگ آواز د رامه شنیده شد،

آواز مخته-و-چخرا و ماتم کته،

راحیل بلده بچکیچای خو چخرا مونه و آرام نموشه،

چراکه اونا دیگه وجود ندره. ”

پس آمدو د وطن

۱۹ پس از مرگ هیروдіس، ملایکه خداوند د مصر د خاو د یوسف ظاهر شده ^{۲۰} گفت: ” باله شو، باچه و آبه شی ره گرفته پس د سرزمین اسرائیل بورو، چون کسای که قصد جان نلغه ره کدد، مرده. ” ^{۲۱} اوخته یوسف باله شده باچه و آبه شی ره گرفت و پس د سرزمین اسرائیل رفت.

^{۲۲} مگم وختی شنید که آرخلوس دَ جای آته خو هیرو دیس دَ بله یهودیه حکمرانی مونه، او از رفتو دَ اونجی ترس خورد و بعد ازو که دَ خاو دزو اخطار دده شد، او دَ منطقه جلیلیه رفت ^{۲۳} و دَ اونجی رسیده دَ یگ شار دَ نام ناصره جای-د-جای شد. دمزی رقم توره که دَ وسیله پیغمبرا گفته شدد "او ناصری گفته موشه،" پوره شد.

یحیای تعمید دهنده

^۳ دَ امزو روزها یحیای تعمید دهنده دَ بیابون یهودیه ظاهر شد. او اعلان کده موگفت: ^۲ "از گناه های خو توبه کنید، چراکه آمدون پادشاهی آسمو نزدیک شده." ^۳ یحیای امو کس آسته که اشعیای نبی دَ باره شی خبر دده موگیه:

"آواز کسی که دَ بیابو چیخ-و-فریاد مونه:

راه ره بلده خداوند آماده کنید

و راه روی شی ره راست-و-سیده کنید."

^۴ یحیای کالای ره که از پاشم اشر بود مپوشید و دَ گرد کمر خو یگ کمر بند چرمی دشت و خوراک شی ملخ و عسل صحرای بود. ^۵ مردم از اورشلیم و تمام یهودیه و از پگ

منطقه های گردوبرِ دریای اُردُن دَ پیشِ ازو میمد^۶ و گناه های خُو ره اقرار کده از دِسْتِ
ازو دَ دریای اُردُن غُسلِ تعمیدِ میگرفت.

مگم وختی یحییٰ دید که غدر فریسیا و صدوقیا بلده غُسلِ تعمیدِ دَ پیشِ ازو مییه، دزوا
گفت: ”او اولادای تیرمارا! کی دز شُمو اخطار دَد که از غُصبی که آمدنی یه دوتا کُنید؟
پس ثمری بَدید که لایقِ توبه بَشه^۹ و ای توره ره دَ فکر خُو جای نَدید که بُگید: اِبراهیم
بابه کلون مو یه، چُون ما دز شُمو مُوگم که خُدا میتنه امزی سنگا بلده اِبراهیم اولاده پَیدا
کُنه. ^{۱۰} و آلی تیشه دَ ریشه درختا ایشته شُده؛ پس هر درختِ که ثمرِ خُوب نَدیه، قطع
شُده دَ آتِش پورته مُوشه.

^{۱۱} ما شُمو ره بلده توبه شُمو قد آو غُسلِ تعمیدِ میدم، ولے کسی که بعد از مه مییه از مه
کده قدرتمند آسته؛ ما حتی لایقِ باله کدونِ چپلی های شی ره ام نَدَرَم. او شُمو ره قد روح
الْقُدس و آتِش غُسلِ تعمیدِ میدیه. ^{۱۲} شاخی ازو دَ دِسْتِ شی آسته و او خرمونجوی خُو ره
پاک کده گندم خُو ره دَ دَی خانِه خُو دَ خیره مُوکنه، ولے کاه ره دَ آتِشِ کُلِ ناشدنی دَر
میدیه.

غُسلِ تعمیدِ عیسیٰ از دِسْتِ یحییٰ

^{۱۳} دَ امزُو زمانِ عیسیٰ از جلیلیه دَ دریای اُردُن پیشِ یحییٰ آمد تا از دِسْتِ ازو غُسلِ تعمیدِ

بگیره. ^{۱۴} مگم یحییٰ او ره منع کده گُفت: ”ما ضرورت دَرُم که از دِسْتِ ازتو غُسلِ تعمید بگیرم و تو پیشِ ازمه مییی که غُسلِ تعمید بگیري؟“ ^{۱۵} عیسیٰ دَ جوابِ ازو گُفت: ”آلی بیل که امی رقم شُنه، چُون بَلدِه ازمو مُناسِبِ آسته که دَ امزی رقمِ تمامِ عدالتِ ره پوره کنی.“ اوخته یحییٰ راضی شُد. ^{۱۶} وختیکه عیسیٰ غُسلِ تعمید گرفت، فوری از او بُر شُد؛ دَمزُو لحظه آسمو بَلدِه شی واز شُد و او روح خُدا ره دید که رقمِ کوترِ آلی نازل شُدِه دَ بَلِه شی مییه. ^{۱۷} دَ امزُو غیت یگِ آواز از آسمو آمده گُفت: ”اینمی باچه دوست-دشتنی مه یه که ما از شی خوش-و-راضی آستم.“

آزمایشِ عیسیٰ دَ بیابو

^{۱۴} اوخته عیسیٰ دَ وسیله روحِ اَلْقُدُسِ دَ بیابو هِدایت شُد تا اِبلیسِ او ره وَسوسه کنه. ^۲ او چل شاو-و-روز روزه گرفت و بعد ازو گُشنه شُد. ^۳ اوخته وَسوسه گر دَ دیرِ ازو آمده گُفت: ”اگه تو باچه خُدا آستی، دَ امزی سنگا بُگی که نان جور شُنه.“ ^۴ عیسیٰ دَ جوابِ ازو گُفت: ”دَ کلامِ خُدا نُوشته شُدِه که،
 ’انسان تنها دَ وسیله نان زنده نییه،

بلکه دَ وسیله هر توره که از دانِ خُدا بُر مُوشه.“

^۵ اوخته اِبلیس عیسیٰ ره دَ شارِ مُقَدَّس بُرد و دَ بِلندی خُانه خُدا ایستلجی کد ^۶ و دَزُو کُفت: ”اگه تُو باچه خُدا اُستی خود ره تا پورته کُو، چُون نُوشته شُده که،

’اُو دَ باره ازتُو دَ ملایکه های خُو حُکم مونه

و اونا تُو ره دَ بِله دِستای خُو میگیره،

نَشنه که پای تُو دَ کَدَم سنگ دَکه کُنه.‘‘

^۷ عیسیٰ دَزُو کُفت: ”بسم نُوشته شُده که،

’خُداوند، خُداي خُو ره آزمایش نکُو!‘‘

^۸ بعد ازُو اِبلیس اُو ره دَ بِله یگ کوه غَدْرِ قِیل بُرده تمام مَمَلکَتای دُنیا و شان-و-شوکت شی ره دَزُو نِشو دَد ^۹ و دَزشی کُفت: ”اگه رُوی دَ خاک اُفتده مَره سَجده کُنی، پگ امزیا ره دَز تُو میڈم.‘‘ ^{۱۰} اوخته عیسیٰ دَز شی کُفت: ”دُور شو، آی شَیطو! چُون نُوشته شُده:

’خُداوند، خُداي خُو ره سَجده کُو

و تنها اُو ره عِبادت کُو.‘‘

^{۱۱} بعد ازو ابلیس او ره ایله کد و ملایکه ها آمده او ره خدمت کد.

شروع کار عیسی د جلیلیه

^{۱۲} وختی عیسی شنید که یحیی دستگیر شده، او پس د جلیلیه رفت ^{۱۳} و ناصره ره ایله کده د شار کفرناحوم جای-د-جای شد که د بغل دریای جلیلیه، د منطقه های زبولون و نفتالی بود، ^{۱۴} تا چیزی که د وسیله اشعیای نبی گفته شد، پوره شه:

^{۱۵} ”سرزمین زبولون و سرزمین نفتالی

د راه دریا، د او طرف دریاچه اردن،

جلیلیه ملت های غیر یهود،

^{۱۶} قومی که د تریکی زندگی موکنه

نور بزرگ ره مینگره

و د بله کسای که د سرزمین مرگ و سایه شی زندگی مونه،

یگ نور روشنی مونه.

^{۱۷} امزو زمان عیسی د اعلان پیغام خو شروع کده گُفت: "توبه کنید، چراکه آمدون پادشاهی آسمو نزدیک شده."

چار ماهی گیر یار عیسی موشه

^{۱۸} وختی عیسی د لب دریای جلیلیه قدم میزد، دو برار یعنی شمعون مشهور د پترس و برار شی اندریاس ره دید که تور ماهی گیری ره د دریا میندزه، چون اونا ماهی گیر بود.
^{۱۹} او دزوا گُفت: "از پشت ازمه بیید تا شمو ره شکارچی مردم جور کنم." ^{۲۰} اونا فوری تور های ماهی گیری خو ره ایله کد و از پشت ازو ری شد. ^{۲۱} عیسی د حالیکه ازونجی مورفت، دو برار دیگه یعنی یعقوب باچه زیدی و برار شی یوحنا ره دید که قد آته خو زیدی د کشتی ششته و تور های ماهی گیری خو ره آماده مونه. اوخته او اونا ره کوی کد ^{۲۲} و اونا فوری کشتی و آته خو ره ایله کده از پشت ازو ری شد.

تعلیم و خدمت های عیسی

^{۲۳} عیسی د سراسر جلیلیه میگشت و د عبادت خانه های ازوا تعلیم میدد و خوشخبری پادشاهی خدا ره اعلان موکد و هر رقم مرض و ناجوری مردم ره شفا میدد.

۲۴ پس نامِ ازو دَ تمامِ سُوریه مشهُور شُد و اونا تمامِ ناجورای ره که دَ مَرَض های رقم رقم و دَردها گِرِفْتار بُود و ام جِنديا و مِرگی ها و شَل ها ره دَ پيشِ ازو میُورد و اونا ره شفا میدَد. ۲۵ و جمعیتِ های کُته از جلیلیه، دیکاپولیس، اورشلیم، یهُودیه و از اُو طرفِ دریای اُردُن از پُشتِ ازو ریبی شُد.

موعظه سر کوه

۵ 'وختی عیسیٰ جمعیتِ کُته ره دید، اُو دَ بله کوه رفت و امی که شِشت، یارای شی ام دَ پيشِ ازو آمد. ۲ اوخته اُو دان خُو ره واز کد و اونا ره تعلیم دده گُفت:

۳ "نیک دَ بختِ کسای که دَ روح فروتن آسته،

چراکه پادشاهی آسمو ازوا یه.

۴ نیک دَ بختِ کسای که ماتم مونه،

چراکه اونا تسلی پیدا موکنه.

۵ نیک دَ بختِ کسای که حلیم-و-شکسته نفس آسته،

چراکه اونا وارثِ زمی مُوشه.

^۶ نیک دَ بَخْتِ کسای که گُشنه و تُشنه عدالت اَسته،

چراکه اونا سیرِ مُوشه.

^۷ نیک دَ بَخْتِ کسای که رَحْمِ مُونه،

چراکه دَزوا رَحْمِ مُوشه.

^۸ نیک دَ بَخْتِ کسای که دِلِ های ازوا پاک اَسته،

چراکه اونا خُدا ره مینگره.

^۹ نیک دَ بَخْتِ کسای که صُلاحِ مُوکنه،

چراکه اونا بچکِیچای خُدا گُفته مُوشه.

^{۱۰} نیک دَ بَخْتِ کسای که بخاطرِ عدالتِ آزار-و-اَدیتِ مُوشه،

چراکه پادشاهیِ آسمو ازوا اَسته.

^{۱۱} نیک دَ بخت شُمو وختیکه مردُم شُمو ره از خاطرِ ازمه دَو-و-دَشنام میدیه و آزار-و-
اَذیت مونه و هر رقم توره بد ره دَ ضد شُمو بطورِ دروغ مَوگیه.

^{۱۲} خوشی کُنید و خوشحال بَشید، چُون آجر شُمو دَ عالمِ باله غَدِر بزرگ آسته،

چراکه دَ امزی طریق اونا پیغمبرای ره که پیش از شُمو بُود ام آزار-و-اَذیت کد.

دَ باره نُور و نَمک

^{۱۳} شُمو نَمک دُنیا آستید! لیکن اگه نَمک مَزِه خُو ره از دِست بدیه، چطور میتنه که شوری
شی پس بییه؟ اُو دیگه دَ هیچ چیز کار نَمییه بَعیرِ که پورته شُدِه زیرِ پای مردُم پایمال شُنه.

^{۱۴} شُمو نُور دُنیا آستید. شاری که دَ سرِ یگ تپه آباد شُدِه بَشه، اُو تاشه شُدِه نَمیتنه.

^{۱۵} هیچ کس چراغ ره روشو نَمونه که اُو ره دَ زیرِ یگ کاسه بیله، بلکه دَ بله چراغدان میله

تا روشنی شی بلده پگِ کسای که دَ خانه آسته برسه. ^{۱۶} دَمزی رقم بیلید که نُور از شُمو

ام دَ مردُم روشنی بدیه تا اونا کارای نیک شُمو ره دیده آته شُمو ره که دَ آسمو آسته،

ستایش کُنه.

دَ بَارِه پُورِه كدُونِ شَرِيعَت

^{۱۷} فِكْر نَكْنِيْد كِه اَمْدِيْم تا تَوْرَات يا نُوْشْتِه هَاي پِيْعْمْبْرَا رِه باطِل كْنَم. ما نَمْدِيْم كِه باطِل كْنَم، بَلَكِه اَمْدِيْم تا اَوْنَا رِه پُورِه كْنَم. ^{۱۸} ما حَقِيْقَت رِه دَز شُمو مُوْگَم: تا اَسْمُو و زَمِي از بِيْن نَرَفْتِه، رِيْزِه_تَرِيْن حَرْف يا نُقْطَه تَوْرَات هَرْگِز از بِيْن نَمُورِه تا اِي كِه پَگ شِي پُورِه شُنِه. ^{۱۹} پَس هَرْ كَسِي كِه يَكِي از رِيْزِه_تَرِيْن اَمْزِي اَحْكَام رِه مِيْدِه كُنِه و دَ مَرْدُم اَم تَعْلِيْم بَدِيَه كِه اَمُو رَقْم كُنِه، اُو دَ پادشاهِي اَسْمُو كَم_تَرِيْن شَخْص حِسَاب مُوشِه.

^{۲۰} چُون ما دَز شُمو مُوْگِيْم: تا عَدَالَت شُمو از عَدَالَتِ عَالِمَاي دِيْن و فَرِيْسِيَا كَدِه كَلُو نَشُنِه، شُمو هَرْگِز دَ پادشاهِي اَسْمُو داخِل نَمُوشِيْد.

دَ بَارِه قَتْل

^{۲۱} شُمو شِنِيْدِيْد كِه دَ مَرْدُمَاي زَمَانِ قَدِيْم كُفْتِه شُدُد، 'قَتْل نَكُو! و هَرْ كَسِي كِه قَتْل كُنِه سَزَاوَارِ قِضَاوَت اَسْتِه.' ^{۲۲} مَگَم ما دَز شُمو مُوْگَم، هَرْ كَس كِه بَدُونِ كُدَم دَلِيْل دَ سَرِ بَرَارِ خُو قَار شُنِه، سَزَاوَارِ قِضَاوَت اَسْتِه و هَرْ كَس كِه دَ بَرَارِ خُو بُوْگِيَه 'اُو لَوْدَه!' اُو سَزَاوَارِ مَحَاكِمِه دَ شُورا اَسْتِه؛ و هَرْ كَس كِه بُوْگِيَه 'اُو اَحْمَق!' اُو سَزَاوَارِ اَتِشِ دُوزَخِ اَسْتِه. ^{۲۳} پَس وَخْتِيَكِه هَدِيَه خُو رِه دَ قُرْبَانْگَاهِ مُوْبَرِي و دَ اَوْنَجِي دَ يَادِ تُو مِيْبِيَه كِه بَرَارِ تُو دَ صِدْ تُو كُدَم شِكَايَتِ دَرِه، ^{۲۴} هَدِيَه خُو رِه دَ اَمُونَجِي دَ پِيْشِ قُرْبَانْگَاهِ اِيْلِه بَدِي و رَفْتِه اوّل قَدِ بَرَارِ خُو

آشتی کو و بعد ازو آمده هدیه خو ره تقدیم کو. ^{۲۵} د حالیکه قد مدعی خو سون محکمه موری، د راه قد ازو صلح کو؛ اگه نه، مدعی تو، تو ره د دست قاضی تسلیم مونه و قاضی تو ره د دست عسکر میدیه و تو د بندی خانه آندخته موشی. ^{۲۶} ما حقیقت ره دز تو موگم، تاکه آخرین پیسه ره ندی، ازونجی بر شده نمیتنی.

د باره زنا

^{۲۷} شمو شنیدید که گفته شده، 'زنا نکو'. ^{۲۸} لیکن ما دز شمو موگم، هر کس که سون یگ خاتو قد نگاه شهوت آمیز توح کنه، او امو لحظه د دل خو قد ازو زنا کده. ^{۲۹} پس اگه چیم راست تو باعث موشه که تو گمراه شنی، او ره بر کده دور پورته کو؛ چون بلده تو خوبتر آسته که یکی از اعضای جسم خو ره از دست بدی تا ای که تمام جسم تو د دوزخ آندخته شنه. ^{۳۰} اگه دست راست تو باعث موشه که تو گمراه شنی، او ره قطع کده دور پورته کو؛ چون بلده تو خوبتر آسته که یکی از اعضای جسم خو ره از دست بدی تا ای که قد تمام جسم خو د دوزخ بفتی.

د باره طلاق

^{۳۱} امچنان گفته شده، 'هر کس که خاتون خو ره طلاق بدیه، باید یگ طلاق نامه دزو بدیه'. ^{۳۲} مگم ما دز شمو موگم، هر کسی که خاتون خو ره بغیر از علت زنا طلاق بدیه،

باعث موشه که او زناکاری کنه و هر کس که قد خاتونِ طلاق شده توی کنه، زنا مونه.

دَ باره قسم

^{۳۳} بسم شمو شنیدید که دَ مردمای زمانِ قدیم گفته شد، 'قسمِ دروغِ نخور، بلکه قسم های ره که دَ نامِ خداوند خورده دزوا وفا کو.' ^{۳۴} مگم ما دز شمو موگم، هرگز قسم نخورید، نه دَ آسمو چراکه تختِ خدا آسته ^{۳۵} و نه دَ زمی، چراکه چوکی تی پای شی آسته، و نه دَ اورشلیم چراکه شارِ امزو پادشاهِ بزرگ آسته، ^{۳۶} و نه ام دَ سر خو قسم بخور، چراکه تو حتی یگ تارِ موی ره سیاه یا سفید کده نمیتنی. ^{۳۷} بلکه توره شمو که «آره» آسته، «آره» بشه و «نه» شمو «نه»، چراکه کلوتر ازی از شیطو آسته.

دَ باره انتقام

^{۳۸} شمو شنیدید که گفته شده، 'چیم دَ عوضِ چیم و دندو دَ عوضِ دندو.' ^{۳۹} مگم ما دز شمو موگم، دَ برابرِ شخصِ شریر ایسته نشنید؛ بلکه اگه یگو کس دَ کومه راست تو قد چپات میزنه کومه دیگه خو ره ام سون ازو دور بدی. ^{۴۰} و اگه یگو کس بخایه که تو ره دَ محکمه برده پیرون تو ره بگیری، چپن خو ره ام دزو ایله بدی. ^{۴۱} و اگه یگو کس تو ره مجبور مونه که یگ کجی راه بوری، دو کجی قد شی بورو. ^{۴۲} هر کس که از تو یگو چیز طلب مونه، دزو بدی و کسی که از تو قرض طلب مونه، روی خو ره ازو دور ندی.

دَ بَارِه دُوسْت دَشْتُونِ دُشْمَنَا

^{۴۳} شُمو شَنِیدید که گفته شُدِه، 'هَمسایِه خُو ره دُوسْت دَشْتِه بَش' و 'قَد دُشْمُون خُو دُشْمَنی کُو'. ^{۴۴} مگم ما دَز شُمو مُوگم، دُشْمَنای خُو ره دُوسْت دَشْتِه بَشید و بَلدِه کسای که شُمو ره آزار-و-اَدیت مُونه دُعا کُنید ^{۴۵} تا شُمو بچکِیچای آتِه خُو که دَ عَالَمِ بَالِه آستِه شُنید، چرَاکه اُو آفتُو خُو ره دَ بَلِه مَرْدُمای بَد و خُوب بَلند مُونه و بَارِش خُو ره دَ بَلِه نیکُوکارا و بَدکارا مُوبارَنه. ^{۴۶} اگه شُمو تنها کسای ره دُوسْت دَشْتِه بَشید که شُمو ره دُوسْت دَرِه، شُمو چی اَجْر دَرید؟ آیا مالیه_گیرا ام امی کار ره نَموکنه؟ ^{۴۷} اگه تنها بَرارون خُو ره سلام بَدید، شُمو از دِیگرو کده چی زیادی دَرید؟ آیا حتی مَرْدُمای غَیر یهُود ام امی کار ره نَمونه؟ ^{۴۸} پس شُمو کَامِل بَشید، اُمُو رَقَم که آتِه آسمانی شُمو کَامِل آستِه.

دَ بَارِه خَیرَات

۶ اِحْتیاط کُنید که نیکی خُو ره دَ پِیش رُوی مَرْدُم انجام نَدید تا اونا شُمو ره بِنگره؛ اگه امی رَقَم کُنید، شُمو دَ پِیش آتِه خُو که دَ آسمو آستِه، کُدَم اَجری نَدَرید. ^۲ پس هر وختیکه خَیرَات میدی، پِیش رُوی خُو سُرَنی زَدِه اِعلان نَکُو، رَقمی که ریاکارا دَ عِبَادت خانِه ها و سَرک ها مُونه تا مَرْدُم اونا ره تَعْرِیف-و-تَوَصِیف کُنِه. ما حَقِیقت ره دَز شُمو مُوگم، اونا اَجْر خُو ره گِرِفْتِه. ^۳ مگم تُو هر وختیکه خَیرَات میدی، از چِیزی که دِستِ رَاسْت تُو مُونه،

نَه ایل که دِسْتِ چَپِ تُو خَبر شُنَه ^۴ تا خَیرات تُو تاشه بُمَنه؛ و آتِه تُو که چیزای تاشه ره مینگره، اَجْر تُو ره میدیه.

دَ باره دُعا کدو

^۵ و هر وختیکه دُعا مونی، رقمِ ریاکارا نَبَش، چُون اونا خوش دَره که دَ عِبادت خانه ها و گوشه-و-کِنارِ سَرَک ها ایسته شُدَه دُعا کُنَه تا مَرْدُم اونا ره بِنگره. ما حَقِیقت ره دَز شُمُو مُوگَم، اونا اَجْر خُو ره گِرِفته. ^۶ ولے تُو، وختیکه دُعا مونی دَ داخِلِ اُتاق خُو رفته درگه ره کیپ کُو و دَ پِیشِ آتِه که دیدَه نَمُوشه دُعا کُو. اوخته آتِه تُو که چیزای تاشه ره ام مینگره، اَجْر تُو ره میدیه.

^۷ و دَ غَیْتِ دُعا کدو رقمِ مِلَّتِ های غَیْرِ یَهُودِ حرفای بے معنی ره یِکَسَره گُفته نَرَوید، چُون اونا فِکْر مونه که از یِکَسَره گُفتو دُعا ی ازوا قَبُول موشه. ^۸ پس رقمِ ازوا نَبَشید، چُون آتِه شُمُو مِیْدَنَه که شُمُو دَ چِیزخِیلِ ضَرُورَتِ دَرید، پِیشِ ازی که از شی درخاست کُنید.

^۹ پس شُمُو اینی رقمِ دُعا کُنید:

اَی آتِه مو که دَ آسْمُو آسْتی،

نام تُو مُقَدَّس باد؛

۱۰ پادشاهی تُو بییه؛

اراده تُو امو رقم که د آسمو اجرا موشه،

د زمی ام اجرا شنه؛

۱۱ نان روزانه مو ره امروز دز مو بدی؛

۱۲ قرض های مو ره ببخش،

امو رقم که مو ام قرضدارای خو ره موبخشی؛

۱۳ مو ره د آزمایش قرار ندی، بلکه مو ره از شریر خلاصی بدی،

[چراکه پادشاهی، قدرت و جلال تا ابدالآباد از تو آسته، آمین. ']

۱۴ چون اگه شمو خطاهای مردم ره ببخشید، آته آسمانی شمو ام شمو ره موبخشه.

۱۵ لیکن اگه شمو مردم ره نبخشید، آته آسمانی شمو ام خطاهای شمو ره نموبخشه.

دَ بَارِه روزه گِرِفْتو

^{۱۶} وختیکه روزه میگیرید، رقم رباکارا تُرَشْرُوی نَبَشید، چُون اُونَا رَنگ-و-رُوی خُو رِه تَغییر میدیه تا دَ مَرْدُم نِشو بَدیه که روزه دَرِه. ما حَقِیقت رِه دَز شُمُو مُوگَم، اُونَا اَجْر خُو رِه گِرِفْتِه. ^{۱۷} مگم تُو وختیکه روزه میگیری، سر خُو رِه چَرَب کُو و رُوی خُو رِه بُشوی ^{۱۸} تا دَ نَظَرِ مَرْدُم روزه دار معلوم نَشنی، بَلکِه دَ نَظَرِ آتِه خُو که دیدِه نَمُوشه روزه دار معلوم شنی؛ و آتِه تُو که چیزای تاشه رِه ام مینگره، اَجْر تُو رِه میدیه.

دَ بَارِه مال-و-دَوْلت

^{۱۹} مال-و-دَوْلت دَ زَمی بَلدِه خُو جَم نَکُنید، دَ جایی که کویه و زَنگ اُو رِه از بَیْن مُوَبَرِه و دُزَا دَر اَمَدِه دُزی مُوکنه؛ ^{۲۰} بَلکِه مال-و-دَوْلت دَ عَالِمِ بَالِه بَلدِه خُو جَم کُنید، دَ جایی که کویه و زَنگ اُو رِه از بَیْن نَمُوَبَرِه و دُزَا دَر نَمییه و دُزی نَمُوکنه. ^{۲۱} چُون هر جای که مال-و-دَوْلت تُو آسته، دِل تُو ام اُمونجی یِه.

^{۲۲} چیم چِرَاغِ جَان آسته. پس اگه چیم تُو پینا بَشه، تمام و جُود تُو روشو آسته. ^{۲۳} لیکن اگه چیم تُو فاسد بَشه، تمام و جُود تُو پُر از تریکی آسته. پس اگه اُمُو روشنی که دَ و جُود تُو آسته تریک بَشه، چی یگ تریکی بزرگ آسته!

هیچ کس نمیتنه که دُو بادار ره خدمت کُنه، چُون حتماً از یگ شی بد مُوبره و دِیگه شی ره دوست میدنه، و یا د یگ شی وفادار مومنه و دِیگه شی ره خار-و-حقیر حساب مونه. دَمزی رقم شُمو نمیتنید که ام بنده خدا بشید و ام بنده مال-و-دولت.

غَم-و-غُصّه نَخورید

۲۵ امزی خاطر دَز شُمو مُوگم: د باره زندگی خُو تشویش نکُنید که چی بُخورید یا چی وُچی کُنید و نه د باره جسم خُو که چی بپوشید. آیا زندگی از خوراک و جسم از پوشاک کده مَهَمتر نییه؟ ۲۶ مُرغکوی آسمو ره توخ کُنید: اونا نه کشت مونه، نه دِرو و نه ام د دی خانه ها ذخیره مُوکنه، ولے آته آسمانی شُمو روزی ازوا ره میدیه. آیا آرزش از شُمو ازوا کده کلوتر نییه؟ ۲۷ کَدَم از شُمو میتنید که قد غَم-و-غُصّه خوردو یگ ساعت عُمر خُو ره دِراز کُنید؟ ۲۸ و شُمو چرا بلده کالا غَم-و-غُصّه مُوخورید؟ گل های سوسن دشت ره بنگرید که چی رقم کُنه مُوشه؛ اونا نه زحمت میکشه و نه میریشه. ۲۹ ولے ما دَز شُمو مُوگیم که حتی سُلیمان ام قد تمام شان-و-شوکت خُو رقم یکی امزوا کالا نپوشید. ۳۰ پس اگه خدا علف دشت ره که امروز آسته و صَباح د تندور اندخته مُوشه ای رقم مُوپوشنه، آیا شُمو ره غدر کلو خوبتر نموپوشنه، ای کم ایمانا؟ ۳۱ پس غَم-و-غُصّه نَخورید که بُگید، 'چی بُخوری؟' یا 'چی وُچی کُنی؟' و یا 'چی بپوشی؟' ۳۲ چُون مردمای غیر یهود د طلب پگ امزی چیزا آسته، مگم آته آسمانی شُمو میدنه که شُمو د پگ امزی چیزا ضرورت دَرید.

^{۳۳} بَلَكِهْ اَوَّلْ دَ طَلَبِ پادشاهی خُدا و عدالتِ اَزُو بَشِيدِ؛ اوخته تمامِ امزی چیزا ام دَز شُمو
دَدَه موشه. ^{۳۴} پَس غَم-و-عُصَّه صَباح ره نَخورِيد، چراکه صَباح غَم-و-عُصَّه خود خُو ره
دَره؛ مُشکِلاتِ اِمروز بَلدِه اِمروز بس اَسْتِه.

قضاوت د باره ديگرو

۷ د باره ديگرو قضاوت نَكْنِيد تا قضاوت نَشْنِيد. ^۲ چُون هر رقمِ كه شُمو د باره ديگرو
قضاوت كُنِيد، اَمُو رقمِ د باره شُمو قضاوت موشه؛ و قد هر مَنَك كه اندازه كُنِيد، قد
اَمُو بَلدِه شُمو اندازه موشه. ^۳ چرا پَرِ كاه ره د چِيمِ بَرار خُو مِينگري، و لِه از دِسْتَك چيوي
كه د چِيمِ خود تُو اَسْتِه بِه خبري؟ ^۴ يا چَطُور مِيتني كه د بَرار خُو بُوگي، 'مَرِه بيل كه پَرِ كاه
ره از چِيمِ تُو بُر كُنْم' د حَالِيكه د چِيمِ خود تُو دِسْتَك چيو اَسْتِه؟ ^۵ او رِياكار، اوّل دِسْتَك چيو
ره از چِيمِ خود خُو بُر كُو، اوخته خُو بَرتر مِينگري و مِيتني پَرِ كاه ره از چِيمِ بَرار خُو بُر كُنِي.

^۶ چيزاي ره كه مُقَدَّس اَسْتِه، د سَگا نَدِيد و مُرواري هاي خُو ره د پيشِ خُوك ها پورته
نَكْنِيد. نَشْنِه كه خُوك ها مُرواري ها ره پايمال كُنِه و سَگا دُور خورده شُمو ره پاره پاره
كُنِه.

طلب کُنید، بپالید و تَخ تَخ کُنید

^۷ طلب کُنید و دَز شُمو دده مُوشه؛ بپالید و شُمو پیدا مُونید؛ تَخ تَخ کُنید و درگه بلده شُمو واز مُوشه؛ ^۸ چُون هر کسی که طلب کُنه، د دست میره و هر کسی که بپاله، پیدا مونه و هر کسی که تَخ تَخ کُنه، درگه بلده شی واز مُوشه. ^۹ آیا د مینکل شُمو اُطور کسی آسته که اگه باچه شی ازو نان طلب کُنه، اُو دزشی سنگ بدیه؟ ^{۱۰} و یا اگه ماهی طلب کُنه، دزو مار بدیه؟ ^{۱۱} پس اگه شُمو که آدمای شریر آستید، موفامید که چی رقم تحفه های خُوب د بچکیچای خُو بدید، چیقَس کلوتر آته شُمو که د آسمو آسته، چیزای خُوب ره بلده کسای میدیه که از شی طلب مونه.

^{۱۲} پس هر چیزی که میخاهید مردُم دز شُمو انجام بدیه، شُمو ام امو چیز ره بلده ازوا انجام بدید؛ چُون اینمی آسته خُلاصه تورات و نوشته های پیغمبرا.

د باره راه آسمو

^{۱۳} از درگه تنگ داخل شنید؛ چُون درگه که کُنه و راهی که پراخ آسته د نابودی آخر مُوشه و کسای که دزشی داخل مُوشه کلویه. ^{۱۴} مگم درگه که تنگ و راهی که مُشکل آسته، اُو د زندگی آخر مُوشه و کسای که اُو ره پیدا مونه کم آسته.

^{۱۵} از پیغمبرای دروغی احتیاط کنید، چراکه د کالای گوسپو د پیش شمو میوه، ولے د باطن گرگای دَرِنده آسته. ^{۱۶} اونا ره از میوه های ازوا مینخشید. آیا انگور از بوته خار و انجیر از بوته جارو چینده موشه؟ نه! ^{۱۷} د امزی رقم، هر درختِ خوب میوه خوب میدیه و هر درختِ بد میوه شی بد آسته. ^{۱۸} درختِ خوب نمیتنه میوه بد بدیه و درختِ بد ام نمیتنه که میوه خوب بدیه. ^{۱۹} هر درختِ که میوه خوب ندیه، قطع شده د آتش اندخته موشه. ^{۲۰} پس د امزی طریقه، شمو اونا ره از میوه های ازوا مینخشید.

^{۲۱} نه هر کسی که مَره «یا مولا، یا مولا» بگیه د پادشاهی آسمو داخل موشه، بلکه تنها کسی که اراده آته مَره که د آسمو آسته، د جای بیره. ^{۲۲} د امزو روز غدر کسا دز مه مَوگیه، 'یا مولا، یا مولا، آیا مو د نامِ ازتو نبوت نکدی و د نامِ ازتو جنیات ره بر نکدی و د نامِ ازتو معجزای کلو نکدی؟' ^{۲۳} اوخته ما دزوا واضح مَوگم که 'ما هرگز شمو ره نشنخنم. از پیش مه دور شنید، او بدکارا!'

مَثَلِ دُو خانِه

^{۲۴} پس هر کسی که امی تورای مَره بشنوه و دزوا عمل کنه، رقمِ آدمِ دانای آسته که خانِه خوره د بله سنگ آباد کده. ^{۲۵} بارش بارید، سیل ها آمد و باد ها پُف کده امو خانِه ره زد،

مگم او چپه نشد، چراکه تادو شی د بِلَه سنگ ايشته شُد. ^{۲۶} ولے هر کسی که تورای مَره بَشَنوه و دزوا عمل نکنه، رقم آدم نادانی آسته که خانه خوره د بِلَه ریگ آباد کده. ^{۲۷} بارش بارید، سیل ها آمد و باد ها پف کده امو خانه ره زد و او چپه شد و خرابی شی غدر کلو بود.

^{۲۸} وختیکه عیسی امی توراه خلاص کد، مردم از تعلیم شی خیر و مند، ^{۲۹} چون او رقم کسی که صاحب قدرت-و-اختیار بشه دزوا تعلیم دد، نه رقم عالمای دین.

جور شدون یگ آدم کولی

۱ وختیکه عیسی از کوه تا آمد، یگ جمعیت کته از پشت ازو ری شد. ^۲ د امزو لحظه یگ آدم کولی گرفته آمد و د پیش ازو زانو زده گفت: ”یا مولا، اگه تو بخاهی، میتنی مَره پاک کنی.“ ^۳ عیسی دست خوره دراز کد و د بِلَه شی ايشته گفت: ”ما میخایم، پاک شو.“ ^۴ فوری مَرَضِ کولی ازو پاک شد. اوخته عیسی دزو گفت: ”هوش کو که د کس چیز نگی، بلکه رفته خود ره د پیشوا نشو بدی و هدیه ره که موسی امر کده، تقدیم کو تا بلده ازوا یگ شاهی بشه.“

ایمانِ قومندانِ رومی

^۵ وختی عیسیٰ دَ کَفرناحوم داخل شد، یگ قومندانِ رومی پیش شی آمد و عُذر-و-زاری کده دَزو گُفت: ^۶ ”یا مولا، خِدمتگار مه شل شده دَ خانه اُفتده و عُدر دَ رنج-و-عذاب آسته.“ ^۷ عیسیٰ دَزو گُفت: ”ما آمده او ره شفا میدیم.“ ^۸ مگم قومندان دَ جواب شی گُفت: ”یا مولا، ما لایقِ ازی ره ندرم که دَ زیرِ چَتِ خانِه مه بییی؛ بلکه فقط حُکم کُو و خِدمتگار مه شفا پیدا مونه.“ ^۹ چُون خود مه آدمِ زیرِ امرِ آستم و عسکرا زیرِ امرِ ازمه آسته؛ وختی دَ یگ شی مُوگم، ’بورو!‘ او موره و دَ دیگه شی مُوگم ’بیه!‘ او مییه و دَ غلام خُو مُوگم ’اینی کار ره بکو!‘ او مُوکنه.“ ^{۱۰} وختیکه عیسیٰ ای تورا ره شنید، تعجب کد و دَ جمعیتی که از پشت شی میمد گُفت: ”ما حقیقت ره دَز شُمو مُوگم، دَ مینکلِ مردُمِ اسرائیل امی رقم ایمان پیدا نکدیم.“ ^{۱۱} ما دَز شُمو مُوگم که عُدر کسا از شرق و غرب مییه و قد ابراهیم و اسحاق و یعقوب دَ پادشاهی آسمو دَ یگ دِستَرخو میشیننه، ^{۱۲} مگم بچکیچای امزی پادشاهی دَ تریکی بُرو پورته مُوشه، دَ جایی که چخرا و دَندوخیی آسته.“ ^{۱۳} اوخته عیسیٰ دَ قومندانِ رومی گُفت: ”بورو، دَ مُطابقِ ایمان تُو دَز تُو دده شنه.“ و دَ امزو لحظه خِدمتگارِ ازو شفا پیدا کد.

عیسیٰ ناجورا ره شفا میدیه

^{۱۴} وختی عیسیٰ دَ خانِه پتړس رفت، دِید که خُسرمادر شی تَو کده و دَ جاگه خاو آسته.
^{۱۵} عیسیٰ دِست خُو ره دَ بِلِه دِست ازو ایشته و تَو او ره ایله کد و او باله شُدِه دَ خدمتِ
ازوا مَشْعُول شُد.

^{۱۶} وختیکه شام شُد، غَدِر جِنْدی ها ره دَ پِیشِ عیسیٰ اُورد و او قد کُفتونِ یگ کلمه ارواح
ناپاک ره بُر کد و تمامِ ناجورا ره شفا دَد. ^{۱۷} دَ امزی رقم چیزى که دَ وسیله اشعیای نبی
گُفته شُد دَ پوره شُد:

”او رَنج های مو ره گِرِفت

و ناجوری های مو ره دُور کد.“

قِیمَتِ پِیروی کدو از عیسیٰ مسیح

^{۱۸} وختیکه عیسیٰ جمعیتِ کُته ره دَ گِرد خُو دِید، امر کد که دَ او لبِ دریا تیر شُنه. ^{۱۹} دَمزُو
غیت یگ عالمِ دین پِیش اَمده گُفت: ”آی اُستاد، هر جای که بوری ما از پُشت تُو مییم.“
^{۲۰} ولے عیسیٰ دَزُو گُفت: ”روباه ها غار دَره و مُرغکوی آسمو وور، مگم «باچه انسان»
جای سر ایشته ام ندره.“ ^{۲۱} یگ دِیگه از جَم یارای شی دَزُو گُفت: ”یا مولا، بیل که اوّل
رفته آته خُو ره دَفن کُئم.“ ^{۲۲} لیکن عیسیٰ دَزُو گُفت: ”از پُشتِ ازمه بیه و بیل که مُرده

ها، مُرده های خُو ره دَفن کُنه.

عیسیٰ طوفان ره آرام مونه

^{۲۳} بعد ازو عیسیٰ د کِشتی سوار شد و یارای شی از پُشتِ ازو رفت. ^{۲۴} بے بلغه یگ طوفانِ شَدید د دریا پیدا شد، د اندازه که چلپه های دریا کِشتی ره مُپوشند. مگم عیسیٰ خاو بُود. ^{۲۵} اوخته، یارا رفته عیسیٰ ره بیدار کد و گُفت: ”یا مولا، مو ره نجات بیدی! مو نابود موشی!“ ^{۲۶} عیسیٰ دزوا گُفت: ”آی کم ایمانا، چرا ایقَس ترس خوردید؟“ اوخته او باله شد و د بَله باد و دریا هَبیت کد و آرامشِ کامل برقرار شد. ^{۲۷} و اونا حَیرت کده قد یگدیگه خُو گُفت: ”ای چی رقم آدم آسته که حتی باد و دریا از آید شی موشه!“

شفای دُو آدمِ جندی

^{۲۸} وختیکه عیسیٰ د او طرفِ دریا د سرزمینِ جَدَریا رسید، دُو آدمِ جندی از قدِ قبرا بُر شده قد ازو رُوی د رُوی شد. اونا اوقَس خطرناک بُود که هیچ کس نَمیتنست ازو راه تیر شنه. ^{۲۹} اوخته امو جندیا چیغ زده گُفت: ”تو دز مو چی غرض دَری، آی باچه خُدا؟ آیا تو د اینجی امدے که پیش از وخت مو ره عذاب کُنی؟“ ^{۳۰} کم وری دُورتر ازوا یگ گله کټه خوک میچرید. ^{۳۱} اوخته جنیات د پیشِ عیسیٰ عذر-و-زاری کده گُفت: ”اگه مو ره بُر مونی، مو ره د داخلِ گله خوک ریی کو.“ ^{۳۲} عیسیٰ دزوا گُفت: ”بورید!“ اوخته اونا بُر

شده د پوست خوک ها داخل شد و فوراً تمام گله از دامنه تپه د منه دریا هجوم برد و د منه او غرق شده مُرد. ^{۳۳} چوپونوی خوک ها دوتا کده د شار رفت و تمام امزو واقعه و قصه جنديا ره بلده مردم نقل کد. ^{۳۴} اوخته تمام مردم شار برو آمد تا عیسی ره بنگره. و غیتیکه او ره دید، دزو عذر کد که از منطقه ازوا بوره.

جور شدون یگ آدم شل

۹ پس عیسی د کشتی سوار شد و از دریا تیر شده د شار خود خو آمد. ^۲ د امزو غیت چند نفر یگ آدم فلج ره که د بله یگ جاگه خاو بود، د پیش ازو آورد. وختیکه عیسی ایمان ازوا ره دید، د آدم شل گفت: "باچه مه، خاطر جم بش، گناهای تو بخشیده شد."

^۳ اوخته بعضی از عالمای دین قد خود خو گفت: "ای آدم کفرگویی مونه." ^۴ و عیسی فکر های ازوا ره فامیده گفت: "چرا ای فکر های فاسد ره د دل خو جای میدید؟ ^۵ کدم شی آسو آسته: آیا گفتون ازی که، 'گناه های تو بخشیده شد،' یا گفتون ازی که 'باله شو و راه بورو؟' ^۶ مگم تا بدنید که «باچه انسان» د روی زمی قدرت-و-اختیار بخشیدون گناه ها ره دره، بنگرید که چیز کار مونم." پس د امزو آدم فلج گفت: "باله شو و جاگه خو ره گرفته خانه خو بورو!" ^۷ و امو آدم باله شده خانه خو رفت. ^۸ وختی امو جمعیت مردم ای واقعه ره هوش کد، اونا عذر بيم کد و خدای ره که بلده انسان امی رقم اختیار-

و-قُدْرَتِ رِه دَدِه بُوْد، شُکْر-و-سِپاس گُفْت.

مَتی مالیه‌گیر یارِ عیسیٰ موشه

^۹ وختیکه عیسیٰ از اُونجی پیش رفت، اُو یگ آدم دَ نامِ متی ره دِید که دَ جای مالیه-گرفتو شِشْتُد. عیسیٰ دَزُو گُفْت: “از پُشتِ ازمه بیه. ” متی باله شُدِه از پُشتِ ازو ریی شُد.

^{۱۰} دَ حالیکه عیسیٰ دَ خانه متی سرِ دِستَرخو شِشْتُد، تِعدادِ کلونِ مالیه‌گیرا و گُناهکارا اَمَد و قد عیسیٰ و یارای شی شِشْت. ^{۱۱} وختیکه فریسیا ای کار ره دِید اونا دَ یارای شی گُفْت: “چرا اُستاد شُمو قد مالیه‌گیرا نان مُوخوره؟”

^{۱۲} عیسیٰ توره ازوا ره شَنِیدِه گُفْت: “کسای که جور اُسته، دَ طیبِ ضُرورَت نَدِره، بَلکه کسای که ناجور اُسته دَ طیبِ ضُرورَت دَره. ^{۱۳} بورید و معنی ازی توره ره پی بُبرید: ‘ما رَحمت میخایم، نه قُرَبانی، ‘چون ما نَمَدیم که مردُمای عادِل ره دعوت کُنم، بَلکه اَمَدیم که گُناهکارا ره دعوت کُنم.”

دَ باره روزه

^{۱۴} بعد ازو یارای یحییٰ دَ پیش ازو اَمَدِه گُفْت: “چرا مو و فریسیا غَدِر روزه میگیری، ولے

یارای ازتو روزه نمیگیره؟” ^{۱۵} عیسی دزوا گفت: ”آیا مهمونای توی خانه تا وختیکه داماد

قد ازوا آسته، میتنه ماتم کنه؟ ولے روزای مییه که داماد ازوا گرفته موشه؛ اوخته اونا

روزه میگیره. ^{۱۶} هیچ کس یگ توتہ رخت نوره د کالای کهنه پینه نموکنه، چراکه امو پینه

از کالا کنده موشه و پارگی از بد بدتر موشه. ^{۱۷} و نه ام شراب تازه ره د مشک های کهنه

شیو مونه؛ اگه بکنه، مشک ها ترقیده شراب لوو موشه و مشک ها ضایع موشه؛ بلکه

شراب تازه ره د مشک های نو شیو مونه تا هر دوی شی نگاه شنه.“

شفا ددون خاتون ناجور و زنده کدون دختر

^{۱۸} د حالیکه عیسی امی تورا ره دزوا موگفت، بے بلغه یکی از رهبرای عبادت خانه آمده د

پیش ازو زانو زد و گفت: ”دختر مه امی آلی مرد؛ لیکن بیه و دست خو ره د بله ازو بیل

و او زنده موشه.“ ^{۱۹} و عیسی باله شده قد یارای خو از پشت ازو ری شد.

^{۲۰} د امزو وخت یگ خاتو که مدت دوازه سال خونریزی دشت، از پشت عیسی آمد و د

دامون چپن شی دست زد، ^{۲۱} چون او قد خود خو گفتد: ”اگه بتنم تنها د چپن شی دست

بزئم، جور موشم.“ ^{۲۲} عیسی دور خورده طرف ازو توخ کد و گفت: ”دختر مه، خاطرجم

بش، چراکه ایمان تو، تو ره شفا دد!“ و او خاتو د امزو لحظه شفا پیدا کد.

^{۲۳} وختی عیسی د خانه رهبر عبادت خانه رسید و نوحه‌خانا و مردمی ره که چخرا-و-مخته

مُوكد ډيد، ^{۲۴} اُو دزوا كُفت: ”بُر شُنيد، چُون دُختر نَمُرده، بلكه خاو رفته.“ مگم اونا سر
ازو خنده كد. ^{۲۵} وختيکه مردم ره ازونجی بُر كد، عیسی داخل رفت و از دست دُختر گرفت
و اُو باله شُد. ^{۲۶} خبر امزی واقعه د سراسر امزو منطقه تیت شُد.

جور شُدون دُو كور

^{۲۷} د حالیکه عیسی امزو منطقه مورفت، دُو آدم كور از پُشت ازو آمد و چیغ زده كُفت:
”آی باچه داوود، د بِلَه ازمو رَحَم كُو!“

^{۲۸} وختيکه عیسی د خانه داخل شُد، امو دُو آدم كور د پُیش ازو آمد. عیسی دزوا كُفت:
”آیا شُمو ایمان دَرید كه ما امی كار ره كده مِیتنم؟“ اونا كُفت: ”آرے، مولا.“ ^{۲۹} اوخته
اُو دست خُو ره د بِلَه چیمای ازوا ایشْت و كُفت: ”مُطابقِ ایمان شُمو بلده شُمو انجام دده
شُنه.“ ^{۳۰} و چیمای ازوا واز شُد. عیسی تاكید كده دزوا امر كد: ”هُوش كُنید كه دزی
باره هیچ كس چیزی نفامه.“ ^{۳۱} مگم اونا بُرو رفت و خبر د باره عیسی ره د سراسر امزو
منطقه تیت كد.

^{۳۲} د حالیکه اونا بُرو مورفت، مردم یگ آدم جندی ره كه گنگه بُود، د پُیش عیسی اُورد.
^{۳۳} وختی عیسی جن ره ازو بُر كد، امو آدم گنگه د توره گفتو شُد و مردم خيرو منده كُفت:
”امی رقم یگ چیز هرگز د اسرائیل ډیده نَشده.“ ^{۳۴} مگم فریسیا كُفت: ”اُو د وسیله

سردسته جنیات، جنیات ره بُر مونه.

دُعا بلده حاصلات

^{۳۵} عیسیٰ دَ تمامِ شارا و آغیلا میگشت و دَ عبادت خانه های ازوا تعلیم میدد و خوشخبری ره دَ باره پادشاهی آسمو اعلان موكد و هر مَرَض و هر ناجوری ره شفا میدد.

^{۳۶} وختیکه او جمعیتِ مردم ره دید، دل شی دَ حال ازوا سوخت چراکه اونا رقم گوسپندوی بی چوپو سرگردو و درمنده بود. ^{۳۷} اوخته دَ یارای خُو گفت: ”حاصل کلو آسته، لیکن کارگر کم. ^{۳۸} امزی خاطر از صاحبِ حاصل خواهش کنید که کارگرا ره بلده جم کدون حاصل خُو ریی کنه.“

ریی کدون دوازده رسول

۱۰ عیسیٰ دوازده یار خُو ره کوی کد و دزوا اختیار-و-قدرت دد تا ارواح ناپاک ره بُر کنه و هر مَرَض و هر ناجوری ره شفا بدیه.

^۲ نام های دوازده رسول اینیا آسته: اوّل شمعون مشهور دَ پترُس و برار شی اندریاس، یعقوب باچه زیدی و برار شی یوحنا، ^۳ فیلیپس و برتولما، توما و متای مالیه گیر، یعقوب

باچه حَلْفی و تَدّی، ^۴ شَمعونِ غَیْرَتی و یَهُودایِ اِسْخَریوْطی که یَهُودایِ اِسْخَریوْطی عیسیٰ ره دَ گیر دَد.

^۵ اَمی دوازده ره عیسیٰ رَبی کد و دَزیا نَصیْحَت کده گُفت: ”دَ سرزمینایِ غَیْرِ یَهُود نَرَوید و دَ هیچ کُدم از شارایِ سامِریا داخِل نَشَنید، ^۶ بَلکه دَ پیشِ گوسپندوی گُم شُدِه قَوْمِ اِسْرائیل بورید. ^۷ و دَ حالیکه مورید، اِعلان کده بُوگید که، ’پادشاهی اَسْمو نزدیک شُدِه. ^۸ ناجورا ره شفا بَدید، مُرده‌ها ره زنده کُنید، کولی گِرِفْتِه ها ره پاک کُنید و جِنیات ره بُر کُنید. مُفت پَیدا کَدید، مُفت بَدید. ^۹ هیچ طِلا یا نُقره یا سِکه مِسی دَ کَمربندایِ خُو قد خُو نَبَرید، ^{۱۰} و نَه ام خلطه بَلدِه راه یا دُو کالا یا کوشره یا تِیاق، چراکه کارگر حقدارِ خوراک- و-پوشاک خُو آسته. ^{۱۱} دَ هر شار و اَغیل که داخِل مُوشید، یگو آدم ره سُراغ کُنید که لایق شُمو ره دَشْتِه بَشِه، و دَ اَمونجی بُمَنید تا وختیکه امزو جای بُر نَشُدید. ^{۱۲} وختیکه دَ خانه داخِل مُوشید، سلام بُوگید. ^{۱۳} اگه اَمو خانه لایق شُمو ره دَشْت، بیلید که سلام شُمو دَ سر ازوا قرار بَگیره و اگه لایق شُمو ره نَدَشْت، سلام شُمو پس دَ خودون شُمو مییه. ^{۱۴} و اگه کس قد شُمو خوش آمد نکد و یا دَ تورایِ شُمو گوش نَدَد، دَ وخت بُر شُدو امزو خانه یا شار خاکِ پایایِ خُو ره تَک بَزَنید. ^{۱۵} ما حَقِیْقَت ره دَز شُمو مُوگم، دَ روزِ قضاوَت بَلدِه سرزمینِ سَدوم و عَموره مَجازات سُبکتر مُوشه نِسَبَت دَ امزو شار.“

^{۱۶} ”اینه، ما شُمو ره رقم گوسپندو دَ مینکلِ گَرگا رَبی مُونم. پس رقم مارها هوشیار و رقم

کو ترا بے آزار بشید.

۱۷ " و از مردُم احتیاط کنید، چراکه اونا شُمو ره دَ محکمه ها تسلیم مونه و دَ عبادت خانه های خُو قد قمچی میزنه ^{۱۸} و شُمو بخاطر ازمه دَ پیش والی ها و پادشایو کش موشید تا بلده ازوا و مردُمای غیر یهود شَاهدی بَدید. ^{۱۹} مگم وختیکه شُمو ره تسلیم مونه، غُصّه نکنید که چی رقم توره بُگید و یا چی بُگید؛ چُون دَ امزُو غیت دَز شُمو گفته موشه که چی بُگید، ^{۲۰} چراکه توره گوی شُمو نیستید، بلکه روح آتِه آسمانی شُمو آسته که از طریق از شُمو توره مَوگه.

۲۱ " برار، برار ره و آتِه، باچه ره دَ مرگ تسلیم مونه؛ و بچکیچا دَ رُوی آتِه و آبه خُو میخیزه و اونا ره دَ کشتو میدیه. ^{۲۲} از خاطر نام ازمه، تمام مردُم از شُمو بد موبره، مگم هر کسی که تا آخر صبر-و-حوصله کنه، نجات پیدا مونه.

۲۳ " وختیکه شُمو ره دَ یگ شار آزار-و-اذیت مونه، دَ شار دیگه دُوتا کنید. ما حقیقت ره دَز شُمو مَوگم، پیش از آمدون «باچه انسان» شُمو نَمیتنید دَ تمام شارای اسرائیل بورید.

۲۴ " شاگرد از اُستاد خُو کده باله تر نییه و نه ام غلام از بادار خُو کده باله تر آسته. ^{۲۵} بلده شاگرد امیقس بس آسته که رقم اُستاد خُو شنه و غلام رقم بادار خُو. اگه اونا کتِه خانه ره «بعلزبول» گفت، پس چیقس کلوتر عیال خانه ازو ره بد مَوگیه.

۲۶” پس ترس نَخورید ازوا، چُون هیچ چیزی نیسته که پوشیده بَشه و بَرَملا نَشنه و هیچ

چیزی نییه که تاشه بَشه و معلومدار نَشنه. ۲۷ چیزی ره که دَ تریکی دَز شَمو مُوگم، دَ روشنی بَگید و چیزی که دَ گوش شَمو گُفته شُد، از بله بام ها اعلان کُنید. ۲۸ و از کسای که جسم ره مُوگُشه، ولے روح ره کُشته نَمیتنه، ترس نَخورید، بلکه امزو ترس بَخورید که میتنه ام روح و ام جسم ره دَ دوزخ نابود کُنه. ۲۹ آیا دُو مُرغک دَ یگ پیسه سَودا نَمُوشه؟ باوجود ازی، یکی ازوا ام بَدونِ خاست-و-اراده آته آسمانی شَمو دَ زمی نَموفته. ۳۰ و حتی تمام موی های سر شَمو پگ شی دَ پیش ازو حساب شُده. ۳۱ پس ترس نَخورید، چُون آرزیش از شَمو باله تر از هزاران مُرغک آسته.”

۳۲” پس هر کسی که مَره دَ پیشِ مردُم اقرار کُنه، ما ام او ره دَ حُضورِ آته خُو که دَ عالمِ باله آسته، اقرار مُونم. ۳۳ لیکن هر کسی که مَره دَ پیشِ مردُم انکار کُنه، ما ام او ره دَ حُضورِ آته خُو که دَ آسمو آسته، انکار مُونم.”

۳۴” گمان نَکُنید که ما اَمَدیم تا صلح-و-آشتی ره دَ زمی بیرم. ما نَمَدیم که صلح-و-آشتی ره بیرم، بلکه اَمَدیم تا شمشیر ره بیرم. ۳۵ چُون ما اَمَدیم تا باچه ره دَ خِلافِ آته شی، دُختر ره دَ خِلافِ آبه شی، بیری ره دَ خِلافِ خُسرمادر شی قرار بَدیم ۳۶ و دُشمنون یگ شخص، عیالِ خانه خود شی مُوشه.”

۳۷” هر کسی که آته یا آبه خُو ره از مه کده کلوتر دوست دَشته بَشه، لایق ازمه ره ندره و

هر کسی که دُختر یا باچه خُو ره ازمه کده کَلوتر دُست دَشته بَشه، ام لایق ازمه ره ندره.
و هر کسی که صلیب خُو ره باله نَکنه و از پُشت مه نییه، لایق ازمه ره ندره.^{۳۹} هر
کسی که دَ طلبِ جان خُو بَشه او ره از دِست میدیه و هر کسی که جان خُو ره بخاطر ازمه
از دِست بدیه، او ره دَ دِست میره.”

”^{۴۰} هر کسی که شُمو ره قبول کُنه، مَره قبول کده و هر کسی که مَره قبول کُنه، اُمو ره
قبول کده که مَره ریی کده.^{۴۱} هر کسی که یگ پیغمبر ره دَ عنوانِ پیغمبر قبول کُنه، اجرِ
یگ پیغمبر ره دَ دِست میره و هر کسی که یگ آدمِ عادل ره دَ عنوانِ یگ آدمِ عادل قبول
کُنه، اجرِ یگ آدمِ عادل ره دَ دِست میره.^{۴۲} هر کسی که حتی یگ پيله او یخ دَ یکی امزی
آدمای ریزه دَ عنوانِ یارِ ازمه بدیه که وُچی کُنه، ما حقیقت ره دَز شُمو مَوگم که او بے اجر
نَمومنه.”

سوالِ یحییٰ از عیسیٰ

۱ ۱ وختیکه عیسیٰ از هدایت دَدو دَ دوازده یار خُو خلاص شُد، او از اُونجی ریی شُد
تا دَ شارای ازوا تعلیمِ بدیه و موعظه کُنه.

۲ وختی یحییٰ دَ بندی‌خانه دَ باره کارای مسیح شنید، او دُو نفر از پیروای خُو ره ریی کد

٣ تا ازو پُرسان کُنه، ”آیا تُو امو کس اَسْتی که اَمَدنی یِه، یا مو چیم دَ راهِ کُدَم کسِ دِیگه بَشی؟“ ٤ عیسی دَ جوابِ ازوا کُفت: ”بورید، چیزای ره که میشنوید و مینگرید دَ یحییٰ خبر بدید؛ دَزو بُگید که ٥ کورا پینا موشه، لنگا راه موره و کولی گرفته ها پاک موشه، کر ها شنوا موشه، مُرده ها دُوباره زنده موشه و دَ غریبا خوشخبری دده موشه. ٦ نیک دَ بختِ کسی که از مه دلخور نَشنه.“

٧ وختیکه پیروای یحییٰ مورفت، عیسیٰ قد جمعیتِ مردُم دَ باره یحییٰ دَ گپ زدو شد و کُفت: ”بلده توخ کدون چیزخیل دَ بیابو رفتید؟ بلده توخ کدون یگ نی که از باد میلرزه؟ ٨ خی بلده توخ کدون چیزخیل رفتید؟ بلده دیدون آدمی که کالای ابریشمی دَ جان شی آسته؟ اونه، کسای که کالای ابریشمی مپوشه جای شی دَ قصر های پادشایو آسته. ٩ پس بلده دیدون چیزخیل برو رفتید؟ بلده دیدون یگ پیغمبر؟ آره، ما دز شمو موگم که یحییٰ از پیغمبر کده بزرگتر آسته. ١٠ یحییٰ امو کسی آسته که دَ باره شی نوشته شده:

’اینه، ما رسول خُو ره پیشلون تُو ری مونم

تا راه تُو ره پیش روی تُو آماده کُنه.‘

١١ ما حقیقت ره دز شمو موگم: دَ مینکل کسای که از خاتونو زیده شده، هیچ کس از یحییٰ تعمید دهنده کده بزرگتر نَمده؛ ولے ریزهترین شخص دَ پادشاهی آسمو ازو کده

بُزْرگتر آسته. ^{۱۲} از زمانِ یحییای تعمید دهنده تا آلی ره پادشاهی آسمو از جبر-و-سِتَم رنج برده و مردمای زورآور کوشش مونه که د زور دزو دسترسی پیدا کنه. ^{۱۳} چون تمام انبیا و تورات تا ظهور یحییای پیشگویی کده ^{۱۴} و اگه شمو میخاید قبول کنید، یحییای امو ایلاس آسته که آمدنی بود. ^{۱۵} هر کسی که گوش شنوا دره گوش بگیره.

^{۱۶} ای نسل ره قد چیزخیل برابر کنم؟ امیا رقم بچکیچای آسته که د بازارها ششته و یگدیگه خو ره کوی کده ^{۱۷} موگیه:

بلده شمو سرنی زدی، شمو بازی نکدید

و نوحه خاندی، شمو ماتم نکدید.

^{۱۸} چون یحییای که آمده، او نه موخوره و نه وچی مونه، اونا موگیه که 'او جن دره.'

^{۱۹} «باچه انسان» که آمده، ام موخوره و ام وچی مونه؛ مردم موگیه: 'اونه، او آدم پرخور و

شرابی و رفیق مالیه گیرا و گناهکارا آسته!' و له حکمت د وسیله اعمال خو حق ثابت موشه.

وای د حال شارای که توبه نمونه

^{۲۰} اوخته عیسی شروع د ملامت کدون شارای کد که کلونی معجزای شی د امزو شارای

ظاهر شُدَد، چراکه اونا توبه نکدَد. ^{۲۱} او گُفت: ”وای د حال تو، ای خورزین! و وای د حال تو، ای بیت صیدا! چون مُعزای که د مَنه از شمو ظاهر شُد، اگه د صور و صیدون ظاهر موشُد، اونا غدر وخت پیش پلاس مپوشید و د خگشتر ششته توبه موكد. ^{۲۲} مگم ما دز شمو موكم، د روز قضاوت بلده صور و صیدون مجازات سُبکتر موشه نسبت دز شمو. ^{۲۳} و تو، ای کفرناحوم، آیا تا آسمو سر تو بلند موشه؟ نه، تو د قار عالم مُرده ها سرنگون موشی، چون مُعزای که د مَنه از تو ظاهر شُد، اگه د سدوم ظاهر موشُد، امو شار تا امروز باقی مومند. ^{۲۴} مگم ما دز تو موكم، د روز قضاوت بلده سرزمین سدوم مجازات سُبکتر موشه نسبت دز تو.“

آسودگی از زیر بار و زحمت کشی

^{۲۵} د امزو غیت عیسی دُعا کده گُفت: ”ای آته، صاحبِ آسمو و زمی، از تو شکرگزاری مونم که ای چیزا ره از آدمای دانا و هوشیار تاشه کده و بلده بچکیچای ریزه برملا کده. ^{۲۶} آرے، ای آته، چون خاست-و-اراده از تو امی بود.“

^{۲۷} آته مه تمام چیزا ره دز مه تسلیم کده؛ هیچ کس باچه ره نمینخشه بغير از آته و امی رقم آته ره ام هیچ کس نمینخشه بغير از باچه و کسای که باچه بخایه دزوا برملا کنه.

^{۲۸} ای تمام کسای که د زحمت و زیر بارِ گرنګ استید، پیش از مه بید و ما دز شمو آرامش میدم. ^{۲۹} یوغ از مه ره د گردون خو بیلید و از مه تعلیم بگیریډ، چراکه ما حلیم و نرمدل

آسْتُمْ و شَمُو دَ جان های خُو آرامش پیدا مُونید، ^{۳۰} چراکه بُردونِ یُوغِ ازمه آسو و بارِ ازمه سُبک آسته. ”

سوال دَ باره روزِ آرام

۱۲ دَ امزو زمان عیسیٰ دَ روزِ آرام از منِه کِشت های گندم تیر موشد و یارای شی ازی که گُشنه بُود، شروع دَ کندو و خوردونِ خوشه های گندم کد. ^۲ مگم وختیکه فریسیا ای کار ره هوش کد، اونا دَزُو گُفت: ”اونه، یارای تُو کاری ره انجام میدیه که دَ روزِ آرام روا نیسته. ” ^۳ عیسیٰ دَزُوا گُفت: ”آیا شمو نَخاندید که داوود چیز کار کد وختیکه خود شی و رفیقای شی گُشنه بُود؟ ^۴ او دَ خانه خُدا داخل شده نانِ تقدیم شده ره خورد که خوردون شی بلده ازو و رفیقای شی روا نَبُود، بلکه تنها بلده پیشوایو روا بُود. ^۵ یا دَ تورات نَخاندید که دَ روزِ آرام پیشوایو دَ خانه خُدا حُرمتِ روزِ آرام ره نگاه نَموکنه، و له باز ام بے گناه آسته؟ ^۶ مگم ما دَز شمو موگم، یگو کس بزرگتر از خانه خُدا دَ اینجی آسته. ^۷ اگه معنای امزی توره ره پی موبُریدید: ’ما رحمت میخایم، نه قُربانی، ‘ شمو نفرای بیگناه ره محکوم نَموکدید، ^۸ چُون «باچه انسان» صاحبِ روزِ آرام آسته. ”

^۹ عیسیٰ ازونجی رفت و دَ عبادت خانه ازوا داخل شده ^{۱۰} یگ آدم ره دید که یگ دست شی خُشک شُد. و اونا از عیسیٰ پُرسان کده گُفت: ”آیا شفا دَدو دَ روزِ آرام روا آسته یا

نه؟ ” اونا ای ره گُفت تا او ره ملامت کُنه. ^{۱۱} عیسیٰ دزوا گُفت: ” اگه کُدم از شمو یگ گوسپو دشته بشید و او د روز آرام د یگ چُقوری بُفته، آیا او ره گِرِفته از ونجی بُر نَمو کُنید؟ ^{۱۲} پس انسان از گوسپو کده چی قس با ارزِشتر آسته؛ او باید کومک شنه. امزی خاطر انجام ددون کارای نیک د روز آرام روا آسته. ” ^{۱۳} اوخته د امزو آدم گُفت: ” دست خور ره دراز کو. ” او دراز کد و دست شی رقم دست دیگه شی وری جور شد. ^{۱۴} مگم فریسیا برو رفت و د ضد ازو نقشه کشید که چی رقم او ره نابود کُنه.

خدمتگارِ انتخاب شده خدا

^{۱۵} وختی عیسیٰ امزی نقشه خبر شد، او از ونجی رفت. مگم یگ جمعیت کُنه از پشت ازو ری شد و او پگ ازوا ره شفا دد ^{۱۶} و دزوا امر کد که او ره بر ملا نکُنه ^{۱۷} تا چیزی که د وسیله اشعیای نبی گُفته شد، پوره شنه:

^{۱۸} ” اینمی خدمتگار مه آسته که او ره انتخاب کدیم

و دوست دشتنی مه که جان مه از شی خوش-و-راضی آسته.

ما روح خور ره د بله ازو قرار میدیم

و او عدالت ره د ملت های غیر یهود اعلان موکُنه.

^{۱۹} اَوِ جَنجَالِ نَمُونَه وَ نَه ام شَر-و-شور مُوَكْنَه،

و نَه ام آوازِ ازو ره کس د کوچه ها مِيشنوه.

^{۲۰} اَو نَى جَغزى شُدَه ره مَيِدَه نَمُونَه

و نَه ام پَلتَه نيم سوخته ره گُل مُوَكْنَه

تا وختیکه عدالت ره د پیروزی برسنه.

^{۲۱} وَ دَ نَامِ ازو مِلَّتِ هَاىِ غَيْرِ يَهُودِ اُمِيدوار اَسْتَه.

عیسیٰ و بَعْلزُبُولِ یعنی رئیسِ جِنیات

^{۲۲} اوخته اونا یگ آدمِ جندی ره د پیشِ ازو اورد که کور و گنگه بود و عیسیٰ او ره شفا دَد، بطوری که امو گنگه تَنست توره بُگیه و بِنگره. ^{۲۳} و تمامِ مردُم حَیرو مَندَه گُفت: ”آیا

امی آدم باچه داوود نییه؟“ ^{۲۴} ”مگم وختیکه فریسیا ای توره ره شنید، اونا گُفت: ”ای نفر جِنیات ره بُر کده نَمیتنه اگه د کومکِ بَعْلزُبُولِ سَر دِستَه جِنیات نَبشه.“ ^{۲۵} عیسیٰ فِکرای

ازوا ره پی بُرد و دَزوا گُفت: ”هر مَمَلکَتِ که د ضِدِ خود خُو تقسیمِ تقسیمِ شنه، بیرو مُوشه و هر شارِ یا خانِه که د ضِدِ خود خُو تقسیمِ تقسیمِ شنه، اُستوار نَمومنه.“ ^{۲۶} اگه

شَيْطُو، شَيْطُو رِه بُر كُنِه، اُو دَ ضِدِ خُوْدِ خُو تَقْسِيْمِ تَقْسِيْمِ شُدِه؛ پَس پادشاهی شی چطور
 برقرار مومنه؟ ^{۲۷} و اگه ما دَ وَسِيْلِه بَعْلَزَبُوْل جِنِيَات رِه بُر مُونِم، پَيروای از شمو دَ وَسِيْلِه
 چيز خيل اونا رِه بُر مونه؟ امزی خاطر، اونا دَ بِلِه شمو قضاوت موكنه. ^{۲۸} ليكن اگه ما دَ
 وَسِيْلِه رُوْحِ خُدا جِنِيَات رِه بُر مُونِم، بَدَنِيْد كِه پادشاهی خُدا دَ بَيْنِ شمو اَمَدِه. ^{۲۹} يا چطور
 يگ نفر مي تنه كه دَ خا نه يگ آدم زور تُو داخِل شُنه و مال های شی ره غارت كُنه، بَدُونِ
 ازی كه اوّل امو آدم زور تُو ره بسته كُنه؟ و لِه بعد از و مي تنه خا نه شی ره غارت كُنه.
 هر كسی كه قد از مه نييه، دَ ضِدِ مه آسته و هر كسی كه قد از مه جم نَموكنه، اُو
 تِيْتِ پَرَك مونه.

^{۳۱} امزی خاطر دَز شمو موكم، اِنسان هر رقم گناه و كُفر گویی كه كُنه، مي تنه بخشيده شُنه،
 مگم كُفر گویی دَ ضِدِ رُوْحِ اَلْقُدُسِ بخشيده نَموشه. ^{۳۲} و هر كسی كه دَ ضِدِ «باچه اِنسان»
 توره بگيه، بخشيده موشه، مگم كسی كه دَ ضِدِ رُوْحِ اَلْقُدُسِ توره بگيه، اُو بخشيده
 نَموشه، نِه دَ اِي دُنْيا و نِه دَ دُنْياي كه اَمَدَنِي يه.

^{۳۳} اگه درخت ره خوب كاله كُنيد، اُو ميوه خُوب ميديه و اگه درخت ره خراب كاله كُنيد،
 اُو ميوه خراب ميديه، چُون درخت از ميوه خُو شَنخْتِه موشه. ^{۳۴} اِي اولادای تيرمار، چطور
 مي تنيد چيزای خُوب بگيد، دَ حَالِي كه شَرِيْر اَسْتِيْد؟ چُون دانِ اِنسان از چيزی كه دَ دِلِ اِنسان
 پَرِيْمو آسته، توره موكيه. ^{۳۵} آدم خُوب از خزانِه خُوبِ دِلِ خُو چيزای خُوب بُر مونه و آدم

شَرِیر از خزانِه بد خُو چیزای بد بُر مُونه. ^{۳۶} مگم ما دَز شُمو مُوگم که مردُم بلده هر توره پُوج-و-ناسنجیده که مُوگیه، دَ روزِ قضاوتِ باید حسابِ بدیه؛ ^{۳۷} چُون از خاطرِ تورای خُو عادلِ حسابِ مُوشی و از خاطرِ تورای خُو محکومِ مُوشی.

عالمای یهود و فریسیا مُعجزه طلب مُونه

^{۳۸} اوخته یگ تعداد از عالمای دین و فریسیا دَزو گُفت: ”آی اُستاد، مو میخاهی که از تُو یگ مُعجزه بِنگری.“ ^{۳۹} ”اُو دَ جوابِ ازوا گُفت: ”نسلِ شَرِیر و زناکار مُعجزه طلب مُونه! مگم هیچ مُعجزه دَزوا نشو دده نُموشه بَعیر از مُعجزه یونسِ پیغمبر. ^{۴۰} چُون اُمو رقم که یونسِ سه شاو و سه روز دَ کوره ماهی مند، «باچه انسان» ام سه شاو و سه روز دَ کوره زمی مُومنه. ^{۴۱} دَ روزِ قضاوتِ مردُم نینوا قد امزی نسل ایسته مُوشه و ای نسل ره محکوم مُونه، چراکه مردُم اُو زمانِ بخاطرِ موعظه یونسِ توبه کد. و آلی یگو کس بزرگتر از یونسِ دَ اینجی آسته. ^{۴۲} ملکه جنوب دَ روزِ قضاوتِ قد امزی نسل باله مُوشه و امیا ره محکوم مُونه، چُون اُو از دُورترین منطقه دُنیا آمد تا حکمتِ سلیمان ره گوش بگیری، و آلی یگو کس بزرگتر از سلیمان دَ اینجی آسته.

^{۴۳} وختیکه روحِ ناپاک از یگ آدم بُر مُوشه بلده آرام گرفتو دَ جای های خُشک موره، مگم پیدا نَمیتنه. ^{۴۴} اوخته اُو مُوگیه، ’پس دَ خانه خُو مورم، امزو جای که امدم.‘ وختیکه پس مییه، اُو اُمو خانه ره خالی، جارو شده و منظم مینگره. ^{۴۵} اوخته اُو رفته هفت روحِ دیگه

ره قد خو میره که بدتر از خود شی یه و اونا د اُونجی داخل شده جای-د-جای موشه؛ و
آخِرکار حالت امزو نفر بدتر از اول شی موشه. عین چیز قد امزی نسل شریر ام موشه.

آبه و برارون عیسی

^{۴۶} د حالیکه عیسی هنوز قد امزو جمعیت توره موگفت، آبه شی و برارون شی د برو ایسته
بود و میخواست که قد شی توره بگيه. ^{۴۷} یگ نفر آمده دزشی گفت: ”اونه، آبه تو و
برارون تو د برو ایسته یه و میخایه که قد تو توره بگيه.“ ^{۴۸} مگم کسی که امی ره گفتد
عیسی د جواب شی گفت: ”آبه مه کی آسته و برارون مه کی یه؟“ ^{۴۹} و دست خو ره
سُون یارای خو دراز کده گفت: ”اینیا آبه مه و برارون مه آسته. ^{۵۰} چون هر کسی که
خواست-و-اراده آته مَره که د آسمو آسته د جای بیره، اونمو برار و خوار و آبه مه آسته.“

مَثَلِ چار رقم زمی

۱۳ ^۱ د امزو روز عیسی از خانه برو رفت و د لب دریا ششت. ^۲ جمعیت کته د دور ازو
جم شد، د اندازه که او د یگ کشتی سوار شده ششت و پگ مردم د لب دریا ایسته شد.
^۳ اوخته عیسی چیزای کلو ره د مَثَل دزوا بیان کده گفت: ” یگ روز یگ دیغو بلده تخم

ز دَو بُر و رفت. ^۴ دَ حَالِيكِه تُخْم رِه پاش مِي دَد، يگِ مِقْدَار شِي دَ رَاه اُفْتَد و مُرْعَاو اَمْدِه
 اُونَا رِه خُورْد. ^۵ يگِ مِقْدَارِ دِيگِه شِي دَ زَمِيْنِ سِنْگَلَاخ اُفْتَد، دَ جَايِي كِه خَاكِ كَلُو نَدَشْت؛
 اُونَا دَ زُو دِي سَوَز كَد، چِرَاكِه خَاكِ عَوُج نَبُوْد. ^۶ مِگَم وَخْتِيكِه اُفْتَو بُر شُد اُونَا سُوخْت و
 اَزِي كِه رِيشِه نَدَشْت خُشْك شُد. ^۷ يگِ مِقْدَار شِي دَ مِيْنَكَلِ خَا رَا اُفْتَد و خَا رَا كُئِه شُدِه اُونَا
 رِه قِيَه كَد. ^۸ مِگَم يگِ مِقْدَارِ دِيگِه شِي دَ زَمِيْنِ حُوب اُفْتَد و ثَمَر دَد؛ يگُون شِي صَد بَرَابَر،
 يگُون شِي شَصْت بَرَابَر و يگُون شِي سِي بَرَابَر. ^۹ هَر كَسِي كِه گُوشِ شِنَوَا دَرِه گُوشِ
 بِيگِيْرِه.

^{۱۰} اُوخْتِه يَارَايِ شِي دَ پِيْشِ اَزُو اَمْدِه اَزُو پُرْسَان كَد: ”چِرَا قَد اَزُوا دَ مَثَلِ تُوْرِه مُوگِي؟“
^{۱۱} اُو دَ جَوَابِ اَزُوا كُفْت: ”پِي بُرْدُونِ رَا زِ هَايِ پَادِشَاهِي اَسْمُو بَلْدِه شُمُو بَخْشِيْدِه شُدِه،
 مِگَم دَزُوا بَخْشِيْدِه نَشُدِه، ^{۱۲} چُون كَسِي كِه دَرِه، دَزُو كَلُوْتَرِ دَدِه مُوشِه تَا پَرِيْمُو دَشْتِه بَشِه،
 مِگَم كَسِي كِه نَدَرِه، حَتِي اُمُو چِيْزِي رِه كِه دَرِه اَم اَز شِي كَرِفْتِه مُوشِه. ^{۱۳} اَمْزِي خَا طَرِ قَد
 اَزُوا دَ مَثَلِ تُوْرِه مُوگِيْم، چِرَاكِه اُونَا تُوخِ مُونِه، و لِي نَمِيْنْگَرِه و گُوشِ مِيگِيْرِه و لِي نَمِيْشِنُوَه
 و پِي نَمُوْبَرِه. ^{۱۴} دَ بَارِه اَزُوا پِيْشْگُوْبِي اِشْعِيَا نَبِي پُوْرِه مُوشِه كِه مُوگِيَه:

’شُمُو شِنِيْدِه مُوْرِيْد، مِگَم هَر كَزِ پِي نَمُوْفْتِيْد،

دَوَا مَدَارِ تُوخِ مُوْنِيْد، و لِي هَر كَزِ نَمِيْنْگَرِيْد،

^{۱۵} چُون دِلِ امزی قَوْمِ سخت شُدِه

و گوشای شی گِرَنگ شُدِه

و چیمای خُو ره پُوٹ گِرِفْتِه؛

نَشْنِه که قد چیمای خُو بِنگرِه

و قد گوشای خُو بَشْنَوِه

و قد دِلِ های خُو پی بُرِه

و پس تاو بُخوره و ما اونا ره شفا بَدِیْم. ”

^{۱۶} ”مگم نیک دَ بَخْتِ چیمای شُمو که مینگرِه و گوشای شُمو که میشنَوِه. ”^{۱۷} ما حقیقت ره

دَز شُمو مُوگُم، غَدِر پِیغَمبِرا و آدمای عادِلِ آرزو دَشت که چیزی ره که شُمو مینگرید،

بِنگرِه، ولِه نَدید و چیزی ره که شُمو میشنَوید، بَشْنَوِه، مگم نَشْنید. ”

^{۱۸} ”پس معنای مَثَلِ دیغو ره بَشْنَوید: ”^{۱۹} وختیکه یگو کس کلامِ پادشاهی آسمو ره میشنَوِه

و اُو ره نَمُوفامِه، شَرِیر مییه و چیزی ره که دَ دِلِ اَزُو کِشت شُدِه، دُزی مُونِه. ای تُخمی

آسته که دَ راه کِشت شُد. ^{۲۰} تُخمی که دَ زمینِ سنگلاخ کِشت شُد، کسی آسته که کلام ره میشنوه و فوری او ره دَ خوشی قبول مونه. ^{۲۱} ولے ازی که از خود ریشه ندره، فقط بلده یگ مَدَتِ کوتاه دَوام مونه و غَیْتیکه مُشکِلات و آزار-و-اَذیتِ بخاطرِ کلام پیش مییه، دِستی از راه بُر موشه. ^{۲۲} تُخمی که دَ بَینِ خارا اُفتَد، کسی آسته که کلام ره میشنوه، لیکن تشویشِ دُنیا و عِشَقِ مال-و-دَولتِ کلام ره قَپه مونه و او بے ثَمَر مومنه. ^{۲۳} مگم تُخمی که دَ زمینِ خُوب اُفتَد کسی آسته که کلام ره میشنوه و او ره موفامه و پُرثَمَر شُدِه یگون شی صد، یگون شی شصت و یگون شی سی برابر ثَمَر میدیه.

مَثَلِ عَلفِ بیکاره

^{۲۴} عیسیٰ یگ مَثَلِ دِیگه ره اُورده دَزوا کُفت: ”پادشاهی آسمو رقمِ کسی آسته که دَ زمینِ خُوبِ تُخْمِ خُوبِ پاش دَد؛ ^{۲۵} مگم وختیکه مردُم دَ خاو بُود، دُشمو اَمده دَ مَنه کِشتِ گندُم تُخْمِ عَلفِ بیکاره ره پاش دَد و رفت. ^{۲۶} و غَیْتیکه گندُم سوز کده خوشه کد، عَلفِ بیکاره ام بُر شُد. ^{۲۷} اوخته غُلامایِ صَاحِبِ زَمی دَ پیشِ شی اَمَد و کُفت: ’صَاحِب، آیا تُو تُخْمِ خُوبِ دَ زمینِ خُوبِ پاش نَدده بُودی؟ پس ای عَلفِ هایِ بیکاره از کُجا شُدِه؟’ ^{۲۸} او دَ جوابِ ازوا کُفت: ’ای کارِ دُشمو آسته. ’غُلاما دَزو کُفت: ’آیا میخاهی که مو بوری و اونا ره جَم کُنی؟’ ^{۲۹} لیکن او کُفت: ’نه، نَشنه که دَ وختِ پُوجی کدونِ عَلفِ هایِ بیکاره گندُم ره ام قد ازوا از ریشه بَکنید. ^{۳۰} بیلید که تا وختِ دِرُو هر دُوی شی یگجای رُشد کُنه، بسه دَ

وختِ دَرَو، ما دَ دِرَوگرا مُوگم که اوّل علف های بیکاره ره جم کده قوده کُنه تا سوختنده شنه و بعد ازو گندم ره جم کده دَ دَی خانِه مه دَخیره کُنید. ”

مَثَلِ تُخْمِ شَرَشَم

^{۳۱} عیسیٰ یگ مَثَلِ دِیگه اُورده دَزوا کُفت: ”پادشاهی آسمو رقمِ تُخْمِ شَرَشَم آسته که یگ آدم گِرِفته دَ زمین خُو کِشت کد. ”^{۳۲} اگرچه از تمامِ تُخْمِ ها کده ریزه تر آسته، ولے غِیْتیکه رُشد مونه از تمامِ بُوْته ها-و-سوزی جات کده کُنه تر موشه و رقمِ یگ درخت جور موشه، دَ اندازه که مُرغکوی هوا مییه و دَ شاخچه های شی وور جور مونه. ”

^{۳۳} عیسیٰ یگ مَثَلِ دِیگه اُورده دَزوا کُفت: ”پادشاهی آسمو رقمِ خَمیرمایه آسته که یگ خاتُو اُو ره گِرِفْت و قد سیه کاسه آرد گُت کد تا تمامِ خَمیر رسید. ”^{۳۴} عیسیٰ تمامِ ازی چیزا ره دَ مَثَلِ دَ امزُو جمعیت کُفت و بَدُونِ مَثَلِ هیچ چیز دَزوا نَکُفت ^{۳۵} تا چیزی که دَ وسیله پیغمبر کُفته شُد، پوره شنه:

” ما دان خُو ره بلده مَثَلِ کُفتو واز مونم،

ما چیزای ره مُوگم که از شروع دُنیا پوشیده منده. ”

تشریح مَثَلِ عَلفِ های بیکاره

^{۳۶} بعد ازو عیسیٰ جمعیت ره رُخصت کد و دَ داخلِ خانه رفت و یارای شی دَ پیش ازو آمده گفت: ”مَثَلِ عَلفِ های بیکاره زمی ره دَز مو تشریح کو.“ ^{۳۷} او دَ جوابِ ازوا گفت: ”کسی که تُخمِ خُوب ره کِشت مُونه، «باچه انسان» آسته. ^{۳۸} و زمی، امی دُنیا آسته و تُخمِ خُوب بچکیچای پادشاهی آسمو؛ عَلفِ های بیکاره اولادای امزو شریر آسته؛ ^{۳۹} و دُشمونی که اونا ره کِشت کد، ایلِیس آسته. و فصلِ دِرو آخرِ زمان آسته و دِروگرا ملایکه هایه. ^{۴۰} پس امو رقم که عَلفِ های بیکاره جَم مُوشه و دَ آتِش دَر دَده مُوشه، دَ آخرِ زمان ام امو رقم مُوشه. ^{۴۱} «باچه انسان» ملایکه های خُو ره رِبی مُونه و اونا پگِ گمراه کُننده ها و تمامِ بدکارا ره از پادشاهی شی جَم مُوکنه ^{۴۲} و دَ کوره آتِش پورته مُونه، دَ جایی که چخرا و دندو خیی آسته. ^{۴۳} اوخته آدمای عادلِ دَ پادشاهی آته آسمانی خُو رقمِ آفتو روشنی میدیه. هر کسی که گوشِ شِنوا دَره، گوشِ بگیریه.

مَثَلِ گنجِ تاشه شُده

^{۴۴} پادشاهی آسمو رقمِ گنجی تاشه شُده دَ یگِ زمی آسته که یگِ آدم او ره پیدا کده بسم تاشه مُونه؛ اوخته از خوشی ازو رفته هرچیزی که دَره سَودا مُونه و آمده امو زمی ره میخره.

^{۴۵} بسم، پادشاهی آسمو رقمِ تجاری آسته که د طلبِ مرواری های نوبند آسته؛ ^{۴۶} و غیتیکه یگ مرواری قیمتبای ره پیدا کد، او رفته تمام مال-و-مُلک خو ره سودا کد و امو مرواری ره خرید.

مَثَلِ جالِ های ماهی گیری

^{۴۷} امچنان پادشاهی آسمو رقمِ یگ جالِ ماهی گیری آسته که د دریا آندخته شد و ماهیای رقم رقم د منه شی جم شد. ^{۴۸} وختیکه جال پُر شد، اونا او ره د لب-دریا کشید و بعد ازو شسته ماهیای خوب ره د سبدها جم کد، و له ماهیای بد ره دور پورته کد. ^{۴۹} د آخرِ زمان ام امی رقم موشه: ملایکه ها مییه و بدکارا ره از مردمای عادل جدا مونه ^{۵۰} و اونا ره د کوره آتش پورته مونه، د جایی که چخرا و دندو-خیی آسته.

^{۵۱} آیا تمام امزی تورا ره پی بُردید؟ " اونا د جواب شی گفت: " ارے " عیسی دزوا گفت: " امزی خاطر، هر عالم دین که د باره پادشاهی آسمو تعلیم دده شده بَشه، او رقم صاحبِ خانه آسته که از خزانه خو چیزای نو و کهنه بر مونه. "

مردمِ ناصره عیسی ره رد مَوکنه

^{۵۳} وختی عیسی گفتون امزی مثل ها ره خلاص کد، او ازونجی ری شد. ^{۵۴} و غیتیکه د

منطقه خود خو رسيد، او مردم ره د عبادت خانه ازوا تعليم دد، بطوري كه اونا خيرو منده
گفت: "اي آدم امي حكمت و امي قدرت معجزه ها ره از كجا كده؟" ^{۵۵} آيا امي آدم باچه
نچار نيسته؟ آيا نام آبه شي مريم نيبه؟ آيا يعقوب، يوسف، شمعون و يهودا برارون شي
نيسته؟ ^{۵۶} و پگ خوارون شي د اينجي قد ازمو نيبه؟ پس تمام امزي چيزا ره اي آدم از
كجا ياد گرفته؟" ^{۵۷} و اونا قد ازو مخالفت كد. مگم عيسي دزوا گفت: "د يگ پيغمبر د
هيچ جاي بے احترامي نموشه، جز د منطقه و خانه خود شي." ^{۵۸} و او بخاطر بے ايماني
ازوا معجزه هاي كلو د اونجي انجام ندد.

مرگ يحيای تعميد دهنده

۱۴ د امزو زمان هيروديس حكرمان خبر ها ره د باره عيسي شنيد ^۲ و د خدمتگاراى
خو گفت: "اي يحيای تعميد دهنده آسته؛ اي از مرده ها دوباره زنده شده و امزي خاطر
اي معجزه ها د وسيله ازو ظاهر موشه."

^۳ چون هيروديس بخاطر هيروديا خاتون برار خو فيليپس، يحيای ره گرفتار كده بسته كدد و
د بندي خانه اندختد، ^۴ چراكه يحيای دزو موگفت: "بلده تو روا نيبه كه امي خاتو ره
بگيري." ^۵ اگرچه او ميخاست كه يحيای ره بكشه، مگم از جمعيت مردم ترس خورد،
چراكه اونا او ره بحيث يگ پيغمبر مينخشيد.

^۶ لیکن وختیکه جشن سالگیره هیرو دیس رسید، دختر هیرو دیا د مَنه مجلس رقص کد و
 هیرو دیس ره خوشحال کد، ^۷ د اندازه که او قسم خورده وعده کد هر چیزی که او طلب کنه
 بلده ازو میدیه. ^۸ و او د پند آبه خو گفت: ”سر یحیای تعمیر دهنده ره د امینجی د یگ
 پطنوس دز مه بدی. “ ^۹ اوخته پادشاه غمگی شد، و له ازی که قسم خورده بود و ام
 بخاطر مهمونای خو امر کد که سر یحیای ره دزو بدیه. ^{۱۰} پس او نفر ریی کد و سر یحیای
 ره د بندی خانه از تن شی جدا کد؛ ^{۱۱} اوخته سر ازو د یگ پطنوس آورده شده د دختر دده
 شد و دختر او ره د پیش آبه خو برد. ^{۱۲} بعد ازو پیروای یحیای آمد و جسد ازو ره برده د
 خاک دفن کد و رفته د عیسی خبر دد.

عیسی پنج هزار نفر ره نان میدیه

^{۱۳} وختیکه عیسی ای خبر ره شنید، او د یگ کشتی سوار شده ازونجی تنهای خو د یگ
 جای گوشه رفت. مگم وختی مردم خبر شد، اونا از شارای خو پای پیده از پشت ازو رفت.
^{۱۴} وختی عیسی د خشکه رسید، یگ جمعیت کته ره دید و دل شی د حال ازوا سوخت و او
 ناجورای ازوا ره شفا دد.

^{۱۵} نزدیک شام، یارای شی د پیش ازو آمد و گفت: ”اینجی بیابو آسته و روز ام تیر شده؛
 مردم ره رخصت کو که د آغیلا بوره و بلده خونان بخره. “ ^{۱۶} عیسی دزوا گفت: ”لازم
 نییه که مردم بوره؛ شمو بلده ازوا یگو چیز بدید که بخوره. “ ^{۱۷} اونا دزو گفت: ”د اینجی

بَغِير از پَنج نان و دُو ماهی دِیگه چیز نَدری. ”^{۱۸} عیسیٰ گُفت: ”اونا ره دَ اینجی دَ پیش مه بیرید. ”^{۱۹} اوخته دَ جمعیتِ مردُم امر کد که دَ رُوی سَوزه بِشینه. بعد ازو اُمو پَنج نان و دُو ماهی ره گِرِفت و سُون آسمو توخ کده شُکرگزاری کد و نان ره تُوته کده دَ یارای خُو دَد و یارا دَ جمعیتِ مردُم بَخش کد. ”^{۲۰} پِگِ مردُم خورد و سیر شُد و اونا تُوته-و-پَرَچه باقی مَنده شی ره که جَم کد، دوازده سَبَد پُر شُد. ”^{۲۱} کسای که نان خورد، بَغیر از خاتونو و بچکیچا، تقریباً پَنج هزار مرد بُود.

^{۲۲} عیسیٰ فوری یارای خُو ره وادار کد که دَ کِشتی سوار شُنه و پیشلونِ ازو دَ اُو طرف دریا بوره، تا خود شی اُمو جمعیتِ ره رُخصت کُنه. ”^{۲۳} بعد ازی که مردُم ره رُخصت کد، خود شی تنهای خُو دَ بِلِه کوه رفت که دُعا کُنه. وختیکه شام شُد، اُو دَ اُمونجی تنها بُود. ”^{۲۴} مگم کِشتی که دَمزُو غیت از خُشکه غَدِر دُور بُود، دَ جلیه های دریا بَند مَندد، چراکه باد از دَم رُوی شی میزد. ”^{۲۵} دَ پیره چارُم شاو عیسیٰ دَ رُوی آو دریا راه رفته سُون ازوا آمد. ”^{۲۶} وختی یارا اُو ره هُوش کد که دَ رُوی دریا راه موره، اونا وَحشت کده گُفت: ”ای ارواح آسته. ” و اونا از ترس چیغ-و-شور کد. ”^{۲۷} مگم عیسیٰ فوری قد ازوا گپ زده گُفت: ”باجرات بشید! ما آستم، ترس نَخورید. ”^{۲۸} پِتْرُس دَ جواب شی گُفت: ”یا مولا، اگه تُو آستی دَز مه امر کُو تا دَ رُوی آو راه رفته دَ پیش ازتو بییم. ”^{۲۹} عیسیٰ گُفت: ”بیه. ” پِتْرُس از کِشتی تا شُد و دَ رُوی آو رِبی شُد تا دَ پیش عیسیٰ بییه. ”^{۳۰} مگم وختی بادِ شَدید ره دید، ترس خورد و دَ حالیکه دَرُو غَرَق موشد، اُو چیغ زده گُفت: ”یا مولا، مَره نجات

بدی!“^{۳۱} عیسیٰ فوری دست خو ره دراز کده او ره گرفت و دزشی گفت: ”آی کم ایمان، چرا شک کدی؟“^{۳۲} وختیکه اونا د کشتی سوار شد، باد آرام شد.^{۳۳} و امو کسای که د کشتی بود او ره سجده کده گفت: ”واقعاً تو باچه خدا آستی.“

^{۳۴} بعد از تیر شدو از دریا، اونا د سرزمین گنيسارت آمد. ^{۳۵} وختیکه مردم امزو جای عیسیٰ ره شنخت، اونا د سرتاسر امزو منطقه خبر ری کد و مردم تمام ناجورا ره د پیش ازو آورد ^{۳۶} و د پیش شی عذر-و-زاری کد که ناجورا ره بيله تا فقط د دامون چپن شی دست بزنه؛ و هر کسی که دست زد، شفا پیدا کد.

د باره پاکي و ناپاکي

۱۵ ^۱ د امزو غیت بعضی از فریسیا و عالمای دین از اورشلیم د پیش عیسیٰ آمده گفت: ^۲ ”چرا یارای تو از رسم-و-رواج بابه کلونا سرکشی مونه؟ چون اونا پیش از نان خوردو دستای خو ره نموشیه؟“ ^۳ او د جواب ازوا گفت: ”چرا شمو بخاطری رسم-و-رواج خو از حکم خدا سرکشی مونیید؟“ ^۴ چون خدا امر کده که، ’آته و آبه خو ره احترام کو و هر کسی که د آته یا آبه خو دو-و-دشنام بدیه، باید کشته شنه.‘ ^۵ مگم شمو مویید: ’اگه یگ نفر د آته یا آبه خو بگیه،‘ ”امو کومک که از دست ازمه دز شمو میرسید، د خدا وقف شد.“ ^۶ اوخته او نفر باید د آته و آبه خو احترام نکنه.‘ د امزی رقم شمو بخاطر رسم-و-

رَوَاجُ خُو حُكْمِ خُدا رِه تِي پاي مُونيد. ^۷ اِي ريباكارا! اِشعياي نَبِي دَ باره شُمو خُوب
پيشگويي كد، وختيکه گُفت:

^۸ اِي مُردُم قَد لَباي خُو دَز مه اِحترام مُونه،

مگم دِل هاي شي از مه دُور آسته.

^۹ اونا بے فايده مَره پرستش مُونه،

چُون اونا رسم-و-رَوَاجِي رِه تَعليم ميديه كه اِصُولِ اِنساني آسته.”

^{۱۰} اوخته عيسيٰ جمعيتِ مُردُم رِه كُوي كده دَزوا گُفت: ”بِشَنوِيد و بُفامِيد: ^{۱۱} چيزي كه دَ
دان موره اِنسان رِه نَجِس نَمونه، بَلَكه چيزي كه از دان بُر مُوشه، اُو اِنسان رِه نَجِس
مُوكنه.”

^{۱۲} دَ امزُو غَيت ياراي شي اَمَد و دَزُو گُفت: ”اِيا مِيدَنِي كه فَرِيسِيا از شَنِيدونِ امزي توره
تُو رَنجِيد؟” ^{۱۳} عيسيٰ دَ جَوَابِ ازوا گُفت: ”هر نِهالي رِه كه آتِه آسماني مه نَشَنده بَشه،
از ريشه كنده مُوشه. ^{۱۴} اونا رِه دَ حال شي ايله كُنيد؛ اونا كوراي آسته كه راهنُمای كورا
يه. هر وختيکه يگ كور راهنُمای كورِ ديگه شُنه، هر دُوي شي دَ چاه موفته.”

۱۵ مگم پترس دزشی گفت: "معنای امزی مثل ره دز مو تشریح کو." ۱۶ اوخته عیسیٰ پرسید: "آیا شمو ام هنوز پی نموبرید؟" ۱۷ آیا نموفامید که هر چیزی که د دان داخل موشه د معدده موره و بعد ازو بر شده د کنارآب پورته موشه؟ ۱۸ مگم چیزای که از دان بر موشه از دل سرچشمه میگیره و امی چیزا آسته که انسان ره نجس مونه. ۱۹ چون از دل انسان آسته که اینی چیزا سرچشمه میگیره: فکر های خراب، قتل، زنا، فساد اخلاقی، دزی، شاهدی دروغ و تهمت. ۲۰ اینمی چیزای آسته که انسان ره نجس موکنه، و له نان خوردو قد دستای ناشسته انسان ره نجس نموکنه."

۲۱ بعد ازو عیسیٰ اونجی ره ایله کده د منطقه های صور و صیدون رفت. ۲۲ اوخته یگ خاتون کنعانی امزو جای د پیش عیسیٰ آمد و چیغ زده گفت: "یا مولا، باچه داوود، دز مه رحم کو، چراکه دختر مه سخت گرفتار جنیات آسته." ۲۳ مگم عیسیٰ دزو هیچ جواب ندد تا ای که یارای شی آمد و ازو خواهش کده گفت: "او ره ربی کو، چون او از پشت مو چیغ-و-شور کده مییه." ۲۴ او د جواب ازوا گفت: "ما فقط بلده گوسپندوی گمشده خانوار اسرائیل ربی شدیم." ۲۵ لیکن امو خاتو آمده پیش پای شی افتد و گفت: "یا مولا، دز مه کومک کو!" ۲۶ او د جواب شی گفت: "خوب نییه که نان بچکیچا ره بگیری و د پیش سگا پورته کنی." ۲۷ لیکن امو خاتو گفت: "آرے مولا، قبول درم، مگم سگا ام از میدگی های که از دسترخون بادار شی موفته موخوره." ۲۸ اوخته عیسیٰ د جواب شی گفت: "آی خاتو، ایمان تو قوی آسته! خواهش تو پوره شنه." و د امزو لحظه دختر شی

شفا پیدا کد.

عیسیٰ چار هزار نفر ره نان میدیه

^{۲۹} عیسیٰ از اُونجی حرکت کد و از لب لب دریای جلیلیه آمده د بَله یگ کوه بُر شد و د اُمونجی ششت. ^{۳۰} اوخته یگ جمعیت کُته مردم د پیش شی آمد و آدمای لنگ، کور، شل، گنگه و غدر ناجورای دیگه ره قد خُو گرفته آورد و د پیش پایای ازو ایشت و او اونا ره شفا دد. ^{۳۱} مردم وختی دید که گنگه ها توره مَوگه، آدمای شل جور موشه، لنگا راه موره و کورا مینگره، خيرو مند و خُدای اسرائیل ره حمد-و-ثنا کُفت.

^{۳۲} عیسیٰ یارای خُو ره کوی کده کُفت: ”دِل مه د حال امزی جمعیت مَوسوزه، چُون سه روز شده که قد ازمه آسته و هیچ چیز بلده خوردو ندره. ما نَمیخایم که اونا ره گُشنه ری کنم، چُون امکان دَره که د بَین راه از حال بوره.“ ^{۳۳} یارای شی دَزو کُفت: ”د ای بیابو از کُجا اوقس نان کلو پیدا میتنی که ایطور یگ جمعیت کُته ره سیر کنی؟“ ^{۳۴} عیسیٰ ازوا پُرسان کد: ”چند نان دَرید؟“ اونا کُفت: ”هفت نان و چند ماهی ریزگگ.“ ^{۳۵} پس د جمعیت مردم امر کد که د رُوی زمی بشینه. ^{۳۶} اوخته امو هفت نان و ماهیا ره گرفته شکرگزاری کد و ٹوټه کده د یارای خُو دد و یارا د جمعیت مردم بخش کد. ^{۳۷} پگ ازوا خورده سیر شد و اونا ٹوټه-و-پرچه باقی منده ره که جم کد، هفت سَبَد پُر شد. ^{۳۸} کسای که نان خورد بغیر از خاتونو و بچکیچا چار هزار مرد بود.

بعد از رُخَصَت کدونِ مردُم عیسیٰ د یگ کِشتی سوار شُد و دَ منطِقَه مَجْدَل رفت.

طلبِ مُعجزه

۱۶

اوخته فریسیا و صدوقیا د پیشِ عیسیٰ اَمَد و از رُوی آزمایش ازو تقاضا کد که بلده ازوا یگ مُعجزه آسمانی نشو بدیه. ^۲ او د جوابِ ازوا کُفت: ”د وختی آفتو شِشتو شُمو مُوگید که ’هوا خُوب مُوشه، چراکه آسمو سُرخدیل آسته.‘ ^۳ و د وختِ صُبح مُوگید که ’امروز هوا بد مُوشه، چراکه آسمو سُرخ و گِرِفته آسته.‘ شُمو میدنید که رنگِ آسمو ره چی رقم پیشِبینی کُنید، مگم علامت های زمان ها ره پیشِبینی کده نَمیتنید؟ ^۴ ای قومِ شَریر و زناکار مُعجزه طلب مونه، مگم هیچ مُعجزه دزوا نشو دده نَموشه بغیر از مُعجزه یونس پیغمبر. “ بعد ازو عیسیٰ اونا ره ایله کده رفت.

خمیرمایه فریسیا و صدوقیا

^۵ وختی یارای شی د او طرفِ دریا مورفت، از یادِ ازوا رفتد که قد خُونان بُره. ^۶ عیسیٰ دزوا کُفت: ”باخبر بشید که از خمیرمایه فریسیا و صدوقیا احتیاط کُنید. “ ^۷ اوخته اونا د بین خُو توره گویی کده کُفت: ”ای ره از خاطری کُفت که مونا قد خُو نوردی. “ ^۸ عیسیٰ ای ره پی بُرده کُفت: ”آی کم ایمانا، چرا د باره ازی که نان ندرید د بین خُو توره مُوگید؟

۹ آیا هنوز ام نَمُوفامید؟ اُمُو پَنج نان و پَنج هزار مرد دَ یاد شُمو نَبیه؟ و ای که چند سَبَد جم کدید؟^{۱۰} و یا اُمُو هفت نان و چار هزار مرد و ای که چند سَبَد جم کدید؟^{۱۱} پس چطور پی نَمُوبرید که ما دَ باره نان قد شُمو توره نَگُفتم، بلکه گُفتم که از خمیرمایه فریسیا و صدوقیا احتیاط کُنید.^{۱۲} ” اوخته اونا پی بُرد که او دَزوا نَگُفتد که از خمیرمایه نان احتیاط کُنه، بلکه از تعلیم فریسیا و صدوقیا.

اقرار کدون پترس دَ باره مسیح

۱۳ وختیکه عیسی دَ منطقه قیصریه فیلیپس آمد، او از یارای خُو پُرسان کده گُفت: ”مردم «باچه انسان» ره کی میدنه؟“^{۱۴} اونا گُفت: ”یگ تعداد یحیای تعمید دهنده؛ یگ تعداد دیگه ایلیاس پیغمبر و یگ تعداد دیگه ام ارمیا و یا یکی از پیغمبرای دیگه.“^{۱۵} عیسی ازوا پُرسان کد: ”شُمو مَره کی میدنید؟“^{۱۶} شمعون پترس دَ جواب شی گُفت: ”تُو مسیح آستی، باچه خُدای زنده.“^{۱۷} اوخته عیسی دَ جواب شی گُفت: ”نیک دَ بخت تُو، ای شمعون باچه یونا، چُون جسم و خُون ای ره دَز تُو معلومدار نَکده، بلکه آته مه که دَ آسمو آسته، معلومدار کده.“^{۱۸} و ما ام دَز تُو موگم که تُو پترس آستی و ما دَ رُوی امزی قاده جماعت ایماندارای خُو ره آباد مُونم و درگه های دوزخ دَ سر ازو زور نَمُوشه.^{۱۹} ما کلی های پادشاهی آسمو ره دَز تُو میدیم و هر چیزی ره که دَ زمی بند کُنی دَ آسمو ام بند موشه و هر چیزی ره که دَ زمی واز کُنی، دَ آسمو ام واز موشه.^{۲۰} اوخته او دَ یارای خُو امر کد

که د هیچ کس نگیه که او مسیح آسته.

عیسی د باره مرگ خو پیشگویی مونه

^{۲۱} بعد امزو زمان عیسی شروع کد که د یارای خو معلومدار کُنه که او باید د اورشلیم بوره و از دست ریش سفیدا، پیشوایون عالی مقام و عالمای دین رنج-و-عذاب کلو بنگره و کشته شنه و د روز سوم دوباره زنده شنه. ^{۲۲} پترس عیسی ره د یگ گوشه برد و شروع کد که او ره منع کُنه و گُفت: ”یا مولا، خُدا نکُنه که هرگز قد از تو ای رقم یگ واقعه رُخ بدیه.“ ^{۲۳} ”مگم او دور خورده د پترس گُفت: ”از مه دور شو، ای شیطو! چون تو مانع راه مه آستی، چراکه فکر تو د چیزای الهی نییه، بلکه د چیزای انسانی آسته.“

^{۲۴} اوخته عیسی د یارای خو گُفت: ”اگه کسی میخایه که از مه پیروی کُنه، او باید خود خو ره انکار کُنه و صلیب خو ره باله کده از پشت ازمه بییه. ^{۲۵} چون هر کسی که بخایه جان خو ره نجات بدیه، او ره از دست میدیه، مگم هر کسی که بخاطر ازمه جان خو ره از دست بدیه او ره د دست میره. ^{۲۶} بلده انسان چی فایده دره که تمام دنیا ره د دست بیره، مگم جان خو ره از دست بدیه؟ یا انسان د عوض جان خو چیزخیل دده میتنه؟ ^{۲۷} چراکه «باچه انسان» د بزرگی-و-جلال آته خو قد ملایکه های خو مییه و اوخته هر کس ره د مطابق اعمال شی اجر یا جزا میدیه. ^{۲۸} ما حقیقت ره دز شمو موگم، بعضی کسای که د اینجی ایسته یه مزه مرگ ره نمیچشه تا آمدون «باچه انسان» ره د پادشاهی شی ننگره.“

تبدیلی شکلِ عیسیٰ

۱۷ بعد از شش روز عیسیٰ پتروس، یعقوب و برار شی یوحنا ره جدا کده قد خو د سر یگ کوه قیل بُرد. ^۲ د اونجی شکلِ عیسیٰ د پیش روی ازوا تبدیل شد و چهره شی رقم آفتو آلی روشنی دد و کالای شی رقم نور سفید شد. ^۳ بے بلغه موسیٰ و ایاس دزوا ظاهر شد و قد عیسیٰ د توره گفتو شد. ^۴ اوخته پتروس د عیسیٰ گفت: ”یا مولا، کلو خوب آسته که مو د اینجی آستی. اگه بخاهی ما سه سایه بان د اینجی جور مونم: یگ بلده ازتو، یگ بلده موسیٰ و یگ ام بلده ایاس.“ ^۵ د حالیکه هنوز توره موگفت، بے بلغه یگ اور نورانی د بله ازوا سایه کد و از اور یگ آواز آمده گفت: ”اینمی باچه دوست دشتنی مه یه که از شی خوش-و-راضی آستم. از آید شی شنید.“ ^۶ وختی یارا امی آواز ره شنید، اونا روی د خاک افتده غدر ترس خورد. ^۷ لیکن عیسیٰ نزدیک آمده د بله ازوا دست ایش و گفت: ”باله شنید، ترس نخورید.“ ^۸ وختیکه اونا چیمای خو ره واز کد هیچ کس ره ندید بغیر از عیسیٰ که تنها بود.

^۹ د حالیکه اونا از کوه تاه میمد، عیسیٰ دزوا امر کده گفت: ”د باره چیزی که دیدید د هیچ کس نقل نکنید تا زمانی که «باچه انسان» از مرده ها دوباره زنده نشده.“ ^{۱۰} یارای شی ازو پرسان کده گفت: ”پس چرا عالمای دین موگیه که ایاس باید اول بییه؟“ ^{۱۱} او د جواب ازوا گفت: ”دُرست آسته که ایاس مییه و تمام چیزا ره اصلاح مونه.“ ^{۱۲} مگم ما دز

شُمُو مُوگُم که ایلاس گاه آمده، ولے اونا اُو ره نَشِنخت و هرچیزی که خاست دَ حقِ اَزُو کد. دَ امزُو رقم «باچه انسان» ام از دِستِ ازوا رَنج-و-عذاب مینگره. ^{۱۳} ” اوخته یارا فامید که دَ باره یَحیای تعمید دهنده قد ازوا توره مُوگیه.

شفا دَدونِ باچه مرگی

^{۱۴} وختی اونا دَ پیشِ جمعیتِ مردُم رسید، یگ آدم دَ دیرِ اَزُو آمد و دَ پیشِ رُوی شی زانو زده گُفت: ^{۱۵} ”یا مولا، دَ حالِ باچه مه رَحَم کُو، چُون اُو مرگی دره و سخت رَنج-و-عذاب مینگره؛ اُو بارها دَ آتِش اُفتده و بارها دَ مَنه آو. ^{۱۶} اُو ره دَ پیشِ یارای تُو اُوردم، مگم اونا نَتَنست که اُو ره شفا بدیه. ^{۱۷} ” عیسی دَ جوابِ شی گُفت: ”ای نسلِ بے ایمان و گمراه، تا کی قد شُمُو بَشُم؟ و تا چی وخت شُمُو ره تَحْمَل کنم؟ اُو ره پیشِ ازمه بیرید. ^{۱۸} ” پس عیسی دَ سرِ جنِ هَیبت کد و جنِ اَزُو بُر شُد و اُمُو باچه دَ امزُو لحظه شفا پیدا کد.

^{۱۹} اوخته یارا دَ پیشِ عیسی آمد و دَ تنهایی اَزُو پُرسان کد: ”چرا مو نَتَنستی که اُمُو جنِ ره بُر کنی؟“ ^{۲۰} عیسی دَزوا گُفت: ”بخاطری که ایمان شُمُو کم آسته. ما حقیقت ره دَز شُمُو مُوگُم، اگه شُمُو دَ اندازه یگ تَحْمِ شَرشَم ایمان دَشته بَشید، میتنید دَ امزی کوه بُگید، حَرکت کُو، ازینجی دَ اُونجی بورُو، و اُو حَرکت مونه؛ اوخته هیچ چیز نییه که بلده شُمُو ناممکن بَشه. ^{۲۱} ” [لیکن ای رقم جنیات جُز دَ وسیله دُعا و روزه دیگه رقم بُر نموشه.]

۲۲ وختیکه اونا د جلیلیه جم شد، عیسی دزوا کُفت: «باچه انسان» د دست مردم تسلیم موشه ۲۳ و اونا او ره موکشه و او د روز سوم دویاره زنده موشه. «پس اونا غدر کوئیوبار شد.

مالیه بلده خانه خدا

۲۴ وختیکه اونا د کفرناحوم رسید، کسای که مالیه دُو درهم ره جم موکد د پیش پترس آمده کُفت: «آیا استاد شمو مالیه دُو درهم ره نمیدیه؟» ۲۵ پترس کُفت: «میدیه.» وختیکه پترس د خانه داخل شد، عیسی ازو کده پیش د توره کُفتو شد و پرسید: «آی شمعون چی فکر مونی، پادشایون دنیا از کدم کسا مالیه و جزیه میگیره؟ از بچکیچای خو یا از بیگنه گو؟» ۲۶ پترس د جواب شی کُفت: «از بیگنه گو.» عیسی دزوا کُفت: «پس بچکیچا معاف آسته.» ۲۷ مگم بخاطری که مو اونا ره آزرده نکنی، د لب دریا بورو و چنگک ماهی گیری ره د دریا پورته کو؛ اولین ماهی ره که گرفتی دان شی ره واز کو و یگ سیکه چار درهمی پیدا موکنی. او ره بگیر و بلده مالیه خود خو و ازمه دزوا بدی.»

کی د مینکل مردم بزرگ آسته

۱۸ د امزو غیت یارا د پیش عیسی آمد و ازو پرسان کد: «بزرگترین کس د پادشاهی

آسمو کی آسته؟^۲ اوخته عیسیٰ یگ بچکیچه ره کوی کده د مینکل ازوا ایستلجی کد
 و گُفت: ^۳ ”ما حقیقت ره دز شمو موگم، تاکه خود ره اصلاح نکُنید و رقم بچکیچای ریزه
 نشنید، شمو هرگز د پادشاهی آسمو داخل نموشید.“^۴ پس هر کسی که رقم امزی
 بچکیچه خود خو ره شکسته نفس کنه، اونمو د پادشاهی آسمو بزرگترین آسته.^۵ و هر
 کسی که امی رقم بچکیچه ره د نام ازمه قبول کنه، مَره قبول مونه.

^۶ لیکن اگه کدم کس باعث گمراهی یکی امزی ریزه گینا شنه که دز مه ایمان دره، بلده ازو
 بهتر آسته که یگ سنگ آسیا د گردون شی اوزو شده د چقوری دریا پورته شنه.^۷ وای د
 حال امزی دنیا بخاطر گمراهیای شی! لازم آسته که گمراهیا بییه، مگم وای د حال کسی
 که گمراهی د وسیله ازو مییه!^۸ پس اگه دست تو یا پای تو باعث موشه که تو گمراه شنی
 او ره قطع کده دور پورته کو، چون بلده تو بهتر آسته که چننه یا لنگ داخل زندگی ابدی
 شنی نسبت دزی که قد دو دست یا دو پای د آتش ابدی پورته شنی.^۹ و اگه چیم تو باعث
 موشه که تو گمراه شنی، او ره بر کده دور پورته کو، چون بلده تو بهتر آسته که قد یگ
 چیم داخل زندگی ابدی شنی، نسبت دزی که قد دو چیم د آتش دوزخ پورته شنی.

مثل گوسپون گم شده

^{۱۰} توخ کنید که هیچ کدم امزی ریزه گینا ره توهین-و-تحقیر نکُنید؛ چون ما دز شمو موگم
 که ملایکه های ازوا د عالم باله دايم زوی آته مَره که د آسمو آسته، مینگره.^{۱۱} [چون

«باچه انسان» آمده تا گم شده ره نجات بديه.]

^{۱۲} شمو چی فکر مونیډ؟ اگه یگ نفر صد گوسپو دشته بشه و یکی ازوا گم شنه، آیا امو نود-ونه گوسپو ره د کوه ایله نمونه و بلده پالیدون امزو گوسپون گم شده نموره؟ ^{۱۳} ما حقیقت ره دز شمو موگم، اگه او نفر او ره پیدا کنه، بلده امزو گوسپو کلوتر خوش موشه نسبت د نود-ونه گوسپونی که گم نشده. ^{۱۴} د امزی رقم خاست-و-اراده آته شمو که د آسمو آسته، ای نییه که حتی یکی امزی ریزه گینا ام از دست بوره.

براری که د ضد از شمو گناه موکنه

^{۱۵} اگه برار تو د حق تو گناه کده بشه، بورو و خطای شی ره دز شی بگی، ولے ای فقط بین از تو و ازو بشه. اگه توره تو ره گوش کد، برار خو ره پس پیدا کدی ^{۱۶} و اگه گوش نکد، یگ یا دو نفر دیگه ره قد خو قتی ببر تا هر قضیه د وسیله دو یا سه شاهد ثابت شنه. ^{۱۷} و اگه از آید ازوا ام نشد، د جماعت ایماندارا بگی و اگه د توره جماعت ایماندارا ام گوش ندد، اوخته بیل که او بلده تو مثل یگ کافر یا مالیه گیر بشه. ^{۱۸} ما حقیقت ره دز شمو موگم، هر چیزی ره که شمو د زمی بند کنید، د آسمو ام بند موشه و هر چیزی ره که د زمی واز کنید، د آسمو ام واز موشه.

^{۱۹} ”بسم دز شمو موگم، اگه دو نفر از شمو د زمی د باره هر چیزی که درخواست مونیډ اتفاق

کُنید، دَ وَسِيلَه اَتَه مه که دَ آسَمو آسْتَه بَلَدَه شُمو اَنجام دَدَه مُوشَه. ^{۲۰} چُون دَ هَر جایی که دُو یا سِه نَفَر دَ نَامِ اَز مَه جَم شُنَه، ما دَ اُونجی دَ مینکلِ ازوا حاضِر اَسْتُم.

مَثَلِ غَلَامی که نَمُوبخَشَه

^{۲۱} اوخته پِتْرُس دَ پِیشِ عِیسی اَمَدَه کُفت: ”یا مَولا، اگه بَرار مَه دَ ضِد مَه گُناه کُنَه تا چنَد دَفَعَه بایَد اَو رَه بُبُخْشُم؟ آیا تا هفت دَفَعَه؟“ ^{۲۲} عِیسی دَ جَوابِ شی کُفت: ”ما دَز تُو مُوگَم هفت دَفَعَه نَه، بَلکِه هفتاد و هفت دَفَعَه.

^{۲۳} دَمزی دَلیل پادشاهی آسَمو رَقمِ یَگ پادشاه آسْتَه که قَصَد کد قَد خِدْمَتگَرایِ خُو حِساب-و-کِتَاب کُنَه. ^{۲۴} وختیکه حِساب-و-کِتَاب رَه شُرُوع کد، یَگ نَفَر رَه دَ پِیشِ اَزُو اُورَد که دَها هَزار قَنطارِ اَزُو قَرضدار بُوَد. ^{۲۵} و ازی که اَو نَمِیْتَنِسْت قَرضِ خُو رَه بَدِیَه، بادار شی اَمَر کد که اَو رَه قَد خاتُو و بچکِیچا و تَمامِ داراییِ شی سَوَدا کُنَه و قَرضِ رَه از شی بَگیرَه. ^{۲۶} اوخته اَمُو خِدْمَتگَار دَ پِیشِ پایِ بادار خُو اُفتَد و کُفت: ’دَز مَه وختِ بَدی تا تَمامِ قَرضایِ تُو رَه دَز تُو بَدُم.‘ ^{۲۷} پَس بادارِ اَمُرُو خِدْمَتگَار دَزُو دِلْسوزی کَدَه اَو رَه ایلَه کد و قَرضِ شی رَه اَم بَخْشید. ^{۲۸} مَگَم اَمُو خِدْمَتگَار وختیکه بَرُو رَفْت، قَد یَکی از هَمکارایِ خُو رُوی دَ رُوی شُد که اَو صَد دینار قَرضدار شی بُوَد. اوخته اَو رَه گِرِفْت و قَپَه کَدَه کُفت: ’قَرضی رَه که دَ بَلَه تُو دَرَم بَدی!‘ ^{۲۹} اوخته اَمُو هَمکارِ شی دَ پایایِ اَزُو اُفتَد و عُدَر کَدَه کُفت: ’دَز مَه وختِ بَدی تا تَمامِ قَرضایِ تُو رَه دَز تُو بَدُم.‘ ^{۳۰} مَگَم اَو قَبُول نَکَد، بَلکِه

رفت و اُو ره دَ بَندي خانه پورته كد تا قرض خُو ره بديِه. ^{۳۱} وختي همكاراي شي اي واقعه ره ديد، غَدر غَمگي شد و اونا رفته هر چيزي ره كه دَ اُونجی شُد، دَ بادار خُو نقل كد. ^{۳۲} اوخته بادار شي اُو ره طلب كده گُفت: 'اي خِدمتگارِ شير، ما تمامِ قرض ره دَز تُو بخشيدم، فقط بخاطري كه تُو دَ پيش مه عُذر-و-زاري كدي. ^{۳۳} پس آيا دَز تُو لازم نَبود كه دَ همكار خُو دِل مُسوختندي امو رقم كه ما دَز تُو دِل سوختندم؟' ^{۳۴} اوخته بادار شي قار شُد اُو ره دَ عسكراي بَندي خانه تسليم كد تا شكنجه-و-عذاب شُنه و تا وختي كه تمام قرض خُو ره نَدده، ايله نَشُنه. ^{۳۵} پس آته آسماني مه ام قد هر كدم شُمو امي رقم رفتار مونه اگه شُمو برار خُو ره از دِل نَبخشيد.

دَ باره طلاق

۱۹ وختي كه عيسيٰ از گُفتونِ امزي تورا خلاص شد، اُو جليليه ره ايله كده دَ منطقه يهوديه دَ اُو طرفِ درباي اُردُن رفت. ^۱ يگ جمعيتِ كُته از پُشتِ شي اَمَد و اُو اونا ره دَ اُونجی شفا دَد.

^۲ دَمَزو غيت بعضي فريسيا دَ پيش اَزو اَمَد تا اُو ره آزمائش كُنه و اَزو پُرسان كده گُفت: "آيا بلده يگ مرد روا آسته كه خاتون خُو ره دَ هر عِلتي كه بَشه طلاق بديِه؟" ^۳ اُو دَ جوابِ ازوا گُفت: "آيا شُمو نَخانديد كه خالقِ ازوا دَ شروع اونا ره مَرَد و زَن خَلق كد ^۴ و

گفت، 'امزی خاطر مرد آته و آبه خو ره ایله کده قد خاتون خو یگجای موشه و هر دوی شی یگ جسم موشه؟' ^۶ دَمزی صورت اونا دیگه دو جسم نییه، بلکه یگ جسم آسته. پس چیزی ره که خدا یگجای کده انسان نباید جدا کنه. " ^۷ اونا دزوو گفت: "پس چرا موسیٰ امر کد که د خاتون خو طلاق نامه بدی و او ره ایله گو؟" ^۸ او دزوا گفت: "موسیٰ بخاطر سنگدلی شمو اجازه دد که شمو خاتون خو ره طلاق بدید. لیکن از اول ای رقم نبود. ^۹ و ما دز شمو موگم، هر کسی که خاتون خو ره بغیر از علّت زنا طلاق بدیه و قد دیگه خاتو توی کنه، او زنا مونه."

^{۱۰} یارای شی دزوو گفت: "اگه وضعیت مرد د برابر خاتون شی امی رقم بشه، پس توی نکدو بهتر آسته." ^{۱۱} لیکن او دزوا گفت: "هر کس نمیتنه ای توره ره قبول کنه، بلکه تنها او کسای قبول موکنه که بلده ازوا عطا شده. ^{۱۲} چون بعضی کسا آسته که خنثی د دنیا آمده؛ بعضی کسا د وسیله مردم خنثی شده و کسای ام آسته که از خاطر پادشاهی آسمو خودون خو ره خنثی کده. کسی که میتنه ای ره قبول کنه، بیلید که قبول کنه."

^{۱۳} اوخته بچکیچای ریزه د پیش عیسیٰ آورده شد تا او دست خو ره د سر ازوا بیله و دعا کنه. مگم یارای شی کسای ره که بچکیچا ره آورده بود، سرزنش کد. ^{۱۴} ولی عیسیٰ گفت: "بیلید که بچکیچای ریزه پیش ازمه بییه و اونا ره از آمدو د پیش ازمه منع نکنید، چراکه پادشاهی آسمو دَمزی رقم کسا تعلق دره." ^{۱۵} اوخته دستای خو ره د سر ازوا ایشته

جوان دولت‌مند

^{۱۶} د امزو زمان یگ آدم د پیش عیسی آمده گُفت: ”اُستاد، ما چی کار نیک انجام بدم تا زندگی ابدی ره د دست بیرم؟“ ^{۱۷} عیسی دزو گُفت: ”چرا د باره کار نیک از مه پُرسان مونی؟ تنها یگ وجود دَره که نیک آسته و بس. لیکن اگه تو میخاهی د زندگی ابدی داخل شنی، احکام ره د جای بیر.“ ^{۱۸} او آدم پُرسان کد: ”کدم احکام ره؟“ عیسی گُفت: ”قتل نکو، زنا نکو، دزی نکو، شاهدی دروغ ندی، ^{۱۹} د آته و آبه خو احترام کو و همسایه خو ره رقم خود خو آلی دوست دشته بش.“ ^{۲۰} امو آدم جوان دزو گُفت: ”ما پگ امزیا ره د جای اوردیم. دیگه چی کمبود درم؟“ ^{۲۱} عیسی دزو گُفت: ”اگه میخاهی که کامل شنی، بورو، دارایی خو ره سودا کو و پیسه شی ره د غربیا بدی؛ اوخته تو د عالم باله صاحب یگ گنج موشی. بعد ازو بیه و از مه پیروی کو.“ ^{۲۲} وختیکه امو آدم جوان ای توره ره شنید، غمگی شد و ازونجی رفت، چراکه او مال-و-دولت کلو دشت.

^{۲۳} اوخته عیسی د یارای خو گُفت: ”ما حقیقت ره دز شمو موگم، بلده آدم دولت‌مند غدر سخت آسته که د پادشاهی آسمو داخل شنه.“ ^{۲۴} بسم دز شمو موگم که تیر شدون اُشتر از نیفه سیزو آسوتر آسته نسبت د داخل شدون آدم دولت‌مند د پادشاهی خدا.“ ^{۲۵} وختی یارا امی توره ره شنید، اونا غدر حیرو شد و گُفت: ”پس کی میتنه نجات پیدا کنه؟“

^{۲۶} عیسیٰ سُونِ ازوا توخ کده گُفت: ”بلده انسان ای کار ناممکن آسته، لیکن بلده خدا پگ چیزا مُمکن آسته.“

^{۲۷} اوخته پترس د جواب شی گُفت: ”اینه، مو تمام چیز خور ره ایله کده و از تو پیروی مونی. پس دز مو چیز خیل میرسه؟“ ^{۲۸} عیسیٰ دزوا گُفت: ”ما حقیقت ره دز شمو مومگ، وختیکه تمام چیزا از نو جور موشه و «باچه انسان» د تخت بزرگی-و-جلال خو میشینه، شمو کسای که از مه پیروی کدید ام د دوازه تخت ششته د بله دوازه طایفه اسرائیل قضاوت موکنید. ^{۲۹} و هر کسی که خانه ها یا برارو یا خوارو یا آته و آبه یا خاتو یا بچکیچا یا زمینای خور ره بخاطر نام از مه ایله کده بشه، صد برابر شی ره د دست میره و وارث زندگی ابدی ام موشه. ^{۳۰} مگم غدر کسای که اول آسته آخر موشه و آخرها اول.“

مثل کارگرای باغ انگور

۲۰ ”چون پادشاهی آسمو رقم یگ صاحب زمی آسته که صباح گاه برو رفت تا بلده باغ انگور خور کارگر بگیره. ^۱ او قد کارگرا روز یگ دینار قرارداد کد و اونا ره د باغ انگور خور ری کد. ^۲ قریب ساعت سوم او بسم برو رفت و بعضی کسای دیگه ره دید که د بازار بیکار ایسته یه. ^۳ او دزوا گُفت: ’شمو ام د باغ انگور بورید و هر چیکس که حق شمو شد بلده شمو میدم.‘ پس اونا ام رفت. ^۴ قریب ساعت ششم و ساعت نهم او بسم برو

رفت و عین کار ره کد. ^۶ قریب ساعت یازدهم او بسم برو رفت و چند نفر دیگه ره دید که بیکار ایسته یه. ازوا پُرسان کده گُفت: 'چرا تمام روز د اینجی بیکار ایسته شُدید؟' ^۷ اونا دزشی گُفت: 'بخاطر که هیچ کس مو ره د کار نگرِفت.' او دزوا گُفت: 'شمو ام د باغ انگور بورید.'

^۸ وختیکه شام شد، صاحب باغ انگور د ناظر خو گُفت: 'کارگرا ره طلب کو و از کارگر آخر گرفته تا کارگر اول مُزد ازوا ره بدی.' ^۹ اوخته کارگرای که قریب ساعت یازدهم د کار آمد، هر کدم شی پیش آمد و یگ دینار گرفت. ^{۱۰} وختی کسای که اول د کار آمد پیش آمد، اونا دزی فکر بود که کلوتر میگیره، مگم بلده هر کدم ازوا ام یگ دینار دده شد. ^{۱۱} امی که اونا مُزد خو ره گرفت، د صاحب زمی شکایت کده گُفت: ^{۱۲} 'امی کسای که آخر آمد تنها یگ ساعت کار کد و تو اونا ره قد ازمو برابر حساب کدی، د حالیکه سختی و گرمی روز ره مو تحمل کدی.' ^{۱۳} لیکن او د جواب یکی ازوا گُفت: 'ای رفیق، ما د حق ازتو کدم ظلم نکدیم. آیا خود تو د یگ دینار قد ازمه جور نمدی؟' ^{۱۴} حق خو ره بگیر و بورو. ما میخایم د امزی کارگر آخری ام د اندازه ازتو مُزد بدیم. ^{۱۵} آیا حق ندرم قد دارایی خو هر چیزی که میخایم انجام بدم؟ یا ازی که دست واز درم دیده تو نمیه؟' ^{۱۶} پس آخر اول موشه و اول آخر.

سومنه پیشگویی عیسی د باره مُردون شی

^{۱۷} وختیکه عیسی سون اورشلیم مورفت، د بین راه دوازده یار خو ره د یگ گوشه بُرد و دزوا کُفت: ^{۱۸} ”اینه، مو د اورشلیم موری و «باچه انسان» د دست پیشوایونِ عالی مقام و عالمای دین تسلیم موشه و اونا او ره محکوم د مرگ مونه؛ ^{۱۹} و او ره د دست مردمای غیر یهود تسلیم مونه تا اونا او ره ریشخند کده قمچی بزنه و د صلیب میخکوب کُنه، و له او د روز سوم دوباره زنده موشه.“

تقاضای یگ آبه

^{۲۰} اوخته آبه باچه های زیدی قد بچکیچای خو د پیش عیسی آمد و زانو زده ازو خواهش کد که دزو یگ لطف کُنه. ^{۲۱} عیسی پرسان کد: ”چی میخاهی؟“ او کُفت: ”بگی امی دو باچه مه د پادشاهی تو یگ شی د دست راست تو و دیگه شی د دست چپ تو بشینه.“ ^{۲۲} عیسی د جواب شی کُفت: ”شمو نمیدنید که چیزخیل طلب مونید. آیا میتنید از جامی وچی کُنید که ما وچی کدنی استم؟“ اونا د جواب شی کُفت: ”آره، میتنی.“ ^{۲۳} او دزوا کُفت: ”دُرست آسته که شمو از جام ازمه وچی مونید، لیکن ای که د دست راست مه بشینید و د دست چپ مه، ای د اختیار ازمه نییه که دز شمو بدیم، بلکه بلده کسای آسته که د وسیله آته مه بلده ازوا آماده شُده.“

۲۴ وختی ده یارِ دیگه ای توره ره شنید، اونا د بِلَه امزو دُو پَرار قار شد. ۲۵ لیکن عیسی اونا ره کوی کد و گُفت: ”شمو میدنید که حکمرانای مردمای غیر یهود د بِلَه ازوا باداری مونه و کته کلونا د بِلَه ازوا جبر-و-سِتَم موکته. ۲۶ مگم د بِنِ ازشمو باید ای رقم نَبشه، بلکه هر کسی که د مینکل شمو میخایه کته بَشه، باید خدمتگار شمو بَشه. ۲۷ و هر کسی که د مینکل شمو میخایه پیش قدم بَشه، باید غلام شمو بَشه. ۲۸ امو رقم که «باچه انسان» نَمده تا خدمت شنه، بلکه تا خدمت کُنه و جان خوره د راهِ غدر کسا فدا کُنه.“

شفای دُو آدم کور

۲۹ وختیکه عیسی و یارای شی از شار اربحا برو میمد، جمعیت کُته مردم از پشت ازوا ری شد. ۳۰ د امزو غیت دُو آدم کور د بغل راه ششتند. اونا وختی شنید که عیسی ازونجی تیر موشه، چیغ زده گُفت: ”یا مولا، باچه داوود، د بِلَه ازمو رحم کو!“ ۳۱ جمعیت مردم اونا ره سرزنش موکد که چپ شنه، مگم اونا کلوتر چیغ میزد و موگُفت: ”یا مولا، باچه داوود، د بِلَه ازمو رحم کو!“ ۳۲ اوخته عیسی ایسته شد و د آواز بلند گُفت: ”چی میخاید که ما بلده شمو انجام بدم؟“ ۳۳ اونا گُفت: ”یا مولا، مو میخاهی که چیمای مو واز شنه.“ ۳۴ دل عیسی سوخت و او د بِلَه چیمای ازوا دست کشید؛ فوری چیمای ازوا بینا شد و اونا از پشت ازو ری شد.

داخل شُدونِ پیروزمندانِه عیسیٰ د اورشلیم

۲۱ وختی اونا د اورشلیم نزدیک شد و د بیت فاجی د کوه زیتون رسید، عیسیٰ دُو نفر از یارای خور ره ربی کده^۲ دزوا گُفت: ”د آغیلی که پیش روی شمو آسته بورید و د اُنجی دستی یگ اُلاغ ره پیدا مونیِد که قد کُره خو بسته یه. اونا ره واز کُنید و د پیش ازمه بیرید. ^۳اگه یگو کس دز شمو کُدم چیز گُفت، بگید که ’مولای مو امیا ره لازم دَره؛‘ و او اونا ره فوری قد شمو ربی مونه. “ ^۴ای کار شد تا توره که د وسیله پیغمبر گُفته شُد، پوره شنه، چون پیغمبر گُفتد:

”^۵د دخترِ صهیون بگید:

اونه، پادشاهِ تو د پیش تو مییه،

اوفرورتن آسته، سوار د بله اُلاغ،

د بله یگ کُره، چوچه حیوانِ بارکش.“

۶ پس اهو دویار رفت و چیزی ره که عیسیٰ دزوا امر کُدد، د جای اُورد. ^۷اونا اُلاغ ره قد کُره شی اُورد و چپن های خور ره د پشت ازوا اندخت و عیسیٰ د بله چپن ها ششت. ^۸جمعیت کُته مردم چپن های خور ره د سر راه اوار کد و یگ تعدادِ دیگه شاخچه های

دِرخت ره بُریده دَ راه فرش کد. ^۹ جمعیتِ مردُم که پیشلونِ ازو مورفت و از پُشتِ ازو میمد، چیغ زده مُوگفت:

”هوشیعانا دَ باچه داوود!

مُبارک آسته کسی که دَ نامِ خُداوند مییه!

”هوشیعانا دَ بلندترین جای عالم باله!“

^{۱۰} وختیکه عیسی دَ اورشلیم داخل شد تمام شار دَ شور آمدد و مُوگفت: ”ای کی آسته؟“
^{۱۱} جمعیتِ مردُم مُوگفت: ”ای عیسی پیغمبر آسته از ناصره جلیلیه.“

عیسی دَ خانه خدا

^{۱۲} اوخته عیسی دَ حولی خانه خدا داخل شد و تمام کسای ره که دَ خانه خدا خرید و فروش مُوكد، بُرو بُر کد و میزای صرافا و چوکی های کوتر فروشا ره ام سرچپه کده ^{۱۳} دزوا گُفت: ”نوشته شده که

’خانه مه جای عبادت گُفته مُوشه،

مگم شمو ای ره غار دُزا جور کدید.

^{۱۴} اوخته کورا و شل ها دَ خانه خُدا دَ پیش ازو آمد و او اونا ره شفا دَد. ^{۱۵} مگم وختی پیشوایونِ عالی مقام و عالِمای دین چیزای عجیب ره که عیسی انجام دَد، دید و شنید که بچکیچای ریزه دَ خانه خُدا چیغ زده مُوگیه: ”هوشیعانا دَ باچه داوود،” اونا قار شد ^{۱۶} و دَزو گُفت: ”آیا میشنوی که امیا چیزخیل مُوگیه؟” عیسی دَ جواب ازوا گُفت: ”آره، میشنوم! آیا شمو هرگز نَخانیدید که،

’ ای خُداوند، از دان نلغه گو و شیرخورا

حمد-و-ثنا ره بلده خُو جاری کدی؟”

^{۱۷} اوخته عیسی اونا ره ایله کد و از شار بُر شُده دَ بیت عنیا رفت و شاو ره دَ اونجی تیر کد.

عیسی دِرختِ انجیر ره لعنت مُوکنه

^{۱۸} صَباح گاه وختیکه پس سُون شار میمد، او گُشنه شد. ^{۱۹} اوخته او دَ بَغَلِ راه یگ دِرختِ انجیر ره دید و نزدیک شی رفت، مگم بغیر از بلگ دَزو هیچ چیز پیدا نکد. اوخته دَ دِرخت گُفت: ”بعد ازی دیگه هرگز دَز تو میوه بُر نشنه.” و امو دِرختِ انجیر فوری

^{۲۰} وختی یارا ای کار ره دید، حیرو شُده گُفت: ”چطور ای درختِ انجیر ایقَس زود خُشک شُد؟“ ^{۲۱} عیسی دَ جوابِ ازوا گُفت: ”ما حقیقت ره دَز شُمو مُوگم، اگه ایمان میدشتید و شک نَموکدید، نَه فقط امی کار ره که قد درختِ انجیر شُد انجام دَده میتنستید، بلکه اگه دَ امزی کوه ام مُوگفتید که ’کنده شو و دَ دریا پورته شو،‘ امو رقم مُوشد. ^{۲۲} هر چیزی ره که قد ایمان دَ دُعای خُو طلب کُنید، دَ دست میرید.“

سوال دَ باره اختیارِ عیسی

^{۲۳} عیسی دَ خانه خُدا داخل شُد و دَ حالیکه تعلیم میدد، پیشوایونِ عالی مقام و ریش سفیدای قوم دَ پیشِ ازو آمده گُفت: ”تو قد کُدمِ اختیارِ ای کارا ره مونی و کی ای اختیار ره دَز تو دَده؟“ ^{۲۴} عیسی دَ جوابِ ازوا گُفت: ”ما ام از شُمو یگ سوال پُرسان مُوئم. اگه شُمو جواب مَره بدید، ما ام دَز شُمو مُوگم که قد کُدمِ اختیارِ ای کارا ره انجام میدم: ^{۲۵} غُسلِ تعمیدِ یحییٰ از کُجا بُود؟ از عالمِ باله یا از انسان؟“ اونا قد یگدیگه خُو مشوره کده گُفت: ”اگه بُگی که از عالمِ باله بُود، اوخته او مُوگیه، پس چرا دَزو ایمان نوردید؟“ ^{۲۶} و اگه بُگی که از انسان بُود، از مردُمِ میترسی که موره نَکشه، چُون پگِ یحییٰ ره پیغمبر میدنه.“ ^{۲۷} پس اونا دَ جوابِ عیسی گُفت: ”مو نَمیدنی.“ او دَزوا گُفت: ”ما ام دَز شُمو نَموگم که قد کُدمِ اختیارِ ای کارا ره انجام میدیم.“

مَثَلِ دُو باچه

^{۲۸} دزی باره شُمو چی فکر مُونید؟ یگ آدم دُو باچه دَشت. او دَ پیشِ اوْلنه رفت و دَزو کُفت: 'باچه مه، امروز دَ باغِ انگور بورو و دَ اُونجی کار کو.' ^{۲۹} او دَ جواب شی کُفت: 'ما نَمورم،' مگم پسانتر پشیمو شد و رفت. ^{۳۰} بعد ازو آته دَ پیشِ باچه دوومی رفت و دَزو ام امو رقم کُفت. او دَ جواب شی کُفت: 'مورم صاحب.' و لے نرفت. ^{۳۱} کُدم امزو دُو نفر خاهشِ آته خوره دَ جای اُورد؟ "اونا کُفت: "اوْلنه." عیسی دَزوا کُفت: "ما حقیقت ره دَز شُمو موگم، مالیه گِیرا و فایشه ها از شُمو کده پیشتر دَ پادشاهی خُدا داخلِ موشه، ^{۳۲} چراکه یحیی امد تا راهِ عدالت ره دَز شُمو نشو بديه و شُمو دَ توره ازو باور نکدید، مگم مالیه گِیرا و فایشه ها دَ توره ازو باور کد. و حتی بعد از دیدون امزی ام شُمو پشیمو نَشدید و دَ توره ازو باور نکدید."

مَثَلِ باغوانای ظالم

^{۳۳} "یگ مَثَلِ دیگه ره گوش کُنید: یگ صاحبِ زمی یگ باغِ انگور جور کد و دَ گرداگرد شی دیوال باله کد، یگ چرخشت دَ منه شی جور کد و یگ بُرج پیره داری ام بلده شی آباد کد. اوخته او ره دَ باغوانا اجاره دد و خود شی دَ سفر رفت. ^{۳۴} وختیکه فصلِ میوه نزدیک شد، او غلامای خوره دَ پیشِ باغوانا ری کد تا اونا حقِ میوه شی ره بگیره؛ ^{۳۵} مگم

باغوانا غلامای ازو ره گرفته یگون شی ره لت-و-کوب کد، یگون شی ره کُشت و یگون شی ره سنگسار کد. ^{۳۶} او بسم غلامای دیگه ره زبی کد که کلوتر از دفعه اول بود. و باغوانا قد ازوا ام امو رقم رفتار کد. ^{۳۷} آخرکار، او باچه خو ره د پیش ازوا زبی کده گفت: 'اونا د باچه مه احترام مونه.' ^{۳۸} مگم وختی باغوانا باچه ره دید، اونا قد یگدیگه خو گفت: 'اینمی وارث آسته. بیید که ای ره بکُشی و میراث شی ره بگیری.' ^{۳۹} پس او ره گرفته از باغ انگور برو پورته کد و کُشت. ^{۴۰} د امزی حالت وختیکه صاحب باغ بییه، او قد باغوانا چیز کار مونه؟" ^{۴۱} اونا د جواب شی گفت: "او امو آدمای شربیر ره عذاب-کُش مونه و باغ انگور ره تسلیم دیگه باغوانا مونه که میوه شی ره د فصل شی دزو بدیه."

^{۴۲} اوخته عیسی دزوا گفت: "آیا شمو هرگز د کتاب مقدس نخواندید که:

'سنگی ره که استاکارا رد کد، سنگِ مِه تادو شده؟

ای کار ره خداوند کده

و د نظر ازمو عجیب آسته."

^{۴۳} "امزی خاطر دز شمو موگم که پادشاهی خدا از شمو گرفته موشه و د قومی دده موشه

که ثمر شی ره بیره. ^{۴۴} هر کسی که د بله امزو سنگ بفته تکه-و-پرچه موشه و اگه امو

سنگ دَ بِلَه كُدم كس بُفته اُو ره جو جو مونه.

^{۴۵} وختی پیشوایونِ عالی مقام و فریسیا مثل های شی ره شنید، اونا پی بُرد که اُو دَ باره ازوا توره مَوگیه. ^{۴۶} اوخته اونا قَصَد کد که اُو ره دِستگیر کنه، مگم از مردم ترس خورد، چراکه مردم اُو ره پیغمبر میدنست.

مَثَل توی

۲۲ عیسیٰ بسم دَ مَثَل قَد ازوا گپ زده گُفت: ^۲ ”پادشاهی آسمو رقم یگ پادشاه آسته که بلده باچه خُو توی گِرِفت. ^۳ اُو غلامای خُو ره ریی کد تا کسای ره که دَ توی دعوت شُد کوی کنه، لیکن اونا نخواست که بییه. ^۴ اُو بسم غلامای دیگه ره ریی کد و دزوا گُفت: ’ دَ کسای که دعوت شُده بُگید: ”اینه، ما نان خُو ره تیار کدیم، گاو ها و گوسله های چاغی مه حلال شُده و تمام چیز آماده آسته؛ دَ توی بیید. ” ^۵ مگم اونا خیال خُو ره ام نورد و هر کس دَ راه خُو رفت، یگ شی دَ بِلَه زمینای خُو، دیگه شی دَ کاروبار خُو ^۶ و باقی منده های شی غلامای ازو ره گِرِفته دَو-و-دَشنام دَد و کُشت. ^۷ اوخته پادشاه غدر قار شُد و عسکرای خُو ره ریی کده امو قاتلا ره از بین بُرد و شار ازوا ره سوختند. ^۸ اوخته اُو دَ غلامای خُو گُفت: ’ جشن توی آماده آسته، مگم کسای که دعوت شُد لایق شی ره نَدشت. ^۹ اَلی دَ کوچه-و-بازار بورید و هر کسی ره که پیدا کدید دَ توی دعوت کُنید.

١٠ پس غلاما د کوچه-و-بازار رفت و هر کسی ره که پیدا کد چی خوب و چی بد گرفته اورد، د اندازه که توی خانه از مهمونا پُر شد. ١١ مگم وختی پادشاه آمد که مهمونا ره بنگره، یگ آدم ره د اونجی دید که کالای توی د جان شی نبود. ١٢ پادشاه ازو پُرسان کد: 'رفیق، بدون کالای توی چطور د اینجی آمدی؟' او بے جواب مند. ١٣ اوخته پادشاه د حاضرباشای خو گفت: 'دست و پای ازو ره بسته کنید و او ره د تربکی برو پورته کنید، د جایی که چخرا و دندوخیی آسته.' ١٤ چون کسای که دعوت شده کلو یه، مگم کسای که انتخاب شده کم آسته.

سوال د باره مالیات

١٥ اوخته فریسیا رفت و جلسه کد که چی رقم عیسی ره قد تورای خود شی د دام پورته کنه. ١٦ اونا پیروای خو ره قد طرفدارای هیروودیس قتی د پیش عیسی ربی کد و گفت: "استاد، مو میدنی که تو آدم صادق آستی و راه خدا ره د راستی تعلیم میدی و د غم کس نیستی که چی موگیه، چون تو د ظاهر انسان توخ نمونی. ١٧ پس دز مو بگی که نظر تو دزی باره چی آسته؟ آیا مالیه ددو د قیصر روا آسته یا نه؟" ١٨ مگم عیسی مقصد شیریرانه ازوا ره فامید و گفت: "ای ریاکارا، چرا مره آزمایش مونید؟ ١٩ سکه ره که بلده مالیه میدید دز مه نشو بدید." اونا یگ سکه یگ دیناری دزو اورد. ٢٠ اوخته او ازوا پُرسان کد: "امی عکس و نشان از کی آسته؟" اونا د جواب شی گفت: "از قیصر." عیسی

دَزُوا كُفْت: ”پس چيزی ره كه از قَيصر آسته دَ قَيصر بَدِيد و چيزی ره كه از خُدا آسته دَ خُدا.“^{۲۲} وختی اونا امی جواب ره شنید، خيرو مند و اُو ره ايله كده رفت.

بَحْث دَ بَارِه قِيَامَت

^{۲۳} دَ امزُو روز صَدُوقِيَا و جُود نَدْرِه دَ پيشِ عيسَى اَمَد و ازُو سوال كده كُفْت: ”اُستاد، مُوسَى كُفْتِه كه اگه يگ مرد بے اولاد بُمُرِه، بَرار شى بايد قد خاتُون ازُو توى كُنِه تا بَلدِه بَرار خُو اولاد پيدا كُنِه.“^{۲۵} يگ زمان دَ مينكل از مو هفت بَرار بُوَد. اولِنِه شى خاتُو كِرِفْت و مُرد و ازى كه اولاد نَدَشْت، خاتُونِ ازُو دَ بَرار شى مَنَد.^{۲۶} دوَمَنِه و سِوَمَنِه ام امى رَقَم كد تا بَرار هفتم.^{۲۷} و دَ آخِر اَمُو خاتُو ام مُرد.^{۲۸} پس دَ روزِ قِيَامَت اُو خاتُونِ كُدَمِ امزُو هفت بَرار مُوشِه، چُون پگِ ازوا قد ازُو توى كده بُوَد؟ ”عيسَى دَ جوابِ ازوا كُفْت: ”شُمو كُمرِه اَسْتِيد، چراكه نَه دَ بَارِه كِتَابِ مُقَدَّسِ مِيدَنِيد و نَه دَ بَارِه قُدْرَتِ خُدا.“^{۳۰} چُون دَ روزِ قِيَامَت نَه كسى خاتُو مِيگِيرِه و نَه شُوى مُونِه، بَلَكِه رَقَمِ مَلَايَكِه ها دَ عَالَمِ بَالِه آسته.^{۳۱} مگم دَ بَارِه قِيَامَتِ مُردِه ها، آيا نَخَانَدِيد كه خُدا دَز شُمو چى كُفْتِه؟ اُو كُفْتِه: ”ما خُداى اِبْرَاهِيم، خُداى اِسْحاق و خُداى يَعْقُوب اَسْتِم. خُدا، خُداى مُردِه ها نَبِيِه، بَلَكِه خُداى زِنْدِه ها آسته.“^{۳۳} وختی جمعيتِ مُردَمِ امی جواب ره شنید، از تعليمِ ازُو خيرو مند.

بزرگترین حکم خدا

^{۳۴} وختی فریسیا شنید که عیسیٰ دانِ صدوقیا ره بند کده، اونا یگجای جم شد. ^{۳۵} و یکی ازوا که عالم شریعت بود، بلده آزمایش از عیسیٰ سوال کده گفت: ^{۳۶} ”اُستاد، کُدم حکم د شریعت بزرگترین آسته؟“ ^{۳۷} عیسیٰ د جواب شی گفت: ”خداوند، خُدای خور ره قد تمام دل و تمام جان و تمام عقل خور مُحَبَّت کو. ^{۳۸} ای اولین و بزرگترین حکم آسته. ^{۳۹} و دوومی ام رقمِ اولی آسته: همسایه خور ره رقمِ خود خورِ اَلی دوست دشته بش. ^{۴۰} تمام تورات و نوشته های انبیا د امزی دُو حکم بستگی دَره.“

مسیح کی آسته

^{۴۱} وختیکه فریسیا یگجای جم شُد، عیسیٰ ازوا پُرسان کده ^{۴۲} گفت: ”د باره مسیح چی فکر دَرید؟ او باچه کی آسته؟“ اونا دَزُو گفت: ”باچه داوود.“

^{۴۳} او دَزوا گفت: ”پس چطور داوود د هِدایتِ روحِ اَلْقُدسِ او ره مولا مَوَگِیه؟ چُون او مَوَگِیه که

^{۴۴} خداوند د مولا ی مه گفت:

تا دُشْمَنای تُو رِه دَ تَی پای تُو بِنْدَزُم.“

^{۴۵} پس اگه داوود مسیح ره مولا مَوگِیَه، چطور میتنه که باچه شی بَشَه؟ ”^{۴۶} هیچ کس نَتَنِسْت که دَزو یِگ جواب بُوگِیَه و ام بعد امزُو روز کس دِیگه جُرَات نکد که ازو سوال کُنه.

بَرَمَلَا کَدونِ کَارایِ غَلَطِ فَرِیسیا و عِلْمایِ دِینی

۲۳ ^۱ اوخته عیسی دَ جَمعیّتِ مَرْدُم و یارایِ خُو کُفْت: ”^۲ عَالِمایِ دِین و فَرِیسیا دَ چَوکی مَوْسی شِشْتَه، ^۳ امزی خاطر هر چیزی که دَز شُمُو مَوگِیَه، دَ جای بَیْرِید و نِگاه کُنید؛ مگم دَ مُطابِقِ کِرْدارِ ازوا رِفْتار نَکُنید، چُون چیزی ره که اونا مَوگِیَه، خودون شی انجام نَمیدیه. ^۴ اونا بارایِ گِرَنگ ره بَسْتَه مُونَه که بُردون شی سَخْت اَسْتَه و دَ بَلَه شَانَه مَرْدُم مِیلَه، مگم خودونِ ازوا نَمِیخایَه که بَلَدَه حَرکت دَدونِ ازوا حَتی یِگ کِلک خُو ره ام شور بَدیه. ^۵ تمام کَارایِ ره که اونا انجام مِیدیه بَلَدَه ازی اَسْتَه که مَرْدُم اونا ره بِنگره. چُون اونا پِیْشَانَه بِنْد خُو ره دِرَازتَر جَور مَوکُنه. ^۶ اونا خوش دَره که دَ مِهمانی ها دَ بَالَه-جای بَشِیْنَه و دَ عِبَادتِ خانَه ها چَوکی های مِهم ره دَشْتَه بَشَه ^۷ و مَرْدُم دَ کَوچَه-و-بازار اونا ره

احترام کده سلام بديه و استاد کوی کنه.

^۸ مگم شمو نباید استاد کوی شنید، چراکه شمو یگ استاد درید و باقی پگ شمو پرارو استید. ^۹ هیچ کس ره د زوی زمی آته نگید، چون شمو یگ آته درید، امو که د آسمو آسته. ^{۱۰} امچنان شمو نباید پیشوا کوی شنید، چون شمو یگ پیشوا درید و او مسیح آسته. ^{۱۱} کسی که د مینکل شمو بزرگترین آسته او خدمتگار شمو بشه. ^{۱۲} چون هر کسی که خود ره باله حساب کنه، خار-و-ذلیل موشه و هر کسی که خود ره خار-و-ذلیل حساب کنه او سربلند موشه.

^{۱۳} ”وای د حال شمو ای عالمای دین و فریسیای ریاکار، چراکه شمو درگه پادشاهی آسمو ره د زوی مردم بسته مونیید، خودون شمو داخل نموشید و کسای که میخایه داخل شنه، اونا ره نمیاید. ^{۱۴} [وای د حال شمو ای عالمای دین و فریسیای ریاکار، چون شمو خانه های خاتونوی بیوه ره قورت مونیید و از زوی ریاکاری نماز خو ره دراز مونیید. امزی خاطر سختترین محکومیت ره مینگرید.]

^{۱۵} وای د حال شمو ای عالمای دین و فریسیای ریاکار! چون شمو د دریا و خشکه میگردید تا یگ نفر ره د دین خو بیرید و غیتیکه او آمد، او ره دو برابر بدتر از خود باچه دوزخی جور مونیید.

^{۱۶} وای دَ حال شُمو آی راهنما های کور که مُوگید: 'هر کسی که دَ خانه خُدا قَسَم بُخوره پروا ندره، ولے هر کسی که دَ طِلّای خانه خُدا قَسَم بُخوره، اُو باید دَ قَسَم خُو وَفا کُنه.'
^{۱۷} آی آدمای نادان و کور! کُدَم شی بزرگتر آسته: طِلّا یا خانه خُدا که طِلّا ره مُقَدّس جور مُونه؟
^{۱۸} امچنان شُمو مُوگید: 'هر کسی که دَ قربانگاه قَسَم بُخوره پروا ندره، ولے هر کسی دَ هدیه که دَ بلّه قربانگاه آسته قَسَم بُخوره، اُو باید دَ قَسَم خُو وَفا کُنه.'
^{۱۹} آی آدمای کور! کُدَم شی بزرگتر آسته: هدیه یا قربانگاه که هدیه ره مُقَدّس جور مُونه؟
^{۲۰} پس هر کسی که دَ قربانگاه قَسَم بُخوره، دَ قربانگاه و هر چیزی که دَ بلّه شی آسته قَسَم خورده؛
^{۲۱} و هر کسی که دَ خانه خُدا قَسَم بُخوره، دَ خانه خُدا و دَ امزُو که دَ مَنه ازُو ساکن آسته قَسَم خورده؛
^{۲۲} و هر کسی که دَ آسمو قَسَم بُخوره، دَ تَخْتِ خُدا و دَ امزُو که دَ بلّه شی شِشته قَسَم خورده.

^{۲۳} وای دَ حال شُمو آی عالمای دین و فریسیای رباکار، چُون شُمو از نِعا و شِبت و زیره ده-یگ میدید، مگم چیزای مُهمتر شریعت ره که عدالت و رحمت و صداقت آسته، نادیده میگیرید. اینمیا ره شُمو باید انجام میدید بدُون که دیگای شی ره نادیده میگرفتید.
^{۲۴} آی راهنما های کور، شُمو آو خُو ره از یگ پاشه صاف مُونید، ولے اُشتر ره قُورت مُوکنید.

^{۲۵} وای دَ حال شُمو آی عالمای دین و فریسیای رباکار، چُون شُمو برون پيله و مشقاب ره پاک مُونید، ولے داخل ازوا پُر از حرص و خودخاهی آسته.
^{۲۶} آی فریسی کور! اوّل داخل

پيله و مشقاب ره پاک کو، اوخته برون شی ام پاک موشه.

۲۷ "وای د حال شمو آی عالمای دین و فریسیای ریاکار، چون شمو رقم قبر های سفید شده استید که از برو خوبی معلوم موشه، مگم داخل ازوا پر از استغونای مرده ها و دیگه نجسی ها آسته. ۲۸ امی رقم شمو ام د ظاهر بلده مردم عادل معلوم موشید، ولی باطن شمو پر از ریاکاری و شرارت آسته."

۲۹ "وای د حال شمو آی عالمای دین و فریسیای ریاکار، چون شمو قبر های پیغمبرا ره آباد مونیید و قبر های مردمای عادل ره نقش-و-نگار مونیید ۳۰ و مویید: 'اگه مو د زمان بابه کلونای خو زنده موبودی، د ریختندون خون پیغمبرا قد ازوا شریک نموشدی. ۳۱ د امزی رقم شمو د ضد خودون خو شاهدی میدید که اولاده کسای استید که پیغمبرا ره د قتل رسنده. ۳۲ پس بورید و کار ناتکمیل بابه کلونای خو ره پوره کنید. ۳۳ ای مارها و ای اولادای تیرمار! شمو چطور میتنید که از جزای دوزخ دوتا کنید؟

۳۴ امزی خاطر ما پیغمبرا، مردمای دانا و عالمای دین ره د پیش شمو ربی مونم و شمو بعضی ازوا ره موشید و د صلیب میخکوب مونیید و بعضی های شی ره د عبادت خانه های خوقمچی میزید و شار د شار پشت ازوا میگردید ۳۵ تا خون تمام مردمای عادل که د روی زمی ریختنده شده د گردون از شمو شنه؛ از خون هابیل عادل گرفته تا خون زکریا باچه برخیا که او ره د بین خانه خدا و قربانگاه کشتید. ۳۶ ما حقیقت ره دز شمو موگم،

تمام امزی چیزا د بِلَه امزی نسل ميبه.

^{۳۷} ”آی اورشلیم، آی اورشلیم که پیغمبرا ره مُوکشی و رسولای ره که د پیش تُو ریی موشه سنگسار مونی! چندین دفعه خاستم که بچکیچای تُو ره یگجای جم کنم، رقمیکه یگ مُرغ چوچه های خُو ره زیرِ بال خُو جم مونه، مگم تُو نخواستی. ^{۳۸} اینه، خانه شمو بلده شمو بیرو باقی مومنه، ^{۳۹} چون ما دز شمو موگیم، ازی بعد دیگه مَره نمینگرید تا وختیکه بُگید: مبارک آسته کسی که د نام خُداوند ميبه.“

خرابی خانه خدا و بلا های آخر زمان

۲۴ وختیکه عیسیٰ از خانه خُدا بُر موشد و مورفت، یارای شی د پیش ازو آمد تا تَوَجُه شی ره سُون ساختمانِ خانه خُدا جَلب کُنه. ^۲ اوخته عیسیٰ دزوا گفت: ”آیا تمام امزی چیزا ره مینگرید؟ ما حقیقت ره دز شمو موگم که د اینجی یگ سنگ ام د بِلَه سنگ دیگه باقی نَمومنه، بلکه پگ شی زیر-و-زیر موشه.“

^۳ وختیکه عیسیٰ د سرِ کوه زبُتون ششته بُود، یارای شی تاشکی د پیش ازو آمد و گفت: ”دز مو بگی که امی واقعه چی وخت رُخ میدیه و نشانی آمدونِ ازتو و آخر زمان چی آسته؟“

^۴ عیسیٰ دَ جَوَابِ اَزِوَا كُفْت: "هُوش خُو رِه بَگِیْرِید كِه كَس شُمو رِه گُمراه نَكْنِه. ^۵ چُون

عَدْر كَسَا دَ نَامِ اَزْمِه مِییه و مُوگیه كِه 'ما مَسِیْح اَسْتُمْ،' و عَدْر كَسَا رِه گُمراه مُوَكْنِه.

^۶ شُمو دَ بَارِه جَنگِ هَا و خَبَرِ جَنگِ هَا مِیْشَنَوِید؛ بِنَگْرِید كِه وَرَخَطَا نَشْنِید، چُون اِیِ وَاقِعِه

هَا بَايِد رُخِ بَدِیِه، لِيَكِنِ آخِرِ هِنُوزِ نَرَسِیدِه. ^۷ چُون يِگِ قَوْمِ دَ ضِدِّ قَوْمِ دِیْگِه و يِگِ مَمْلَكَتِ

دَ ضِدِّ مَمْلَكَتِ دِیْگِه بَالِه مُوشِه و قَحْطِیِ هَا و زَلِزَلِه هَا دَ جَايِ هَايِ مُخْتَلِفِ رُخِ مِیْدِیِه.

^۸ وَلِیِ پَگِ اَمْرِیَا شُرُوعِ دَرْدِ زَبْدُو اَسْتِه.

^۹ دَ اُو زَمَانِ شُمو رِه تَسْلِیْمِ مُونِه تَا شِكْنَجِه شُنِید و كُشْتِه شُنِید و تَمَامِ مِلَّتِ هَا بَخَاطِرِ نَامِ

اَزْمِه اَز شُمو بَدِ مُوبَرِه. ^{۱۰} اوخته عَدْر كَسَا اَز اِيْمَانِ خُو مِیْگَرْدِه و يِگِ دِیْگِه خُو رِه دَ كِیْر

مِیْدِیِه و اَز يِگِ دِیْگِه خُو بَدِ مُوبَرِه. ^{۱۱} و عَدْر پِیْغَمْبَرَايِ دَرُوعِیِ بُر شُدِه عَدْر كَسَا رِه گُمراه

مُونِه. ^{۱۲} اَز خَاطِرِ كَلُو شُدُونِ كُنَاهِ مُحَبَّتِ عَدْر كَسَا سَرْدِ مُوشِه. ^{۱۳} مَگَمِ هَر كَسِیِ كِه تَا آخِرِ

صَبْرِ-و-حَوَصِلِه كُنِه، نِجَاتِ پِیْدَا مُونِه. ^{۱۴} و اَمِیِ خُوشْخَبْرِیِ پَادِشَاهِیِ اَسْمُو دَ سَرَاسِرِ دُنْیَا

اِعْلَانِ مُوشِه تَا بَلْدِه تَمَامِ مِلَّتِ هَا يِگِ شَاهِیِ بَشِه؛ و اوخته آخِرِ مِیْرَسِه."

^{۱۵} "پَسِ وَخْتِیْكِه اَمُو زِشْتِ بِيْرُوكَارِ رِه كِه دَانِیَالِ پِیْغَمْبَرِ دَ بَارِه شِیِ كُفْتِه، دَ جَايْگَاهِ مُقَدَّسِ

اِیْسْتِه مِیْنِگْرِید -- خَانِنْدِه پِیِ بُرِه -- ^{۱۶} اوخته كَسَايِ كِه دَ يَهُودِيَه اَسْتِه بَايِد دَ كُوه هَا دُوتَا

كُنِه؛ ^{۱۷} و هَر كَسِیِ كِه دَ بَلِه بَامِ خَانِه اَسْتِه، بَايِد بَلْدِه گَرِفْتُونِ كَدَمِ چِیْزِ دَ خَانِه تَاهِ نَشْنِه؛

^{۱۸} و هَر كَسِیِ كِه دَ سَرِ كِشْتِ اَسْتِه، بَايِد بَلْدِه گَرِفْتُونِ كَالَايِ خُو پَسِ نَرُوه. ^{۱۹} وَايِ دَ حَالِ

خاتونوی که د امزو روزا شکامتو بشه و یا نلغه شیرخور دشته بشه!

۲۰” پس دُعا کُنید که روزِ دوتای شُمو د زمستو یا د روزِ آرام رُخ ندیه، ۲۱” چُون د او زمان مُصِیبتِ غَدْر سخت مییه د اندازه که از شروع دُنیا تا آلی ره نَمده و بعد ازو هرگز نمییه. ۲۲” اگه او روزا کوتاه نموشد، هیچ بشر نجات پیدا نموکد، لیکن بخاطرِ اِنْتِخاب شده ها امو روزا کوتاه موشه.”

۲۳” د امزو زمان اگه کدم کس دز شُمو مَوگِیَه: ‘اینه، مسیح د اینجی آسته!’ یا ‘اونه، مسیح د اونجی یه!’ باور نکنید؛ ۲۴” چراکه مسیح های دروغی و پیغمبرای دروغی بُر موشه و معجزه ها و چیزای عجیب انجام میدیه تا اگه امکان دشته بشه، حتی اِنْتِخاب شده ها ره گمراه کنه. ۲۵” اینه، ما شُمو ره پیش از پیش خبر کدم. ۲۶” پس اگه دز شُمو مَوگِیَه، ‘اونه، او د بیابو آسته، شُمو د اونجی نرَوید؛ و اگه مَوگِیَه، ‘اونه، او د پس خانه آسته، باور نکنید. ۲۷” چُون رقمی که آتَشک از شَرَق مییه و تا غَرَب روشنی شی معلوم موشه، امدونِ «باچه انسان» ام امو رقم آسته. ۲۸” د هر جای که لاش بشه لاشخورا ام د امونجی جم موشه.

۲۹” فوری بعد از رنج-و-مُصِیبتِ امزو روزا

آفتو تریک موشه

و ماه روشنی خُو ره نَمیدیه؛

ستاره ها از آسمو تاه موفته

و قُدرت های آسمونا تکان مُخوره.

^{۳۰} ”اوخته علامتِ «باچه انسان» دَ آسمو ظاهرِ مُوشه و دَ امزُو غَیت تمامِ طایفه های دُنیا ماتم میگیره و «باچه انسان» ره مینگره که دَ بِلِه آوُر های آسمو خُن قُدرت و جلالِ بزرگ مییه. ^{۳۱} و اُو ملایکه های خُو ره قد آوازِ بلندِ شیپورِ ریِ مونه و اونا اِنْتِخاب شده های ازو ره از چار گوشه دُنیا، از سر تا آخرِ آسمو جَم مُکُنه.

^{۳۲} آلی از درختِ انجیرِ یگ درس یاد بگیرید: امی که شاخه های شی تازه شده بلگ مونه، شُمو مُوفامید که تایستو نزدیک آسته. ^{۳۳} امی رقمِ شُمو ام وختیکه تمامِ امزی چیزا ره مینگرید، بُفامید که اُو نزدیک آسته، بلکه دَ دانِ درگه رسیده. ^{۳۴} ما حقیقت ره دَز شُمو مُوگم، تا تمامِ امزی چیزا واقعِ نَشْنه، ای نسل از بین نَموره. ^{۳۵} آسمو و زمی از بین موره، و لِه کلامِ ازمه هرگز از بین نَموره.

اِنْتِظارِ بَلدِه پس اَمْدونِ مسیح

^{۳۶} دَ باره امزُو روز و ساعت هیچ کس نَمیدنه، نه ملایکه های آسمو و نه ام باچه، بلکه

فقط آته آسمانی میدنه و بس. ^{۳۷} چون امو رقم که روزای نوح بود، ظهور «باچه انسان»

ام امو رقم آسته. ^{۳۸} آرے، د روزای پیش از طوفان تا وخت داخل شدون نوح د کشتی،
مردم موخورد و وچی موکد، خاتو میگرفت و شوی موکد؛ ^{۳۹} اونا نموفامید که چی موشه
تا ای که طوفان آمد و پگ ازوا ره برد. ظهور «باچه انسان» ام امی رقم موشه. ^{۴۰} اوخته
دو نفر که د سر کشت بشه، یگ شی برده موشه و یگ شی مومنه. ^{۴۱} و دو خاتو که
دستاس مونه، یگ شی برده موشه و یگ شی مومنه.

^{۴۲} پس بیدار بشید، چون شمو نمیدنید که مولای شمو د کدم ساعت مییه. ^{۴۳} مگم ای ره
بدنید که اگه صاحب خانه میدنست که دز د کدم وخت شاو مییه، او بیدار میششت و
نمی ایششت که دز د خانه شی داخل شنه. ^{۴۴} امزی خاطر شمو ام آماده بشید، چون «باچه
انسان» د ساعتی مییه که شمو انتظار شی ره ندرید.

^{۴۵} پس کی آسته امو غلام صادق و دانا که بادار شی او ره د سرپرستی خانه خو مقرر کده
تا بلده دیگه غلاما د سر وخت خوراک بدیه؟ ^{۴۶} نیک د بخت امزو غلام که وختی بادار
شی مییه، او ره سر کار مینگره. ^{۴۷} ما حقیقت ره دز شمو موگیم، بادار شی او ره
سرپرست تمام دارایی خو مقرر مونه. ^{۴۸} لیکن اگه او یگ غلام شریر بشه و قد خود خو
بگیه، 'بادار مه طال خورده،' ^{۴۹} و شروع د لت-و-کوب غلامای کنه که همکار شی آسته
و قد شرابخورا مصروف خوردو و وچی کدو شنه، ^{۵۰} بادار امزو غلام مییه، ولے د روزی

که او هیچ اِنْتِظار شی ره ندره و دَ ساعتی که او هیچ خبر ندره؛ ^{۵۱} اوخته بادار شی او ره
تکه تکه کده قد رباکارا دَ یگ جای پورته مونه، دَ جایی که چخرا و دندو خیی آسته.

مَثَلِ دَه دُخْتَرِ جَوَان

۲۵ دَ او زمان پادشاهی آسمو رقم دَه دُخْتَرِ خانِه موبشه که چراغای خُو ره گِرِفْتِه دَ دَمِ
راه دِاماد رفت. ^۲ پَنجِ ازوا نادان بُود و پَنجِ شی دانا. ^۳ دُخْتَرَوِنِ نادان چراغای خُو ره گِرِفْت،
ولے هیچ روغو قد خُو نَبُرْد. ^۴ مگم دُخْتَرَوِنِ دانا ظرفای پُر از روغو ام قد چراغای خُو بُرْد.
^۵ وختیکه اَمَدونِ داماد طال خورد، تمام ازوا ره خاو گِرِفْت و اونا خاو رفت. ^۶ دَ نِیمِ شاو
یگ آواز بلند شد که مَوگُفْت: 'اینه داماد! دَ دَمِ راه شی بیید.' ^۷ اوخته تمام امزُو دُخْتَرَوِنِ
خانه باله شده چراغای خُو ره آماده کد. ^۸ و دُخْتَرَوِنِ نادان دَ دُخْتَرَوِنِ دانا گُفْت: 'کم وری
امزُو روغون خُو دَز مو ام بَدِید، چراکه چراغای مو دَ حالِ کُلِ شُدو یه.' ^۹ مگم دُخْتَرَوِنِ دانا
دَ جواب ازوا گُفْت: 'نموشه، چُون اوقس نییه که ام مو ره بس کنه و ام شمو ره؛ بهتر
آسته که شمو دَ پیش سوداگرا بورید و بلده خُو بخرید.' ^{۱۰} مگم وختیکه اونا روغو خریدو
رفتد، داماد رسید و کسای که تیار بُود قد ازو قتی دَ توی رفت و درگه بسته شد. ^{۱۱} بعد
ازو امُو دُخْتَرَوِنِ دیگه ام اَمَد و گُفْت: 'صاحب، صاحب، درگه ره بلده مو واز کو.'
^{۱۲} مگم او دَ جواب ازوا گُفْت: 'ما حقیقت ره دَز شمو موگم، ما شمو ره نَمینَخْشُم.' ^{۱۳} پس
بیدار بشید، چراکه شمو ازو روز و ساعت خبر ندرید.

مَثَلِ سِه غُلام

^{۱۴} اَمَدونِ امزُو روزِ رقمِ يگِ آدمِ آسته که قَصَدِ دَشْتِ سَفَرِ کُنِه. اُو غُلامایِ خُو ره کُوی کد و داراییِ خُو ره دَ پيشِ ازوا ايشْت: ^{۱۵} دَ يگِ شى پَنجِ قَنطارِ دَد، دَ دِيگِه شى دُو قَنطارِ و دَ سِوَمِنِه شى يگِ قَنطارِ، يعنى دَ هر کُدَمِ ازوا برابرِ تواناییِ شى دَد. اوخته سُونِ سَفَرِ خُو رفت. ^{۱۶} آدمی که پَنجِ قَنطارِ ره گِرِفْتِه بُوَد، رفته قَدِ ازوا تُجارتِ کد و پَنجِ قَنطارِ دِيگِه فايده کد. ^{۱۷} دَ امزى رقمِ آدمی که دُو قَنطارِ ره گِرِفْتِه بُوَد، ام دُو قَنطارِ دِيگِه فايده کد. ^{۱۸} مگمِ آدمی که يگِ قَنطارِ ره گِرِفْتِه بُوَد، رفته زمی ره کَنَد و پيسِه بادارِ خُو ره دَ اُونجى تاشه کد.

^{۱۹} بعد از يگِ مُدَتِ کلو بادارِ امزُو غُلاما پس اَمَد و قَدِ ازوا حِسَابِ-و-کِتَابِ کد. ^{۲۰} اوخته آدمی که پَنجِ قَنطارِ ره گِرِفْتِه بُوَد پيشِ اَمَد و پَنجِ قَنطارِ دِيگِه ره ام گِرِفْتِه اُورَد و گُفْت: 'صاحب، تُو بَلدِه مه پَنجِ قَنطارِ دَدی، اينه، پَنجِ قَنطارِ دِيگِه ام فايده کُدَم.' ^{۲۱} بادارِ شى دَزُو گُفْت: 'آفرين، آى غُلامِ خُوب و صادق! تُو دَ امزى چيزایِ کمِ صداقتِ خُو ره معلوم کدى؛ آلى تُو ره مَسئُولِ چيزایِ کلو جور مُونَم. بيه و دَ خوشى بادارِ خُو شَرِيکِ شو!' ^{۲۲} اَمُو کسى که دُو قَنطارِ گِرِفْتِه بُوَد، ام پيشِ اَمَد و گُفْت: 'صاحب، تُو بَلدِه مه دُو قَنطارِ دَدی؛ اينه، دُو قَنطارِ دِيگِه ام فايده کُدَم.' ^{۲۳} بادارِ شى دَزُو گُفْت: 'آفرين آى غُلامِ خُوب و صادق! تُو دَ امزى چيزایِ کمِ صداقتِ خُو ره معلوم کدى؛ آلى تُو ره مَسئُولِ چيزایِ کلو

جور مُونَم. بیه و د خوشی بادار خُو شریک شو! ^{۲۴} اوخته آدمی که یگ قنطار گرفته بُود، ام پیش آمد و گُفت: 'صاحب، ازی که ما تُو ره میسنختم که تُو یگ آدمِ سختگیر آستی، از جای که هیچ کشت نکدی درو مونی و از جای که هیچ تخم پاش نددی حاصل جم مونی. ^{۲۵} امزی خاطر ما ترس خوردُم و رفته امویگ قنطار تُو ره د زیر زمی تاشه کدم. اینه، پیسه تُو. ^{۲۶} لیکن بادار شی د جواب ازو گُفت: 'ای غلامِ شریر و بیکاره! تُو موفامیدی از جای که ما کشت نکدیم درو مونم و از جای که تخم پاش نددیم حاصل جم مونم. ^{۲۷} امزی خاطر تُو باید پیسه مَره د صرافا میددی تا وختیکه پس آمده بودُم، پیسه خُو ره قد فایده شی قتی پس میگرِفتم. ^{۲۸} آلی امویگ قنطار ره ازو بگیرید و د کسی بدید که ده قنطار دره، ^{۲۹} چون هر کسی که دره دزُو دیگه ام دده موشه تا پریمو دشته بشه، مگم هر کسی که ندره حتی چیزی ره که دره ام از شی گرفته موشه. ^{۳۰} و امی غلامِ بے ارزش ره د تریکی بُرو پورته کنید، د جایی که چخرا و دندوخیی آسته.'

روزِ قضاوت

^{۳۱} وختی «باچه انسان» د بزرگی-و-جلال خُو قد تمامِ ملایکه های خُو مییه، اوخته او د تختِ پُر جلال خُو میشینه. ^{۳۲} تمامِ ملت ها د حضورِ ازو جم موشه و او اونا ره از یگدیگه شی جدا مونه امو رقم که یگ چوپو گوسپندو ره از قد بُزا جدا مونه. ^{۳۳} او گوسپندو ره د دستِ راست و بُزا ره د دستِ چپ خُو ایستلجی مونه. ^{۳۴} اوخته پادشاه د کسای که د دستِ

راست شی آسته مُوگيه: 'ای کسای که از طرفِ آته مه بَرکت یافْتید، بپید و وارثِ امزو پادشاهی شُنید که از شروعِ دُنیا بلده شُمو آماده شده. ^{۳۵} چُون گُشنه بُوَدُم شُمو مره نان دَدید، تُشنه بُوَدُم شُمو مره آو دَدید، مُسافرِ بُوَدُم شُمو مره جای دَدید، ^{۳۶} لُچ بُوَدُم شُمو دز مه کالا دَدید، ناجور بُوَدُم شُمو خبرگیر مه اَمدید، بندی بُوَدُم شُمو دَ دیدون مه اَمدید. ' ^{۳۷} اوخته مردُمای عادلِ دَ جواب شی مُوگيه: 'یا مولا، مو چی وخت تُو ره گُشنه دیدی و بلده تُو نان ددی، یا تُشنه دیدی و دز تُو آو ددی؟ ^{۳۸} مو چی وخت تُو ره مُسافرِ دیدی و تُو ره جای ددی یا لُچ دیدی و تُو ره کالا ددی؟ ^{۳۹} چی غیت تُو ره ناجور یا دَ بندی خانه دیدی و دَ پیش تُو امدی؟' ^{۴۰} اوخته پادشاه دَ جوابِ ازوا مُوگيه: 'ما حقیقت ره دز شُمو مُوگم، هر چیزی که بلده یکی از ریزه‌ترینِ امزی برارون مه کدید، دَ حقیقت دز مه کدید. ^{۴۱} بعد ازو دَ کسای که دَ دستِ چپ شی آسته مُوگيه: 'ای لعنتی ها! از مه دُور شُنید و دَ آتشِ ابدی که بلده ابلیس و ملایکه های شی آماده شده بُفتید؛ ^{۴۲} چُون ما گُشنه بُوَدُم دز مه نان نَددید، تُشنه بُوَدُم دز مه آو نَددید، ^{۴۳} مُسافرِ بُوَدُم دز مه جای نَددید، لُچ بُوَدُم دز مه کالا نَددید، ناجور و دَ بندی خانه بُوَدُم خبرگیر مه نَمدید. ^{۴۴} اوخته اونا ام دَ جواب شی مُوگه: 'یا مولا، مو چی وخت تُو ره گُشنه یا تُشنه یا مُسافرِ یا لُچ یا ناجور و یا دَ بندی خانه دیدی و دز تُو خدمت نکدی؟' ^{۴۵} اوخته او دَ جوابِ ازوا مُوگيه: 'ما حقیقت ره دز شُمو مُوگم، هر چیزی که بلده یکی از ریزه‌ترینِ امزیا نکدید، دَ حقیقت دز مه نکدید. ^{۴۶} و اونا دَ عذاب-و-جزای ابدی موره، مگم مردُمای عادلِ دَ زندگی ابدی."

۲۶^۱ وختیکه عیسیٰ تمام امزی تورا ره گفته خلاص کد، او د یارای خو گُفت: ^۲ ”شمو میدنید که دو روز بعد عیدِ پصح آسته و «باچه انسان» تسلیم دده موشه تا د صلیب میخکوب شنه.“

^۳ د امزو وخت پیشوایونِ عالی مقام و ریش سفیدای قوم د خانه پیشوای بزرگ که قیافا نام دشت جم شد ^۴ و جلسه کد که عیسیٰ ره تاشکی گرفتار کُنه و د قتل برسنه. ^۵ مگم اونا گُفت: ”ای کار د روزای عید نشنه، چون امکان دره که د بین مردم شورش بفته.“

مَسَح شُدونِ عیسیٰ د بیت عنیا

^۶ وختیکه عیسیٰ د بیت عنیا د خانه شمعون کولی گرفته بود، ^۷ یگ خاتو قد یگ بوتل عطرِ قیمتباي د پیش شی آمد و غیتیکه عیسیٰ د سر دسترخو ششت، امو خاتو عطر ره د سر شی شیو کد. ^۸ لیکن وختی یارای شی ای کار ره دید، قار شده گُفت: ”چرا ای عطر ضایع شد؟ ^۹ چون موشد که امی عطر د قیمت کلو سودا شنه و پیسه شی د غربا دده شنه!“ ^{۱۰} عیسیٰ ای توره ره پی برده دزوا گُفت: ”چرا ای خاتو ره آزار میدید؟ او یگ کار نیک د حق ازمه کده، ^{۱۱} چون غربیا همیشه قد شمو آسته، ولے ما همیشه قد شمو نیستم.“ ^{۱۲} و ای خاتو د وسیله شیو کدونِ امزی عطر د بله جسم مه، مَره بلده دفن کدو آماده کد.

^{۱۳} ما حقیقت ره دَز شُمو مُوگم، دَهر جای دُنیا که ای خوشخبری اِعلان شُنه، کارِ امزی خاتو ام دَ عِنوانِ یادآوری ازو نَقْل مُوشه.

خیانتِ یهودایِ اسخریوطی

^{۱۴} اوخته یکی امزو دوازده یارا که یهودایِ اسخریوطی نام دَشت، دَ دیرِ پیشوایونِ عالی مقام رفت ^{۱۵} و گُفت: ”اگه عیسیٰ ره دَ شُمو تسلیم کنم دَز مه چند میدید؟“ اونا سی سِکه نُقره دَزو دَد. ^{۱۶} بعد امزو وخت یهودا دَ دُمبالِ فرصت میگشت تا عیسیٰ ره دَزوا تسلیم کنه.

آخری شامِ عیسیٰ قد یارای شی

^{۱۷} دَ روزِ اوّلِ عیدِ فطیرِ یارا دَ پیشِ عیسیٰ آمده گُفت: ”دَ کُجا میخاهی بلده تُو آمادگی بگیری تا نانِ پَصَح ره دَ اونجی بُخوری؟“ ^{۱۸} عیسیٰ دَ جوابِ ازوا گُفت: ”دَ شار دَ پیشِ فلانه نفر بورید و دَزو بُگید: اُستاد مُوگیه، وخت مه نزدیک شده؛ ما نانِ پَصَح ره قد یارای خُو دَ خانه ازتو مُوخورم.“ ^{۱۹} یارا امو رقم کد که عیسیٰ دَزوا هدایت دده بود و نانِ پَصَح ره تیار کد.

^{۲۰} وختیکه شام شد عیسیٰ قد دوازده یار خُو دَ سرِ دسترخو شِشت. ^{۲۱} دَ حالیکه اونا دَرُو

نان مَوْخورد، عیسیٰ گُفت: ”ما حقیقت ره دَز شمو مَوگم، یکی از شمو مَره تسلیم مونه.“^{۲۲} اونا غدر کوئیوبار شد و یگ بعد از دیگه ازو پُرسان کد: ”یا مولا، ما خو نیستم، یا استم؟“^{۲۳} او د جواب ازوا گُفت: ”کسی که دست خو ره قد ازمه قتی د کاسه غوڅه مونه، امو کس مَره تسلیم مَوکنه.“^{۲۴} «باچه انسان» امو رقم که د باره شی نوشته شده از دُنیا موره. مگم وای د حال کسی که «باچه انسان» د وسیله ازو تسلیم موشه! بلده ازو نفر بهتر بود که هیچ زیده نموشد.“^{۲۵} اوخته یهودا که او ره تسلیم کدنی بود، د جواب شی گُفت: ”استاد، ما خو نیستم، یا استم؟“ عیسیٰ د جواب ازو گُفت: ”خود تو گُفتی.“

^{۲۶} د حالیکه اونا دَرَو نان مَوْخورد، عیسیٰ نان ره گرفت و بعد از شکرگزاری او ره ټوڅه کده د یارا دد و گُفت: ”بگیرید و بخورید، ای جسم مه آسته.“^{۲۷} بعد ازو جام ره گرفت و شکرگزاری کده دزوا دد و گُفت: ”پگ شمو ازی وچی کُنید؛“^{۲۸} چون ای خون مه آسته که بلده عهد نو د راه بخشش گناهای غدر مردم ریختنده موشه.^{۲۹} ما دز شمو مَوگم که بعد ازی امزی میوه تاگ انگور دیگه وچی نمونم تا روزی که او ره قد شمو د پادشاهی آته خو از نو وچی کنم.“^{۳۰} و اونا سرود خنده سون کوه زیتون ری شد.

پیشگویی د باره انکار پترس

^{۳۱} اوخته عیسیٰ دزوا گُفت: ”امشاو پگ شمو بخاطر ازمه فراری موشید، چون نوشته

ما چوپو ره میزنم

و گوسپندوی رمه تیت پرک موشه.

^{۳۲} مگم بعد ازی که دوباره زنده شدم، از شمو کده پیش د جلیلیه مورم. ^{۳۳} پترس د جواب شی گفت: "حتی اگه پگ بخاطر از تو فراری شنه، ما هرگز دوتا نمونم." ^{۳۴} عیسی دزو گفت: "ما حقیقت ره دز تو موگم، امی امشاو پیش از بنگ خروس سه دفعه مره انکار مونی." ^{۳۵} پترس دزو گفت: "حتی اگه لازم شنه، ما قد تو مورم، ولی تو ره هرگز انکار نمونم." و دیگه یارا ام امی رقم گفت.

دعای عیسی د باغ گتسیمانی

^{۳۶} اوخته عیسی قد یارای خو د یگ جای د نام گتسیمانی رفت و دزوا گفت: "د امینجی بشینید تا ما رفته د اونجی دعا کنم." ^{۳۷} او پترس و دو باچه زیدی ره قد خو قتی برد و غدر غمگی و کوئیوبار شد. ^{۳۸} اوخته دزوا گفت: "جان مه از شدت غم نزدیک آسته که بمره. شمو د امینجی بمنید و قد ازمه بیدار بشید."

^{۳۹} بعد ازو کم وری پیش رفت و قد روی خو د زمی افتد و دعا کده گفت: "آی آته مه،

اګه امکان ډره ای جام ره از مه دُور کُو، مګم نه د خاست ازمه بلکه د خاست-و-اراده خود خو. ”^{۴۰} اوخته د پیش یارای خو آمد و دید که اونا خاو رفته؛ پس د پترس گفت: ”آیا نَمیتنستید که یگ ساعت قد ازمه بیدار بُمَید؟“^{۴۱} بیدار بشید و دُعا کُنید تا د آزمایش قرار نگیرید؛ روح واقعاً میخایه، ولے جسم ضعیف آسته.“

^{۴۲} او دَفِعِه دُوم رفت و دُعا کده گفت: ”آی آته مه، اګه امکان ندره که ای جام بدون وُچی کدو از مه دُور شُنه، بیل که خاست-و-اراده ازتو انجام شُنه.“^{۴۳} وختی عیسی پس آمد بسم اونا ره د خاو دید، چراکه چیمای ازوا از خاو ګرنگ شُد. ^{۴۴} پس اونا ره باز ام ایله کده رفت و بلده دَفِعِه سِوم قد امزو توره دُعا کد. ^{۴۵} اوخته د پیش یارا آمده دزوا گفت: ”شمو هنوز ام خاو آستید و استراحت مُونید؟ اینه، ساعت شی رسیده که «باچه انسان» د دِست ګناهکارا تسلیم دده شُنه. ^{۴۶} باله شُنید که بوری. اونه، کسی که مَره تسلیم مونه میرسه!“

ګرفتار شُدون عیسی

^{۴۷} د حالیکه عیسی هنوز توره موگفت، یهودا یکی امزو دوازده یارا رسید و قد ازو قتی یگ دَل کته که سوټه و شمشیر دشت از طرف پیشوایون عالی مقام و ریش سفیدای قوم آمد. ^{۴۸} و امو کسی که عیسی ره تسلیم موکد قد ازوا یگ نشانی ایشته گفتد: ”هر کسی ره که ماخ کدم، اونمو آسته؛ او ره دستگیر کُنید.“^{۴۹} فوری یهودا د پیش عیسی

آمده گفت: "سلام اُستاد." و او ره ماخ کد. ^{۵۰} عیسی دَزُو گُفت: "رفیق، بلده کاری که آمده، انجام بدی؟" اوخته اونا پیش آمد و د بله عیسی دست اندخته او ره دستگیر کد.

^{۵۱} د امزو وخت یکی امزو کسای که قد عیسی بود، دست د شمشیر خو برده او ره کشید و غلام پیشوای بزرگ ره زده گوش ازو ره منٹی کد. ^{۵۲} اوخته عیسی دَزُو گُفت: "شمشیر خو ره د جای شی بیل، چون هر کسی که شمشیر بکشه قد شمشیر کشته موشه. ^{۵۳} آیا فکر مونی که ما نمیتنم از آته خو درخاست کنم که کلوتر از دوازه لشکر ملایکه ره یگدفعه یی بلده کومک مه ری کنه؟ ^{۵۴} مگم د او صورت نوشته های که مویه امی چیزا باید رخ بدیه، چطور پوره شنه؟"

^{۵۵} د امزو ساعت عیسی د امو جمعیت گُفت: "آیا ما راهزن استم که قد شمشیر و سوته بلده دستگیر کدون مه امید؟ ما هر روز د خانه خدا شسته تعلیم میددم و شمو مره گرفتار نکدید، ^{۵۶} مگم تمام امزی واقعه ها رخ دد تا نوشته های انبیا پوره شنه." د امزو وخت تمام یارا او ره ایله کده دوتا کد.

محاکنه د حضورِ شورای یهود

^{۵۷} کسای که عیسی ره دستگیر کد، او ره د پیش قیافا پیشوای بزرگ برد د جایی که عالمای دین و ریش سفیدا جم بود. ^{۵۸} مگم پترس از دور او ره دُمبال موكد تا که د خانه

پیشوای بزرگ رسید و داخل شده قد پیره دارا ششت تا بنگره که آخر کار چی موشه.

^{۵۹} پیشوایونِ عالی مقام و تمام اعضاءِ شورا دَ تلاشِ ازی بُود که یگ شاهدی دروغ دَ ضدِ عیسی پیدا کُنه تا او ره دَ قتل برسنه. ^{۶۰} مگم اونا هیچ شاهدی پیدا نَتَنست، باوجودِ که غدر شاهدای دروغی پیش آمده شاهدی دَد. بلاخره دُو نفر پیش آمده ^{۶۱} گُفت: ”ای نفر گُفته که ’ما میتنم خانه خدا ره بیرو کده دَ مدتِ سه روز دوباره آباد کنم.‘“ ^{۶۲} اوخته پیشوای بزرگ باله شد و دَ عیسی گُفت: ”آیا تُو هیچ جواب نَمیدی؟ ای چیزخیل آسته که امیا دَ ضدِ تُو شاهدی میدیه؟“ ^{۶۳} مگم عیسی چپ مند. اوخته پیشوای بزرگ دَزو گُفت: ”تُو ره دَ خدای زنده قسم میدم دَز مو بگی که تُو مسیح باچه خدا آستی یا نه؟“ ^{۶۴} عیسی دَزو گُفت: ”خود تُو گُفتی. بعد ازی شمو «باچه انسان» ره مینگرید که دَ دستِ راستِ قادرِ مطلق ششته و دَ بله آورهای آسمو مییه.“

^{۶۵} اوخته پیشوای بزرگ کالای خُو ره پاره کده گُفت: ”او کُفر گُفت! دیگه مو دَ شاهد چی ضرورتِ دری؟ شمو امی آلی کُفرگویی ازو ره شنیدید. ^{۶۶} صلاحِ شمو چی آسته؟“ اونا دَ جوابِ ازو گُفت: ”او سزاوارِ مرگ آسته.“

^{۶۷} اوخته اونا دَ روی شی تَف اندخته او ره قد مُشت زد و بعضی کسا قد چپات دَ روی شی زده ^{۶۸} مَوگُفت: ”ای مسیح، بلده مو نَبوت کُو، کی تُو ره زد؟“

انکارِ پترُس دَ باره عیسیٰ

^{۶۹} دَ امزُو وخت پترُس دَ بُرو دَ حَولی شِشته بُود که بے بلغه یگ کنیز دَ پیش ازو اَمده کُفت: ”تُو ام قد عیسیای جلیلی بُودی.“ ^{۷۰} مگم پترُس دَ پیش رُوی پگ ازوا انکار کده کُفت: ”ما هیچ نَموفامم که تُو چیزخیل مُوگی.“ ^{۷۱} وختیکه پترُس بُر شُده دَ دالیزِ درگه رفت؛ دَ اُونجی یگ کنیزِ دیگه اُره هُوش کد و دَ کسای که دَ اُونجی بُود کُفت: ”ای آدم ام قد عیسیای ناصری بُود.“ ^{۷۲} پترُس بسم انکار کده قَسَم خورد و کُفت: ”ما امی آدم ره نَمینَخشم.“ ^{۷۳} بعد از چند لحظه کسای که دَ اُونجی ایسته بُود پیش اَمَد و دَ پترُس کُفت: ”یقیناً تُو ام یکی امزوا اَستی، چُون از لهجه تُو فامیده مُوشه.“ ^{۷۴} اوخته پترُس دَ لعنت کدو و قَسَم خوردو شروع کد و کُفت: ”ما امی آدم ره نَمینَخشم.“ دَ امزُو لحظه خُروس بَنگ دَد.

^{۷۵} و پترُس توره عیسیٰ ره دَ یاد خُو اُورد که کُفتند: ”پیش از بَنگِ خُروس سِبه دفعه مَره انکار مونی.“ اوخته اُو بُرو رفته زار زار چخرا کد.

محکوم شُدونِ عیسیٰ دَ مرگ

۲۷^۱ وختیکه صُبح شُد، تمام پیشوایونِ عالی مقام و ریش سفیدای قوم دَ باره عیسیٰ

جلسه کد و تصمیم گرفت که او ره بکُشه. ^۲ بعد ازو عیسیٰ ره بسته کده بُرد د پیلاتس،
والی رومی تسلیم کد.

^۳ یهودا که عیسیٰ ره تسلیم کد، وختی دید که او محکوم شد، او پیشیمو شده اموسی
سکه نقره ره د پیشوایون عالی مقام و ریش سفیدا پس دد ^۴ و گفت "ما گناه کدیم، چراکه
آدم بیگناه ره تسلیم کدیم." "ولے اونا گفت: "دز مو چی غرض، تو موفامی و کار تو."
^۵ پس یهودا امو نقره ره د خانه خدا پورته کده ربی شد و رفته خود ره د دار اوزو کد.

^۶ مگم پیشوایون عالی مقام نقره ره باله کده گفت: "پورته کدون امزی نقره د خزانه خانه
خدا جایز نیسته، چراکه ای خونبها آسته." ^۷ بعد از مشوره کدو، اونا قد امزو پیسه زمین
کوزه گر ره خرید تا بلده بیگنه گو قبرستو بشه. ^۸ د امزی دلیل امو زمی تا امروز د نام
«زمین خون» مشهور آسته. ^۹ د امزی رقم توره که د وسیله ارمیا پیغمبر گفته شدد پوره
شد که مویه:

"اونا سی سکه نقره ره گرفت،

قیمت کسی ره که قیمت شی د وسیله بنی اسرائیل د سر ازو ایشته شدد؛

^{۱۰} و اونا امو نقره ره بلده زمین کوزه گر دد،

امو رقم که خُداوند دَز مه امر کُدد.

عیسیٰ دَ حُضُورِ پِیلاَتُس

^{۱۱} اوخته عیسیٰ دَ حُضُورِ والی رومی ایسته شُد و والی ازو پُرسان کد: ”آیا تُو پادشاهِ یهودیا آستی؟“ عیسیٰ کُفت: ”خود تُو موگی.“ ^{۱۲} ”مگم وختیکه پیشوایونِ عالی مقام و ریش سفیدا دَ بِلَه ازو تَهَمَت کد، اُو هیچ جواب نَدَد. ^{۱۳} اوخته پِیلاَتُس دَزو کُفت: ”آیا تُو نَمِیشتنوی که اونا چِیقس شاهدی ها دَ ضِد تُو میدیه؟“ ^{۱۴} لیکن عیسیٰ حتی دَ یگ توره ازو ام جواب نَدَد، بطوری که والی دَزی باره غَدَر حَیرو مَند.

^{۱۵} رسم-و-زواج والی ای بُود که دَ هر عید، یگ بندی ره بَلَدَه مَرْدُم ایلَه کُنه، هر کسی ره که اونا میخاست. ^{۱۶} دَ امزُو غَیت یگ بندی نامی دَ نامِ باراباس دَ بندی خانه بُود. ^{۱۷} وختیکه مَرْدُم جَم شُد، پِیلاَتُس ازوا پُرسان کده کُفت: ”شُمو کَدَم شی ره میخاهید که بَلَدَه شُمو ایلَه کُنم؟ باراباس ره یا عیسیٰ مشهور دَ مسیح ره؟“ ^{۱۸} چُون اُو پَی بُرد که اونا عیسیٰ ره از رُوی همچشمی تسلیم کده.

^{۱۹} دَ حالیکه پِیلاَتُس دَ چوکی قضاوت شِشْتُنْد، خاتون شی دَزو پیغام رَی کده کُفت: ”قد امزُو آدمِ بیگناه کار نَدَشته بَش، چُون امروز از خاطرِ ازو دَ خاو غَدَر عذاب شُدَم.“

^{۲۰} دَ عَيْنِ حَالِ پيشوايونِ عالی مقام و ریش سفیدا مردُم ره تشویق کد تا اونا درخواست کُنه
 که باراباس ایله شُنه و عیسی کُشته شُنه. ^{۲۱} پس والی ازوا پُرسان کد: ”کُدَم امزی دُو نفر
 ره شُمو میخاهید که بَلدِه شُمو ایله کُنم؟“ اونا کُفت: ”باراباس ره.“ ^{۲۲} پیلاتُس دَزوا
 کُفت: ”پس قد عیسی مشهور دَ مسیح چیز کار کُنم؟“ پگِ ازوا کُفت: ”دَ صلیب
 میخکوب کُو!“ ^{۲۳} اوخته والی کُفت: ”چرا؟ چی بدی کده؟“ اونا کَلوتر چیغ زده کُفت:
 ”دَ صلیب میخکوب کُو!“

^{۲۴} وختی پیلاتُس دید که کوشش شی هیچ فایده ندره، بلکه شورش شروع موشه، او آو
 طلب کد و دَ پیش رُوی مردُم دِست خُو ره شُشته کُفت: ”ما دَ باره خُونِ امزی آدم، بے گناه
 اَسْتُم! شُمو موفامید و کار شُمو!“ ^{۲۵} تمام مردُم دَ جواب شی کُفت: ”خُونِ اَزُو دَ گردون
 ازمو و اولادای مو بَشه!“ ^{۲۶} پس باراباس ره بَلدِه ازوا ایله کد و عیسی ره بعد از قَمچی
 زِدو دَ عسکرا تسلیم کد تا دَ صلیب میخکوب شُنه.

عسکرا قد عیسی ریشخندی مَوکُنه

^{۲۷} اوخته عسکرای والی عیسی ره دَ حَولی قصرِ والی بُرد و تمام عسکرای یگ قِشله دَ
 گرد شی جم شد. ^{۲۸} اونا عیسی ره لُچ کده یگ چَپِنِ اَرغوانی دَ جان شی دَد ^{۲۹} و از خِمچه
 خاردار یگ تاج بافته دَ سر شی اِشت و یگ نِی ره دَ دِستِ راست شی دَده دَ پیش رُوی
 اَزُو زانو زِد و ریشخندی کده کُفت: ”دَرُود دَ پادشاهِ یهودیا!“ ^{۳۰} اونا دَ بِلِه اَزُو تَف کد و

یگ نى ره گِرِفْتَه دَ سر شى دَ زِدو شُد. ^{۳۱} بعد ازى که او ره رِيشخند کد، اونا چَپَن ره از جان شى بُر کد و کالای خود شى ره دَ جان شى دَد و او ره بُرد تا دَ صلیب میخکوب شنه. ^{۳۲} وختیکه اونا بُرو مورفت قد یگ آدم قیروانى دَ نامِ شمعون رُوى دَ رُوى شُد و او ره مجبور کد که صلیب عیسی ره دَ شانِه خُو بُره.

عیسی دَ صلیب کُشته مُوشه

^{۳۳} وختی اونا دَ یگ جای دَ نامِ گُلگُتا که معنای شى «کاسِه سر» آسته رسید، ^{۳۴} اونا شرابِ انگور ره که قد چیزِ تلخ گت شُد دَزُو دَد؛ مگم وختیکه او ره مزه کد او نخواست که وچی کُنه. ^{۳۵} امی که اونا عیسی ره دَ صلیب میخکوب کد، اونا پشک اندخته کالای شى ره مَنه خُو تقسیم کد ^{۳۶} و دَ اونجى بلده نِگاهوانى ازو شِشت. ^{۳۷} جُرم ازو ره نوشته کده باله تر از سر شى سخت کد که اینی رقم نوشته شُد: “اینمى عیسی آسته، پادشاه یهودیا!”

^{۳۸} دَ امزو غیت دُو راهزن ام قد ازو دَ صلیب میخکوب شُد، یکی ازوا دَ دِستِ راست شى و دِیکه شى دَ دِستِ چَپِ ازو. ^{۳۹} کسای که ازونجى تیر موشد او ره توهین-و-تحقیر کده سر خُو ره شور میدد و ^{۴۰} مَوگفت: “تو که خانه خدا ره خراب موكدى و او ره دَ مُدتِ سه روز آباد موكدى، خود ره نجات بدی. اگه تو باچه خدا استى از صلیب تاه بیه!” ^{۴۱} دَ عینِ رقم پیشوايونِ عالی مقام، عالِمای دین و ریش سفیدا ام ریشخندی کده مَوگفت: ^{۴۲} “او

دیگرو ره نجات دَد، مگم خود خُو ره نجات دَدَه نَمیتنه. اُو پادشاهِ اسرائیل آسته، امی آلی از صلیب تا بییه و مو دَزُو ایمان میری! ^{۴۳} اُو دَ خُدا تَوکُل دَره، بیل که خُدا اُو ره امی آلی نجات بَدیه، اگه واقعاً از شی راضی آسته، چُون اُو مَوگُفت 'ما باچه خُدا آسْتُم!' ^{۴۴} اُمُو دُو راهزن ام که قد ازو دَ صلیب میخکوب شُدَد، اُو ره دَو-و-دَشنام میدَد.

مَرگِ عیسیٰ

^{۴۵} از ساعتِ ششم تا ساعتِ نهم، تریکی تمام زمی ره گِرِفت. ^{۴۶} و نزدیکِ ساعتِ نهم عیسیٰ قد آوازِ بلند چِیغ زده گُفت: "ایلی، ایلی، لَمَّا سَبَقْتَنی؟" یعنی "خُدا ی مه، خُدا ی مه، چرا مَره ایله کدی؟"

^{۴۷} بعضی کسای که دَ اُونجی ایسته بُوَد وختی ای ره شنید، گُفت: "الیاس ره کوی مونه." ^{۴۸} فوری یکی ازوا دَویده یگِ اسفنج ره گِرِفت و اُو ره پُر از سِرِکه انگور کده دَ سِرِ یگِ نَی بند کد و دَزُو پیش کد که وُچی کُنه. ^{۴۹} ولے دیگرو گُفت: "بیل که پَنگری که الیاس مییه تا اُو ره نجات بَدیه یا نه!" ^{۵۰} عیسیٰ بسم قد آوازِ بلند چِیغ زَد و رُوح خُو ره تسلیم کد.

^{۵۱} دَ امزُو لحظه پرده خانه خُدا از باله تا زیر دُو پاره شُد؛ زمی لَرزه کد و سنگا شَق شُد ^{۵۲} و قبرها واز شُد و غَدَر جِسَم های مُقَدَّسین که مُرده بُوَد دُوباره زنده شُد. ^{۵۳} بعد از

دوباره زنده شُدونِ عیسی، اونا از قبر ها بُرو آمد و دَ شارِ مُقَدَّس داخل شد و دَ غدر کسا ظاهر شد.

^{۵۴} وختی قومندان و نفرای شی که از عیسی نِگاهوانی مُوکد، زلزله و امو واقعه های دیگه ره دید، اونا سخت ترس خورد و گفت: ”راستی که ای آدم باچه خدا بُود.“

^{۵۵} غدر خائونو ام دَ اُونجی بُود که از دُور توخ مُوکد؛ اونا از جلیلیه از پُشتِ عیسی آمدد تا او ره خدمت کُنه. ^{۵۶} دَ مینکلِ ازوا مریمِ مَجَدَلِیه و مریمِ آبه یعقوب و یوسف بُود و امچنان آبه باچه های زیدی.

دَفنِ کدونِ عیسی

^{۵۷} دَ وختِ آفتو شِشتو، یگِ آدمِ دَوْلتمند که از شارِ رومه بُود و یوسف نام دَشت رَسید؛ او ام پیرو عیسی شُد. ^{۵۸} اوخته او دَ پیشِ پیلاتس رفت و جَسَدِ عیسی ره ازو طلب کد؛ و پیلاتس امر کد که دَزو دده شُنه. ^{۵۹} پس یوسف جَسَدِ ره باله کده بُرد و او ره دَ یگِ رختِ کتانِ پاک پیچنده ^{۶۰} دَ قبرِ نَوی که بلده خود خُو دَ قاده کنده بُود، ایشت و یگِ سنگِ کُنه ره دَ دانِ قبر لول دَد و رفت. ^{۶۱} مریمِ مَجَدَلِیه و امو مریمِ دیگه ام دَ اُونجی پیشِ رُوی قبر شِشتد.

^{۶۲} صَباحِ امْرُو روز که یگ روز بعد از روزِ آمادگی عید بُود، پیشوایونِ عالی مقام و فریسیا د پیشِ پیلاټس جَم شُدِه ^{۶۳} کُفت: ”صاحبِ دِ یادِ مو آسته که امو آدمِ گمراه کُننده وختیکه زنده بُود کُفت: ’ بعد از سه روز دُوباره زنده مُوشم. ‘ ^{۶۴} پس امر کُو که تا سه روز از قبر نگاهوانی شنه؛ نشنه که یارای شی د غیتِ شاو آمده او ره دزی کُنه و بعد ازو د مردم بُگیه که او از مُرده‌ها دُوباره زنده شُدِه و ای گمراهی آخر از اوّل کده بدتر بشه. “

^{۶۵} پیلاټس دزوا کُفت: ”پیردارا ره بگیریِد و بورید و هر رقمِ که میتنید از قبر مُحافظت کُنید. “ ^{۶۶} پس اونا قد پیردارا رفت و سنگِ دانِ قبر ره مُهر-و-لاک کد و قبر ره مُحافظت کد.

دُوباره زنده شُدونِ عیسیٰ

۲۸ ^۱ بعد از روزِ آرام، دِ وختِ روزِ واز شُدو دِ روزِ یگشمیه، مریمِ مجدلیه و امو مریمِ دیگه بلده دیدونِ قبر رفت ^۲ و دِ اُونجی بے بلغه یگ زلزله شدید شُد، چُون یگ ملایکه خُداوند از آسمو نازل شُدِه آمد و سنگِ ره از دانِ قبر لول دده دِ بله شی ششت. ^۳ چهره شی رقمِ آتشکِ گرگردراغ بُود و کالای شی رقمِ برفِ وری سفید. ^۴ از ترسِ ازو پیردارا دِ لَرزه آمد و رقمِ مُرده جور شُد. ^۵ مگم ملایکه دِ خاتونو کُفت: ”شمو ترسِ نخورید، چُون ما

میدنم که شمو عیسی ره موبالید، کسی ره که د صلیب میخکوب شد. ^۶ او د اینجی نیسته. او دوباره زنده شده، امو رقم که او گفتد. بیید، جایی ره که او خاو بود، توخ کنید ^۷ و زود رفته د یارای شی بگید که او از مرده ها دوباره زنده شده و از شمو کده پیش د جلیلیه موره و شمو او ره د اونجی مینگرید. اینه، ما دز شمو گفتم.

^۸ اوخته خاتونو د عجله قد ترس و خوشی کلو از قبر ریی شد و دویده رفت تا د یارای شی خبر بدیه. ^۹ بے بلغه عیسی قد ازوا زوی د زوی شد و گفت: "سلام." و خاتونو پیش آمده د پایای ازو افتد و او ره سجده کد. ^{۱۰} اوخته عیسی دزوا گفت: "ترس نخورید. بورید و د برارون مه بگید که د جلیلیه بوره؛ د اونجی اونا مره مینگره."

رشوت ددو د پیره دارا

^{۱۱} د حالیکه خاتونو مورفت، بعضی از پیردارا د شار رفت و تمام چیزای ره که رخ دده بود، د پیشوایون عالی مقام نقل کد. ^{۱۲} بعد ازی که پیشوایون عالی مقام قد ریش سفیدا جم شده د بین خو مشوره کد، اونا یگ مقدار پیسه بلده پیردارا دد ^{۱۳} و گفت: "شمو بگید که یارای شی د وخت شاو آمده او ره دزی کد د غیتیکه مو خاو بودی." ^{۱۴} و اگه ای توره د گوش والی رسید، مو او ره راضی مونی و شمو ره از جنجال دور نگاه مونی. ^{۱۵} پس اونا پیسه ره گرفت و امو رقم که بلده ازوا گفته شد، امو رقم کد. ای قصه تا امروز د بین یهودیا گفته موشه.

١٦ اوخته يازده يار دَ جَلِيلِيه دَ امزُو كوه رفت كه عيسىٰ بَلْدِه ازوا هِدَايَت دَدِه بُود.

١٧ وختِيكه اونا عيسىٰ ره دِيد، اُو ره پَرستِش كد. مگم بعضى هاى شى شك كد. ١٨ اوخته

عيسىٰ پيش اَمَد و قد ازوا گپ زده كُفت: ”تمام اِختيار-و-قُدْرَت دَ اَسْمُو و دَ رُوى زْمى دَز

مه دَدِه شُدِه. ١٩ پس بوريِد و تمام مِلَّت ها ره پِيرو جور كده اونا ره دَ نام آته و باچه و روح

الْقُدْسِ غُسْلِ تَعْمِيْدِ بَدِيْد ٢٠ و دَزوا تَعْلِيْمِ بَدِيْد تا از تمام چيزاى كه دَز شُمو اَمْر كُدْم

اِطَاعَتِ كُنِه. و بَدَنِيْد كه ما هميشه قد شُمو اَسْتُمْ، تا اَخِرِ زْمَان.“